



# دهم انسانی



۱۴۰۳ بهمن

## دفترچه سؤال اختصاصی



فیلم تحلیل آموزشی آزمون امروز  
برای مشاهده در سایت کانون، کد روبه رو را با دوربین تلفن همراه  
خود اسکن کنید.

### تحلیل آزمون: کار را که کرد ... آن که تمام کردا

وقتی آزمون به پایان می‌رسد، هنوز یک بخش مهم از برنامه باقی مانده است؛ یعنی تحلیل آزمون.  
تحلیل آزمون هم یادگیری‌های ناقص شما را کامل می‌کند و جنبه‌ی آموزشی دارد و هم مهارت‌های آزمون‌دادن شما را مورد توجه قرار می‌دهد و دید شما را بازتر می‌کند.

در کنار آن تحلیل آزمون می‌تواند در برنامه‌ریزی برای آزمون بعدی هم به شما کمک کند.

# پدیدآورندگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام طراحان	نام درس
دانیال آرکیش، مهدی اسفندیاری، محسن جهانبخش، آروین حسینی، حمیدرضا رستم‌نژاد، مسعود عباسی	ریاضی و آمار (۱)
صالح بهاری، سعید جعفری، اکرم رسا، علی صیداًلو، ابوالفضل عباس‌زاده، فاطمه عبدالوند	علوم و فنون ادبی (۱)
راضیه ابراهیمی‌نژاد، ریحانه امینی، یاسین ساعدی، فاطمه عبدالوند	جامعه‌شناسی (۱)
ابوطالب درانی، منیزه خسروی، آرمین ساعدپناه، مرتضی کاظم‌شیرودی، مصطفی قدیمی‌فرد	عربی، زبان قرآن (۱)
برگزیده از سوالات کتاب جامع علیرضا آزادی‌زاده، راضیه ابراهیمی‌نژاد، متین بهادرلو، امیررضا پرویزی، زهرا دامیار، فاطمه عزیزی، امیرحسین کاروبین	عربی، زبان قرآن (۱) – سوالات «آشنا»
جواد پاکدل، محمد رضایی‌پنا، طهورا رهانچام، سالار صفائی	تاریخ (۱) و جغرافیای ایران
آرش کتابفروش‌بدری، آیدا رحیمی، سارا شریفی، علی صیدی، احسان عالی‌نژاد، سپیده فتح‌الهی	منطق
	اقتصاد

## گزینشگران و ویراستاران

مستندسازی	ویراستاران و قبه برقر	ویراستاران استاده	مسئول درس	گزینشگر	نام درس
سمیه اسکندری	سید عارف خبیری	محمد بحیرایی، احسان غنی‌زاده	آروین حسینی	آروین حسینی	ریاضی و آمار (۱)
الناز معتمدی	امیرمحمد قلعه‌کاهی، جواد جلیلیان امیررضا کرمی‌بور	الهام محمدی	ابوالفضل عباس‌زاده	ابوالفضل عباس‌زاده	علوم و فنون ادبی (۱)
سجاد حقیقی‌بور	ملیکا ذاکری، امیررضا کرمی‌بور	یاسین ساعدی، زهرا زارع	ریحانه امینی	ریحانه امینی	جامعه‌شناسی (۱)
لیلا ایزدی	ساغر اسفهندی	درویشعلی ابراهیمی، اسماعیل یونس‌بور	آرمین ساعدپناه	آرمین ساعدپناه	عربی، زبان قرآن (۱)
عطیه محلوجی	امیررضا کرمی‌بور	فاطمه عزیزی	زهرا دامیار	زهرا دامیار	تاریخ (۱) و جغرافیای ایران
سوگند بیگلری	امیرمحمد قلعه‌کاهی	فرهاد علی‌نژاد، سیده سمیرا معروف	مرضیه محمدی	مرضیه محمدی	منطق
سجاد حقیقی‌بور	سید عارف خبیری	محمدعلی یوسفی	آفرین ساجدی	آفرین ساجدی	اقتصاد

## گروه فنی و تولید

زهرا دامیار	مدیر گروه
مهدیه ملاصالحی	مسئول دفترچه
مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: سجاد حقیقی‌بور	مستندسازی
زهرا تاجیک	حروف چین و صفحه‌آرا
سوران نعیمی	ناظر چاپ



# آزمون ۱۲ بهمن ماه ۱۴۰۳

## دهم انسانی

تعداد سؤال (اختصاصی): ۹۰ سؤال      مدت پاسخ‌گویی (اختصاصی): ۱۱۵ دقیقه

### عنوان مواد امتحانی دروس اختصاصی، تعداد، شماره سؤال‌ها و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی (به دقیقه)
۱	ریاضی و آمار (۱)	۱۰	۱	۱۰	۱۵
۲	علوم و فنون ادبی (۱)	۱۰	۱۱	۲۰	۱۵
۳	جامعه‌شناسی (۱)	۱۰	۲۱	۳۰	۱۵
۴	عربی، زبان قرآن (۱)	۱۰	۳۱	۴۰	۲۰
	عربی، زبان قرآن (۱)-سؤال‌های «آشنا»	۱۰	۴۱	۵۰	
۶	تاریخ (۱)	۱۰	۵۱	۶۰	۱۰
۷	جغرافیای ایران	۱۰	۶۱	۷۰	۱۰
۸	منطق	۱۰	۷۱	۸۰	۱۵
۹	اقتصاد	۱۰	۸۱	۹۰	۱۵

توجه: سؤالاتی که با نشان گر مشخص شده‌اند مشابه سؤالات امتحانات نهایی هستند. با تمرین این دسته از سؤالات می‌توانید در امتحانات نهایی عملکرد بهتری داشته باشید.



آزمون

# آزمون ۱۲ بهمن ماه ۱۴۰۳

## دهم انسانی

این قسمت را قبل از شروع آزمون پر کنید.	معمولًا دانشآموزان در هر رده‌ی ترازی به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ می‌دهند.					نام درس
شما به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ خواهید داد؟	۴۰۰۰	۴۷۵۰	۵۵۰۰	۶۲۵۰	۷۰۰۰	
	۱	۲	۳	۴	۶	ریاضی و آمار (۱)
	۱	۲	۳	۵	۶	علوم و فنون ادبی (۱)
	۲	۴	۶	۷	۸	جامعه‌شناسی (۱)

مدت پاسخ‌گویی: ۴۵ دقیقه

تعداد سؤال: ۳۰

عنوان مواد امتحانی، تعداد، شماره سؤال‌ها و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی (به دقیقه)
۱	ریاضی و آمار (۱)	۱۰	۱	۱۰	۱۵
۲	علوم و فنون ادبی (۱)	۱۰	۱۱	۲۰	۱۵
۳	جامعه‌شناسی (۱)	۱۰	۲۱	۳۰	۱۵



وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

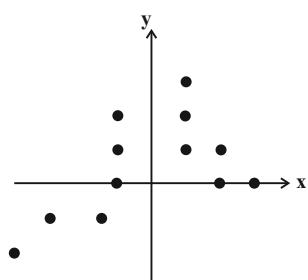
ریاضی و آمار (۱)

تابع

ضابطه جبری تابع، نمودار تابع

خطی، نمودار تابع درجه ۲

صفحه‌های ۵۰ تا ۷۰



۱- با حذف حداقل چند نقطه، نمودار مقابل در دامنه خود یک تابع می‌باشد؟

نهایی

(۱) ۶

(۲) ۵

(۳) ۴

(۴) ۳

۲- اگر  $f(x) = \sqrt{x^2 + 1}$  و  $g(x) = 2x^2 + 1$  باشد، حاصل  $2g(-1) + f(2\sqrt{2})$  کدام است؟

(۱) ۶

(۲) ۹

(۳) ۴

(۴) ۶

۳- تابع  $f(x)$  به هر عدد حقیقی مثبت، سه برابر جذر آن عدد، به علاوه یک را نسبت می‌دهد، در این صورت حاصل  $\frac{f(0/04) + f(0/01)}{3}$  کدام است؟

(۱) ۲/۳

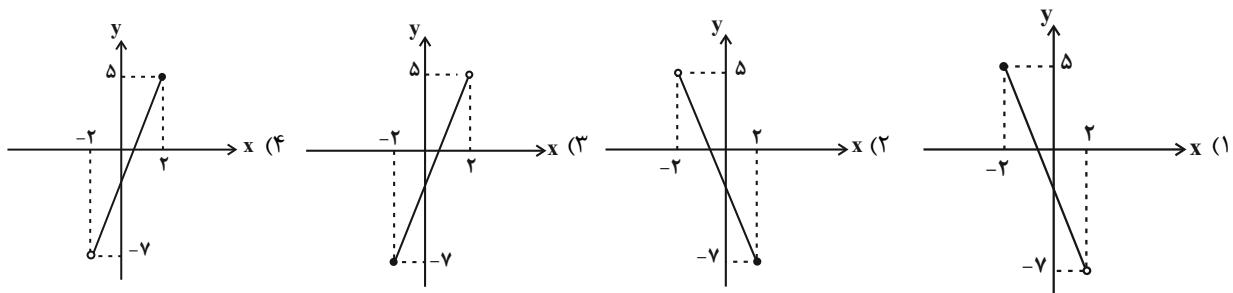
(۲) ۳/۳

(۳) ۲۶/۳

(۴) ۲۹/۳۰

۴- نمودار تابع خطی  $f(x) = 3x - 2$  با دامنه  $x < 2$  کدام گزینه است؟

نهایی



محل انجام محاسبات



۵- نمودار دو تابع خطی  $f(x) = mx + h$  و  $g(x) = -ax + b$  باشد، مقدار  $\frac{a}{h}$  کدام است؟

$$\frac{2}{7} \quad (2)$$

$$-\frac{2}{7} \quad (1)$$

$$-\frac{7}{2} \quad (3)$$

$$\frac{7}{2} \quad (4)$$

۶- بهای کدام مقدار  $m$ ، نمودار خط به معادله  $y = (m-1)x + m$  فقط از ناحیه سوم محورهای مختصات نمی‌گذرد؟

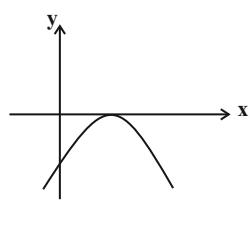
$$0 < m < 1 \quad (2)$$

$$m < 1 \quad (1)$$

$$0 < m < \frac{1}{2} \quad (4)$$

$$m > 0 \quad (3)$$

۷- بهای کدام مقدار  $a$ ، شکل زیر نمودار تابع  $y = ax^2 + x - 1$  است؟



$$4 \quad (1)$$

$$-4 \quad (2)$$

$$\frac{1}{4} \quad (3)$$

$$-\frac{1}{4} \quad (4)$$

۸- رأس سهمی  $y = kx + 2$  روی خط  $y = (x+2)^2 - k$  قرار دارد. محل برخورد سهمی با محور  $x$  ها کدام است؟

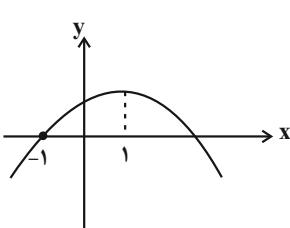
$$0 \text{ و } -4 \quad (2)$$

$$4 \text{ و } 0 \quad (1)$$

$$4 \text{ و } 2 \quad (3)$$

$$-4 \text{ و } 2 \quad (4)$$

۹- شکل زیر، نمودار تابع  $y = -x^2 + bx + c$  کدام است. مقدار  $\frac{b}{c}$  کدام است؟



$$\frac{9}{4} \quad (1)$$

$$\frac{3}{2} \quad (2)$$

$$\frac{4}{9} \quad (3)$$

$$\frac{2}{9} \quad (4)$$

۱۰- یک کارگاه، نوعی کالا تولید و هر واحد آن را ۲۰۰ ریال می‌فروشد. اگر صاحب کارگاه در هر روز،  $x$  واحد کالا تولید کرده و تابع هزینه آن

$C(x) = 3x^2 - 40x + 300$  برحسب ریال باشد، بیشترین سود روزانه آن چند ریال کدام است؟

$$4800 \quad (2)$$

$$4500 \quad (1)$$

$$5300 \quad (4)$$

$$5100 \quad (3)$$

محل انجام محاسبات



وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

- کارگاه تحلیل فصل ۲
- سبک و سبکشناسی
- (سبک خراسانی)
- صفحه های ۶۵ تا ۶۶

## علوم و فنون ادبی (۱)

۱۱- کدام گزینه درباره سبکشناسی نادرست است؟

- ۱) مکتبها و سبک‌های ادبی معمولاً محصول اوضاع سیاسی، فرهنگی، اجتماعی و... هستند.
- ۲) اوج سبک شعر خراسانی در دوره سلجوقیان است و به این دلیل «سبک سلجوقی» نیز نامیده می‌شود.
- ۳) سبک نثر دوره غزنوی و سلجوقیان اول، تقریباً از سال‌های ۴۵۰ تا ۵۵۰ هجری قمری رواج داشته است.
- ۴) براساس تقسیم‌بندی ملک‌الشعرای بهار، سبک چهارم شعر فارسی، «سبک دوره بازگشت» است.

۱۲- کدام گزینه در خصوص ویژگی‌های نثر دوره سامانی نادرست است؟

- ۱) ایجاز و اختصار در لفظ و معنا
- ۲) بهره‌گیری کمتر از لغات عربی
- ۳) تمثیل و استشهاد به آیات، احادیث و اشعار
- ۴) کوتاهی جملات

۱۳- کدام گزینه از دیدگاه تاریخ ادبیات نادرست است؟

- ۱) به آثار سبک خراسانی، سبک سامانی نیز می‌گویند؛ زیرا اوج آن در زمان سامانیان بوده است.
- ۲) سبک خراسانی بر حسب زمان به سه سبک فرعی سامانی، غزنوی و سلجوقی تقسیم می‌شود که سبک غزنوی ویژگی‌هایی از سبک عراقي را دارد.
- ۳) نخستین آثار نظم فارسی ابتدا در سیستان و سپس در خراسان بزرگ پدید آمد و به آن‌ها آثار سبک خراسانی می‌گویند.
- ۴) از معروف‌ترین شاعران سبک خراسانی می‌توان به رودکی، فردوسی و ناصرخسرو اشاره کرد.

۱۴- کدام بیت متعلق به «سبک خراسانی» است؟

- |  |   |
|--|---|
| ملک عجم گرفته به تیغ سخنوری              | ۱) گه گه خیال در سرم آید که این منم         |
| نه اندر وحدتش کثرت، نه محدث زین همه تنها | ۲) خداوندی که در وحدت قدیم است از همه اشیا  |
| ز ذوق، هر که دلی داشت، در میان انداخت    | ۳) حدیث حسن تو، هر جا که در میان آمد        |
| سر زلفش یکی شست است کو سیمین ذقَن گیرد   | ۴) خم زلفش یکی دام است چون خورشید و مه گیرد |

۱۵- علامت هجایی کدام بیت چهار بار (---U-) تکرار شده است؟

- |                                       |  |
|---------------------------------------|--|
| بهر ما غرس کرم بنشانده است            | ۱) با هزاران آرزومن خوانده است         |
| چو آشفته بازار بازارگانی              | ۲) جهان‌اچه بدمهر و بدخو جهانی         |
| به نرمی بر سر کارون همی رفت           | ۳) بلام آرام چون قوبی سبکبار           |
| ای کاشکی در خوابمی در خواب بنمودی لقا | ۴) گر زنده‌جانی یابمی من دامنش برتابمی |



۱۶- کدام مصروعهای زیر هموزن هستند؟

- الف) تارنج تحمل نکنی، گنج نبینی
- ب) اگر هوشمندی به معنی گرای
- ج) دلا بسوز که سوز تو کارها بکند
- د) برو شیر درتده باش ای دغل
- ه) عجب نیست از گل که خنده به سروی
- و) ولیکن ماه دارد قصد بالا

۴) «ب»، «د»، «ه»

۳) «الف»، «و»

۲) «ب»، «د»

۱۷- کدام بیت فاقت «سجع» است؟

- ۱) در رفتن جان از بدن، گویند هر نوعی سخن
- ۲) من ماندهام مهجور از او، دیوانه و رنجور از او
- ۳) گفتم به نیرنگ و فسون پنهان کنم ریش درون
- ۴) ز تو چو یاد کنم وز ملوک یاد کنم

۱۸- آرایههای مقابله همه ایات کاملًا درست است؛ بهجز:

مکن ملامت رامین اگر ملازم ویسی (تلمیح / تضاد)  
ز دود سینه کنم تیره چشم کیوان را (جناس / تشخیص)  
ناله کنم بگوییدم دم مزن و بیان مکن (کنایه / واج‌آرایی)  
هنگام فراق مرد باید بودن (تضاد / واژه‌آرایی)

۱) بیان عشق حقیقی مجو ز عشق مجازی  
۲) شبی که راه هم آه آتش‌افشان را  
۳) کار دلم به جان رسد، کارد به استخوان رسد  
۴) مردی نبود گریختن سوی وصال

۱۹- مفهوم کدام گزینه با بیت «رفت آنک رفت و آمد آنک آمد / بود آن که بود، خیره چه غم داری؟» تناسب مفهومی دارد؟

نی نام ز ما و نی نشان خواهد بود  
آن به که می بیاری و می بگساری  
گیتی است، کی پذیرد همواری؟  
که خود پرورانی و خود بشکری

۱) ای بس که نباشیم و جهان خواهد بود  
۲) تاشکنی سپاه غمان بر دل  
۳) هموار کرد خواهی گیتی را  
۴) جهان‌اچه بدمهر و بددگوه‌ی

۲۰- چند مورد از ایات زیر، با این عبارت «باران رحمت بی حسابش همه را رسیده و خوان نعمت بی دریغش همه جا کشیده.» تناسب مفهومی دارد؟

کان لعل از هر رگ سنگی پدیدار آمده است  
دمی خورده بودیم و گفتند بس  
که سیمرغ در قاف قسمت خورد  
به هر سو مه و خورشید و ثریاست خدایا  
بر این خوان یغما چه دشمن چه دوست (ادیم: سفره)  
هر که فکرت نکند نقش بود بر دیوار

الف) از گل ابر آسمان یک دامن پر گل شده است  
ب) دریغا که بر خوان اللوان عمر  
ج) چنان پهنهن خوان کرم گسترد  
د) ز عکس رخ آن یار در این گلشن و گلزار  
ه) ادیم زمین، سفره عالم اوست  
ی) این همه نقش عجب بر در و دیوار وجود

۴) چهار

۳) سه

۲) دو

۱) یک



وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

## جامعه‌شناسی (۱)

ارزیابی جهان‌های اجتماعی،  
هویت، باز تولید هویت اجتماعی  
صفحه‌های ۸۵ تا ۵۵

- ۲۱- چند مورد از موارد زیر صحیح است؟

- هنجارها راهنمای کش اعضای جهان اجتماعی‌اند.

- همه آرمان‌ها درست هستند و واقعیت‌ها را براساس آن‌ها ارزیابی می‌کنیم.

- علوم تجربی، توان داوری درباره فنون و روش‌های اجرایی را ندارد.

- آرمان اجتماعی، تصور اعضای جهان اجتماعی از وضعیت مطلوب فرهنگ، سیاست، اقتصاد و خانواده است.

(۴) چهار

(۳) سه

(۲) دو

(۱) یک

۲۲- به ترتیب، برنامه‌ریزان فرهنگی هر جامعه از چه طریقی تلاش می‌کنند تا زمینه تحقق بیشتر آرمان‌ها و ورود آن‌ها به قلمرو واقعی جهان اجتماعی را فراهم کنند و دو ابزار مهم برای شناخت عقاید و ارزش‌ها کدام موارد هستند؟

(۱) کنترل اجتماعی - شهود و عقل

(۲) تعلیم و تربیت - شهود و عقل

(۳) کنترل اجتماعی - عقل و وحی

۲۳- جوامع مختلف با ایمان به عقاید و ارزش‌های حقیقی، حقیقت را به ... و اگر هنجارها، کنش‌ها و اعمال خود را براساس همان عقاید و ارزش‌ها سازمان دهند، حقیقت به ...

(۱) فرهنگ واقعی نزدیک می‌کنند - عرصه فرهنگ آرمانی وارد می‌شود.

(۲) حوزه فرهنگ عمومی خود وارد می‌کنند - حیطه فرهنگ آرمانی وارد می‌شود.

(۳) همه عرصه‌های فرهنگ آرمانی نزدیک می‌کنند - حوزه فرهنگ عمومی مسلط می‌شود.

(۴) عرصه فرهنگ آرمانی خود وارد می‌کنند - حوزه فرهنگ واقعی نیز راه پیدا می‌کند.

۲۴- به ترتیب هر یک از عبارات زیر، به تأثیر کدام جهان بر دیگری اشاره دارد؟

- عصباًنیت زیاد موجب سردرد می‌شود.

- جهان متعدد مانع بروز ابعاد معنوی انسان می‌شود.

- آب و هوای سرد در بعضی مناطق، موجب مهاجرت افراد از آن منطقه می‌شود.

(۱) نفسانی بر جسمانی - نفسانی بر اجتماعی - طبیعی بر اجتماعی

(۲) جسمانی بر نفسانی - اجتماعی بر نفسانی - اجتماعی بر طبیعی

(۳) نفسانی بر جسمانی - اجتماعی بر نفسانی - طبیعی بر اجتماعی

(۴) جسمانی بر نفسانی - نفسانی بر اجتماعی - طبیعی بر اجتماعی

۲۵- کدام گزینه در رابطه با هویت، نادرست است؟

(۱) از جمله افرادی که درباره ابعاد اجتماعی هویت انسان بحث می‌کنند، می‌توان به جامعه‌شناسان و انسان‌شناسان اشاره کرد.

(۲) بخشی از هویت ما، برایمان پنهان است و آن را نمی‌شناسیم، برای شناخت این بخش از هویت، از دیگران کمک می‌گیریم.

(۳) وجود نظریات متفاوت درباره هویت، نشانه این است که امکان خطأ و اشتباه در شناخت هویت وجود دارد.

(۴) پیامبران و اولیای الهی، از دیرباز درباره هویت الهی و فطری و هویت فردی و اجتماعی انسان سخن گفته‌اند.



۲۶- با توجه به متن زیر، به ترتیب هر عبارت به کدام مفهوم جامعه‌شناسخی اشاره دارد؟

«یکی از قهرمانان ملی ورزشی که تصویر بدن نیرومند او در تبلیغات تجاری رسانه‌ها مورد استفاده قرار می‌گرفت، با بی‌توجهی به مقررات، موجب بروز حادثه رانندگی شد و بدون کمک به حادثه‌دیدگان، صحنه تصادف را ترک کرد. بهدلیل این واقعه، وی از مسابقات ملی حذف گردید.»

۱) ویژگی اکتسابی - ویژگی ثابت - ضد فرهنگ - فرهنگ واقعی

۲) ویژگی انتسابی - هویت جسمانی - خودباختگی فرهنگی - تنبیه

۳) هویت فردی - هویت اجتماعی - کجروی اجتماعی - مجازات اجتماعی

۴) هویت اجتماعی - هویت فردی - ناهنجاری اجتماعی - کنترل اجتماعی

۲۷- در موارد زیر به ترتیب، عبارات صحیح و غلط در کدام گزینه آمده است؟

الف) اولین و مهم‌ترین آشنایی‌ها با جهان اجتماعی، در خانواده صورت می‌گیرد.

ب) جهان اجتماعی پس از تولد هر فرد، تمام هویت اجتماعی او را تعیین می‌کند.

ج) به مسیری که برای شکل‌گیری هویت فردی افراد طی می‌شود، جامعه‌پذیری می‌گویند.

د) هر فرد در یک جهان اجتماعی متولد می‌شود که به وسیله نسل‌های قبل از او ایجاد شده است.

(۱) ص - ص - غ - ص      (۲) غ - ص - ص - غ      (۳) ص - غ - غ - ص      (۴) غ - غ - ص

۲۸- به ترتیب «جهان اجتماعی برای بقا» و «فرد برای مشارکت در جهان اجتماعی» چه فرآیندی را باید طی کنند؟

۱) سامان دادن قواعد، هنجارها و نمادها مطابق آرمان‌ها و ارزش‌های خود - برقراری ارتباط با دیگران و عضویت در گروه‌های اجتماعی

۲) سامان دادن قواعد، هنجارها و نمادها مطابق آرمان‌ها و ارزش‌های خود - آشنا شدن با موقعیت اجتماعی، حقوق و تکالیف خود

۳) آموزش اعتقادات، ارزش‌ها و شیوه زندگی خود به افراد - آشنا شدن با موقعیت اجتماعی، حقوق و تکالیف خود

۴) آموزش اعتقادات، ارزش‌ها و شیوه زندگی خود به افراد - برقراری ارتباط با دیگران و عضویت در گروه‌های اجتماعی

۲۹- کدام یک از گزینه‌های زیر به درستی جدول مقابل را کامل می‌کند؟

نهایی

شیوه غیررسمی آن توسط خانواده، همسالان یا به وسیله عموم افراد جامعه انجام می‌شود.	(الف)
به واسطه آن فرهنگ در افراد درونی می‌شود.	(ب)
دارای آثار فردی - اجتماعی و نتایج دنیوی - معنوی بسیاری است.	(ج)

(۱) الف) تشویق و پاداش ب) اقناع ج) امر به معروف و نهی از منکر

(۲) الف) تنبیه و مجازات ب) اقناع ج) تشویق و پاداش

(۳) الف) تبلیغ و اقناع ب) تشویق ج) امر به معروف و نهی از منکر

(۴) الف) امر به معروف و نهی از منکر ب) تشویق - ج) اقناع

۳۰- به ترتیب هر یک از گزاره‌های زیر، مربوط به کدام مورد است؟

- ویژگی فرهنگی که قدرت اقنانی بیشتری دارد.

- در صورت نبودن روش‌های مناسب آن، دوام و بقای جهان اجتماعی تهدید می‌شود.

- یکی از ملاک‌های ارزیابی شیوه‌های زندگی است.

(۱) برخورداری از ظرفیت عقلانی بیشتر - کنترل اجتماعی - آرمان اجتماعی

(۲) دارا بودن آثار و نتایج عمیق‌تر - جامعه‌پذیری - فطرت

(۳) برخورداری از ظرفیت عقلانی بیشتر - جامعه‌پذیری - آرمان اجتماعی

(۴) سازگار بودن با فطرت آدمی - کنترل اجتماعی - فطرت



آزمون

# آزمون ۱۴۰۳ بهمن ماه

## دهم انسانی

نام درس	۷۰۰	۶۲۵۰	۵۵۰۰	۴۷۵۰	۴۰۰۰	این قسمت را قبل از شروع آزمون پر کنید. شما به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ می‌دهند. خواهید داد؟
عربی، زبان قرآن (۱)	۶	۴	۳	۲	۱	
تاریخ (۱)	۸	۷	۶	۴	۲	
جغرافیای ایران	۸	۷	۵	۳	۲	
منطق	۵	۴	۳	۲	۱	
اقتصاد	۷	۵	۳	۲	۱	

مدت پاسخ‌گویی: ۷۰ دقیقه

تعداد سؤال: ۶۰

### عنوان مواد امتحانی، تعداد، شماره سؤال‌ها و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی (به دقیقه)
۱	عربی، زبان قرآن (۱)	۱۰	۳۱	۴۰	۲۰
	عربی، زبان قرآن (۱)- سؤال‌های «آشنا»	۱۰	۴۱	۵۰	
۲	تاریخ (۱)	۱۰	۵۱	۶۰	۱۰
۳	جغرافیای ایران	۱۰	۶۱	۷۰	۱۰
۴	منطق	۱۰	۷۱	۸۰	۱۵
۵	اقتصاد	۱۰	۸۱	۹۰	۱۵



وقت پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

عربی، زبان قرآن (۱)

التعایش السلمی

هذا خلق الله (تا پایان اختبر  
نفسک)

صفحه‌های ۵۱ تا ۷۳

## ■ عین الأصح و الأدق في الجواب للترجمة من أو إلى العربية: (۳۱ - ۳۵)

٣١- ﴿اللَّهُ وَلِيُّ الَّذِينَ آمَنُوا يُخْرِجُهُم مِّنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ﴾: خداوند ...

نهایت

۱) سرپرست کسانی است که ایمان آورده‌اند، آن‌ها را از تاریکی‌ها به سوی نور خارج می‌کند!

۲) ولی مؤمنان است و آن‌ها را از تاریکی‌ها به سوی روشنایی خارج می‌کند!

۳) سرپرست کسانی است که ایمان آورده‌اند و آن‌ها از تاریکی‌ها به سوی نور خارج می‌شوند!

۴) سرپرست مؤمنان است، آن‌ها را از تاریکی به سوی روشنایی هدایت می‌کند!

٣٢- «الْفَلَاحُونَ يَغْرِسُونَ نَبَاتًا يُعْطِي ثُمَّاً أَيْضًا اللَّوْنَ وَ اسْمَهُ قُطْنٌ فَيُسْتَفِيدُ الْأَطْبَاءُ مِنْهُ فِي الْمَعَالَجَةِ!»: کشاورزان ...

۱) گیاهی درو می‌کنند که سفید رنگ است و پنبه نام دارد و پزشکان از آن در درمان استفاده می‌کنند!

۲) گیاهی می‌کارند که میوه‌ای سفید رنگ می‌دهد و نامش پنبه است و پزشکان از آن در درمان استفاده می‌کنند!

۳) گیاهی درو می‌کنند که میوه سفید رنگی دارد و نامش پنبه است که پزشکان برای درمان آن را تجویز می‌کنند!

۴) گیاهی می‌کارند که میوه‌ای به رنگ سفید می‌دهد و نامش پنبه است و پزشکان آن را برای درمان تجویز می‌کنند!

٣٣- عین الصحيح:

نهایت

۱) المؤمنُ من آمئهُ النَّاسِ على دمائِهِمْ: مؤمن کسی است که امین جان مردم باشد!

۲) إِنَّ جَالِسَتَ الْمُؤْمِنَ نَفَعَكَ وَ إِنْ مَا شَيْتَهُ نَفَعَكَ أَيْضًا: اگر با مؤمن همنشینی کنی، به تو سود می‌رساند و اگر با او همراهی کنی نیز، به تو سود می‌رساند!

۳) عَلِمُوا السَّكِينَةَ وَ الْوَقَارَ وَ تواضَعُوا فِي حَيَاتِكُمْ: آرامش و متنانت را یاد بگیرید و در زندگی خود فروتنی کنید!

۴) لَا تَمُوتُوا كَالْجُهَالَ لِأَنَّ اللَّهَ لَا يَعْذِرُ عَلَى الْجَهَلِ: خودتان را مانند نادانان با جهل نمیرانید، زیرا خداوند بر نادانی عذر نمی‌پذیرد!

٣٤- عین الخطأ:

۱) تملِكُ أكثر حَيَوانَاتِ الْعَالَمِ لِغَةً عَامَةً أَوْ مُشَتَّرَكَةً أَيْضًا: بیشتر حیوانات جهان یک زبان عمومی یا مشترکی هم دارند،  
۲) تستطيعُ مِنْ خِلَالِهَا التَّحْدُثُ أَوِ التَّوَاصُلُ مَعَ بَعْضِهَا: که با آن می‌توانند صحبت‌های یکدیگر را بفهمند و ارتباط برقرار کنند،  
۳) أَوِ الإِبْتِاعَادَ سَرِيعًا عَنِ مِنْطَقَةِ الْحَطَرِ بِإِسْتِخَادِ صَوْتٍ خَاصٍ: یا با به کارگیری صدای خاصی سریعاً از منطقه خطر دور شوند،  
۴) سُمِّيَّتْ هَذِهِ الْحَيَوانَاتُ بِجَوَاسِيسِ الْغَايَةِ لِأَنَّهَا تَتَقَلَّلُ الْأَخْبَارَ بَيْنَ الْحَيَوانَاتِ: این حیوانات جاسوس‌های جنگل نامیده شدند زیرا خبرها را بین حیوانات منتقل می‌کنند!

٣٥- «مُزْدُورٌ تلاشٌ مَّا كَنَدْ بِاَفْشَارِي بِرَدْشَمَنِي، صَفَهَاتِ مُسْلِمَانَانَ رَأَى پَرَاكِنَدَه سَازَدَ!»؛ عین الصحيح:

۱) يُحاوِلُ الْعُمَلَاءُ أَنْ تَتَفَرَّقَ صَفَوْفُ الْمُسْلِمِينَ بِالْإِصْرَارِ عَلَى الْأَعْدَاءِ!

۲) كَانَ الْعَامِلُ يَسْعَى تَفْرِقَةً صَفَوْفِ الْمُسْلِمِينَ بِالْإِصْرَارِ عَلَى الْعَدَاؤِ!

۳) العميل حاول أن تتفرق صف المسلمين بالإصرار على العدو!

۴) يُحاوِلُ الْعَمِيلُ أَنْ يُفْرِقَ صَفَوْفَ الْمُسْلِمِينَ بِالْإِصْرَارِ عَلَى الْغُدوَانِ!



## ■ عین المناسب في الجواب عن الأسئلة التالية: (٣٦ - ٤٠)

### ٣٦- عین الخطأ عن ترجمة الأفعال:

- (٢) شاركا في المبارزة العالمية! (شركة كنيد)  
 (٤) أحسني إلى أقربائك! (نيكى مى كنم)  
 (١) سلّموا على الناس! (سلام كنيد)  
 (٣) تعارفنا بعضكم البعض! (آشنا شويد)

### ٣٧- عین الصحيح في توضيح المفردات:

- (٢) تدور رأسها مئتين و سبعين درجةً: الرباع  
 (٤) جاسوس الغابة الذي يبعد الحيوانات عن الخطر: الغراب  
 (١) طائر يعيش في البر والماء: البوم  
 (٣) لسانه سلاح طبي دائم: البط

### ٣٨- عین الكلمة جملة «الله» ليس فاعلاً:

- (٢) ما قسم الله للعباد شيئاً أفضل من العقل!  
 (٤) إنما ولهم الله و رسوله و الذين آمنوا  
 (١) يضرب الله الأمثال للناس  
 (٣) لا يرحم الله من لا يرحم الناس!

### ٣٩- عین الفعل الذي تحته خط و هو ليس من باب «تفاغل»:

- (١) يوم يأتي كل نفس تُجاذب عن نفسها  
 (٢) جعلناكم شعوباً و قبائل لتعارفوا  
 (٣) تتقبلون عنهم أحسن ما عملوا و تتجاوزون عن سيئاتهم  
 (٤) على كل الناس أن يتعايشوا مع بعضهم تعايشاً سلمياً!

### ٤٠- عین الجملة الاسمية:

- (١) أدار هذا الحيوان العجيب عينيه في كل جهة!  
 (٢) يحذّر التلميذ الذكي التلاميذ الآخرين!  
 (٣) تحرّك رأس بعض الحيوانات في الاتجاهات المختلفة ممكّن!  
 (٤) تحول الأسماك المضيئة ظلام البحر إلى نهار مضيء!



## عربی، زبان قرآن (۱)- سؤالهای «آشنا»

## ■ عین الأصح و الأدق في الجواب للترجمة من أو إلى العربية: (٤١ - ٤٤)

٤١- «سيَّجَلِي اتَّحَادُ الْأَمَّةِ الإِسْلَامِيَّةِ فِي صُورٍ كثِيرَةٍ مَعَ التَّعَايشِ السَّلْمِيِّ!»:

نهایی

۱) اتحاد امت اسلامی در شکل های زیادی همراه با همزیستی مسالمت آمیز جلوه گر خواهد شد!

۲) همبستگی ملت های اسلام در شکل های متعدد به همراه زندگی مسالمت آمیز جلوه گر می شود!

۳) زندگی مسالمت آمیز در شکل های فراوان برای وحدت مسلمانان جلوه گری می کنند!

۴) اتحاد امت اسلامی و همبستگی مسالمت آمیز در شکل های مختلف آشکار خواهد شد!

٤٢- «إِنَّ الْإِسْلَامَ لَا يُجُوَّزُ الإِصْرَارُ عَلَى نِقَاطِ الْخَلَافِ وَ عَلَى الْعُدُوَّانِ لَأَنَّهُ لَا يَنْتَفِعُ بِهِ أَحَدٌ!»: اسلام ...

۱) اجازه نداده است که بر مسائل اختلافی و بر دشمنی پاکشایی کنید، زیرا هیچ کس از آن بهره نمی برد!

۲) اصرار بر نقاط اختلاف و بر دشمنی را جایز نمی شمرد، زیرا کسی از آن بهره مند نمی شد!

۳) پاکشایی بر نقاط اختلاف و بر دشمنی را جایز نمی شمارد، زیرا کسی از آن سود نمی برد!

۴) جایز ندانسته است که بر نقاط اختلاف و دشمن اصرار بورزید، زیرا کسی از آن سود نمی برد!

٤٣- «بعض الحيوانات يَدُلُّ الإنسانَ عَلَى خواصِ الأعشابِ الطَّبِيعِيَّةِ!»:

۱) برخی از حیوانات انسان را به خاصیت های گیاهان دارویی راهنمایی می کنند!

۲) بعضی از حیوانات انسان ها را به خاصیت طبی بسیاری از گیاهان هدایت می کنند!

۳) حیوانات بسیاری انسان را با برخی از خواص پزشکی گیاهان آشنا می کنند!

۴) بعضی از جانداران انسان را به خاصیت های گیاهان دارویی هدایت کرده اند!

٤٤- «مادرم به من دستور داد که در شبها از خانه خارج نشوم!»؛ عین الصحيح:

۱) أمي أمرني: لا تخرجي من البيت عند الليل!

۲) تأمريني أمي بعد الخروج من البيت في الليل!

۳) والذى أمرتني بالآخر من البيت في الليل!

## ■ اقرأ النص التالي بدقة ثم أجب عن الأسئلة (٤٥ - ٤٧) بما يناسب النص:

«إِنَّ جَمِيعَ الْحَيَوانَاتِ تَحْتَاجُ إِلَى مَقْدَارٍ مِنَ النَّوْمِ، وَ قَدْ جَعَلَهُ اللَّهُ سَبَبٌ لِإِرْجَاعِ الْقُوَّةِ وَ النِّشَاطِ إِلَى الْبَدْنِ. فَالْحَيَوانَاتُ الَّتِي تَنْصُورُ أَنَّهَا لَا تَنْامُ كَالْأَسْمَاكِ فَهِيَ تَسْتَلِمُ لِلنَّوْمِ أَيْضًا وَ لَا تَتَحَرَّكُ فِي هَذِهِ الْحَالَةِ! بَعْضُ الْأَسْمَاكِ يَسْتَرُ (مَخْفِي) خَلْفَ الصَّخْورِ الْمَرْجَانِيَّةِ وَ النَّبَاتَاتِ الْمَائِيَّةِ لِاخْتِفَاءِ (مَخْفِي) شَدْنَ) عَنِ الْأَعْدَاءِ وَ يَنْامُ وَ عَيْنَاهُ فِي هَذِهِ الْحَالَةِ مَفْتُوحَتَانِ حَتَّى لَا تَظْنَنَ الْأَسْمَاكُ الْأُخْرَى أَنَّهُ نَائِمٌ!»

٤٥- لماذا ينام السمك وراء الصخور؟ لأنَّه . . .

۱) لا يوجد مكاناً آخر!

۲) يَسْتَلِمُ لِلنَّوْمِ هُنَاكَ!

۳) لا يريد أن يراه عدوه!

۴) يَنْامُ عَلَى النَّبَاتَاتِ هُنَاكَ!



## ٤٦- عین الایہ المناسبة لمفهوم النّص:

- (١) ﴿ وَ أَمَّا بَنْعَمَةُ رَبِّكَ فَحَدِيث﴾  
 (٢) ﴿ مَنْ حَرَمَ زِينَةَ اللَّهِ الَّتِي أَخْرَجَ لِعَبَادِهِ﴾  
 (٣) ﴿ فَتَبَارَكَ اللَّهُ أَحْسَنُ الْخَالِقِينَ﴾  
 (٤) ﴿ أَوْ كَذِلْمَاتٍ فِي بَحْرٍ لَّجِيْ (عَمِيقٍ) يَغْشَاهُ مَوْجَ﴾

## ٤٧- عین الصحيح:

- (١) لا يُمْكِن النّوم بالعينين المفتوحتين!  
 (٢) النّوم حاجة ضرورية للإنسان فقط!

- (٣) جميع الأسماك ينام خلف الصخور المرجانية! (٤) بعد النّوم تعود إلى البدن القوة!

## ■■■ عین المناسب في الجواب عن الأسئلة التالية: (٤٨ - ٥٠)

## ٤٨- عین الخطأ في الحوارات التالية:

نهایی

- (١) ما هي المشكلة يا أخي العزيز؟ تعييش بسيطًا!

- (٢) كم عدد المُرافقين؟ ثلاثة؛ والدائي وبنتي!

- (٣) هل حضرت من مدينة في شمال إيران؟ نعم، أنا من الأهواز!

- (٤) هل سافرت إلى مدينة مشهد حتى الآن؟ لا مع الأسف، لكنني أحب أن أسافر!

## ٤٩- عین الصحيح في إعراب الكلمات المعينة على الترتيب: ﴿ وَ لَمَّا رَأَى الْمُؤْمِنُونَ الْأَحْزَابَ قَالُوا هَذَا مَا وَعَدَنَا اللَّهُ﴾

نهایی

- (١) فاعل - مفعول - فاعل - مفعول

- (٢) مفعول - فاعل - فاعل - مفعول

- (٣) فاعل - مفعول - مضاف إليه - فاعل

- (٤) فاعل - صفت - مفعول - مفعول

## ٥٠- عین ما ليس في العبارة التالية: «الحسد يأكل الحسنات كما تأكل النار الحطب!»

- (١) المبدأ

- (٢) المفعول

- (٣) المضاف إليه



وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

تاریخ (۱)

مطالعه و کاوش در گذشته‌های دور،  
سینه‌دادم تمدن ایرانی،  
از ورود آریایی‌ها تا پایان هخامنشیان  
صفحه‌های ۸۹ تا ۶۲

- چند مورد از گزاره‌های زیر حاوی اطلاعات نادرستی درباره پیشینه پژوهش در تاریخ ایران باستان است؟  
- مورخان دو قرن قبل، تاریخ ایران در عصر باستان را براساس ترجمة خدای‌نامه‌های متعلق به دوران هخامنشیان می‌نوشتند.

- نمی‌توان گفت که محتوای افسانه‌ها بهطور کلی غیرواقعی هستند.

- هرتسفلد آلمانی برای نخستین بار موفق به خواندن خط میخی شد.

- مورخان متقدم، قدیمی‌ترین سلسله تاریخ ایران باستان را کیانیان و سپس پیشدادیان می‌دانستند.

(۴) چهار

(۳) سه

(۲) دو

(۱) یک

۵۲- در سال ۱۳۰۶ ش. کدام اقدام در ارتباط با باستان‌شناسی در ایران انجام شد؟

(۱) آثار باستانی شهر سوخته و جیرفت کشف گردید.

(۲) کاوش‌های باستان‌شناسی از انحصار فرانسویان خارج گردید.

(۳) باستان‌شناسان موفق به خواندن سنگ‌نوشته بیستون شدند.

(۴) از آثار تاریخی دوره هخامنشی به خصوص در فارس گزارش و تصویر تهیه شد.

۵۳- کدام گزینه در خصوص «منابع نوشتاری ایران باستان» صحیح آمده است؟

(الف) لوح‌های گلی کشف شده از تخت‌جمشید حاوی اطلاعات سودمندی درباره اوضاع اقتصادی و اجتماعی یونانیان هستند.

(ب) سنگ‌نوشته‌های دوران هخامنشیان و دوران ساسانی هر دو رویدادهای تاریخی را گزارش می‌کنند.

(ج) ترجمه عربی خدای‌نامه‌ها تا دویست سال پیش منبع اصلی مطالعه و شناخت تاریخ ایران باستان بهحساب می‌آمده است.

(د) در دوران ساسانی کتاب‌هایی در موضوع‌های تاریخی، دینی، ادبی و جغرافیایی نوشته شده که برخی از آن‌ها باقی مانده‌اند.

(۴) (۳)

(۲) (۱)

(۱)

۵۴- کدام گزینه درباره صنایع و پدید آمدن شهرها در ایران پیش از تاریخ صحیح است؟

(۱) مفرغ‌های لرستان، بهترین نمونه از صنعت و هنر فلزکاری ایران به شمار می‌روند. - آتشان و چگامیش جزء نخستین شهرهای به وجود آمده در فلات ایران هستند.

(۲) تل ایلیس و تپه یحیی در استان کرمان از مرکز مهم تولید و صدور سنگ صابون در ایران بودند. - شهر سوخته در سیستان را می‌توان جزء اولین شهرهای فلات ایران بهحساب آورده.

(۳) ساکنان تپه زاغه در قزوین، در حدود ۵ تا ۷ هزار سال پیش به مهارت ذوب و قالب‌گیری مس دست یافتند. - نخستین شهرهای فلات ایران حدود ۵ هزار سال پیش، به وجود آمدند.

(۴) در کاوش‌های باستان‌شناسی، ظروف سفالی ساده از سکونتگاه‌های ایران به دست آمده و ظروف نقش‌دار در میان آن‌ها نبوده است. - اطلاعات کاملی در مورد اولین شهرهای فلات ایران نداریم.

۵۵- کدام گزینه درباره تاریخ شهر شوش، پایتخت ایلامی‌ها درست است؟

(۱) سفالگری، فلزکاری و بافندگی از جمله حرفه‌های پرورونق در این شهر بود.

(۲) این شهر در بخش شرقی قلمرو ایلامی‌ها قرار داشت.

(۳) این شهر بزرگ و آباد در دوران سلسله هخامنشیان شکوه خود را از دست داد.

(۴) شوش تنها پایتخت کهن و پرورونق ایلامیان بود.



۵۶- همه گزینه‌ها درباره دین و اعتقادات اسلامیان صحیح است؛ به جز:

- ۱) نقش و پیکره‌های بهجا مانده از این دوره نشانگر حضور چشمگیر زنان در امور سیاسی و اقتصادی آن دوران است.
- ۲) معبد چغازنبیل، ستایشگاه یکی از محبوب‌ترین خدایان ایلامی یعنی خدای شهر شوش بود.
- ۳) خدایان ایلامی دارای نیرویی ماوراء طبیعی بودند که آنان را در بعضی کارها توانا می‌ساخت.
- ۴) کاهنان آداب و تشریفات دینی را زیر نظر کاهن بزرگ بهجا می‌آوردند.

۵۷- «مورخی هنگام مطالعه تاریخ حکومت ماد به نکات حائز اهمیتی برخورده و برای سازمان‌دهی مطالب تاریخی مربوط به این دوره، رویدادها را به ترتیب زمانی تقسیم‌بندی کرده است.» کدام‌یک از گزینه‌های زیر، از این ترتیب زمانی برخوردار است؟

(الف) ذهیوک شهر هگمتانه یا اکباتان را بنا کرد و آن را مرکز حکومت خود قرار داد.

(ب) حکومت ماد در زمان فرمانروایی هووخشتر، سومین پادشاه مادی به اوج قدرت رسید.

(ج) قبایل ماد در بخش وسیعی از مناطق غربی و مرکزی ایران استقرار یافته‌اند.

(د) بزرگان طوایف ماد و توده مردم که از عملکرد آستیاگ ناخشنود بودند، بر ضد او با کورش هخامنشی همدست شدند.

(۱) «ب»، «ج»، «د»، «الف» ۲) «ج»، «الف»، «ب»، «د» ۳) «ج»، «الف»، «ب»، «ج»، «د» ۴) «الف»، «ب»، «د»

۵۸- در کدام گزینه، زمان رویدادهای تاریخ هخامنشیان در زمان داریوش بزرگ به درستی مقایسه شده است؟

(الف) نبرد با یونانیان در غرب قلمرو هخامنشیان

(ب) افزودن قسمت‌هایی از غرب و شمال غرب هند به قلمرو هخامنشی

(ج) سرکوب گوماته مغ و شورشیان و مدعیان قدرت

(د) لشکرکشی به مناطق دوردست در شمال دریای سیاه و جنوب روسیه کنونی

(۱) «الف» بر «ب» و «د» بر «ج» مقدم است.

(۲) «ج» بر «ب» و «د» بر «الف» مقدم است.

(۳) «ب» بر «الف» و «د» بر «ج» مقدم است.

(۴) «ب» بر «ج» و «الف» بر «د» مقدم است.

۵۹- به ترتیب هر کدام از عبارت‌های زیر با کدام گزینه ارتباط دارند؟

- در این جنگ یونانیان ارقام باورنکردنی از سربازان هخامنشی ارائه کردند.

- آتنی‌ها به این دلیل ساکنان میلتوس را به شورش علیه هخامنشیان تحریک کردند.

- این عامل در جنگ ماراتن سبب شد تیراندازان پارسی کاری از پیش نبرند و سپاه ایران عقب‌نشینی کند.

(۱) ماراتن - تسلط ایران بر آسیای صغیر و سواحل شرقی دریای اژه - ناگهانی بودن حمله یونانیان

(۲) سalamیس - تسلط ایران بر آسیای صغیر و سواحل شرقی دریای اژه - ناگهانی بودن حمله یونانیان

(۳) ماراتن - تسلط ایران بر شهرهای یونانی نشین مانند میلتوس - انبوهی لشکر دشمن

(۴) سalamیس - تسلط ایران بر شهرهای یونانی نشین مانند میلتوس - پیوستن دولت شهرهای یونانی به آتن

۶۰- کدام موارد درباره رقابت و درگیری‌های یونان و ایران در زمان داریوش بزرگ صحیح است؟

(الف) داریوش بزرگ پس از فرونشاندن شورش‌های بابل و مصر به یونان لشکر کشید.

(ب) داریوش با تصمیم به تنبیه آتنی‌ها جزایر دریای اژه را تصرف کرد و با ورود به یونان در جایی به نام ماراتن موضع گرفت.

(ج) آتنی‌ها یکی از شهرهای یونانی نشین را تشویق به شورش کرده و بابل را آتش زدند.

(د) نبرد داریوش با یونانیان تا زمان خشایارشا ادامه یافت.

(۱) «الف»، «ج»، «د» ۲) «ب»، «ج»، «د» ۳) «ج»، «د» ۴) «ب»، «د»



وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

جغرافیای ایران

آب و هوای ایران

منابع آب ایران

صفحه‌های ۳۴ تا ۶۲

۶۱- در دامنه شرقی یک رشته‌کوه (مانند زاگرس)، کدامیک از عوامل زیر، می‌تواند مهم‌ترین نقش را در کاهش بارش در دامنه پشت به باد ایفا کند؟



(۲) افزایش ارتفاع با عبور از قله

(۱) صعود هوای مرطوب

(۴) حرکت هوای خنک به سمت مناطق پایین‌تر

(۳) افزایش دما در دامنه پشت به باد

۶۲- کدام مورد شباهت بین توده هوای مرطوب غربی و توده هوای سرد و خشک سیبری را بیان می‌کند؟

نهایت

(۲) آثار آب و هوایی

(۱) زمان ورود

(۴) منشأ ورود

(۳) جهت نفوذ

۶۳- کدام مورد، عبارت زیر را به درستی تکمیل می‌کند؟

نهایت

«در آب و هوای ..... به ترتیب ..... وجود دارد.»

(۱) کوهستانی و معتدل خزری - اعتدال دما در طول سال و پوشش گیاهی غنی

(۲) معتدل خزری و کوهستانی - اعتدال دما در طول سال و خشکی شدید هوا

(۳) گرم و شرجی و گرم و خشک - میزان تبخیر و تعرق کم و رطوبت نسبی بالا

(۴) گرم و خشک و گرم و شرجی - میزان تبخیر و تعرق بالا و رطوبت نسبی بالا

۶۴- با توجه به عوامل ایجاد بیابان‌ها در ایران پاسخ پرسش‌های زیر به ترتیب کدام است؟

(الف) چه عواملی در ایجاد بیابان‌ها در ایران نقش دارند؟

(ب) به چه علت میزان بارش در بخش‌هایی از بیابان لوت کمتر از ۳۰ میلی‌متر است؟

(۱) جهت رشته‌کوههای البرز و زاگرس، دور بودن از دریاها و منابع رطوبتی، پرفشار جنب حرارتی - دور بودن از دریاها و منابع رطوبتی

(۲) جهت رشته‌کوههای البرز و زاگرس، پرفشار جنب حرارتی، گستردگی کشور در عرض‌های مختلف جغرافیایی - قرار گرفتن در منطقه پرفشار جنب حرارتی

(۳) جهت رشته‌کوههای البرز و زاگرس، دور بودن از دریاها و منابع رطوبتی، پرفشار جنب حرارتی - قرار گرفتن در منطقه پرفشار جنب حرارتی

(۴) پرفشار جنب حرارتی، جهت رشته‌کوههای البرز و زاگرس، ورود توده هوای گرم و خشک - دور بودن از دریاها و منابع طبیعی

۶۵- با توجه به نقش آب و هوای در فعالیت‌های نظامی، کدام مورد متن زیر را به درستی تکمیل می‌کند؟

«زمانی که توده هوای مرطوب غربی به ایران وارد می‌شود، وضعیت دما در مناطق ... آن، برای فعالیت‌های نظامی ... می‌شود.»

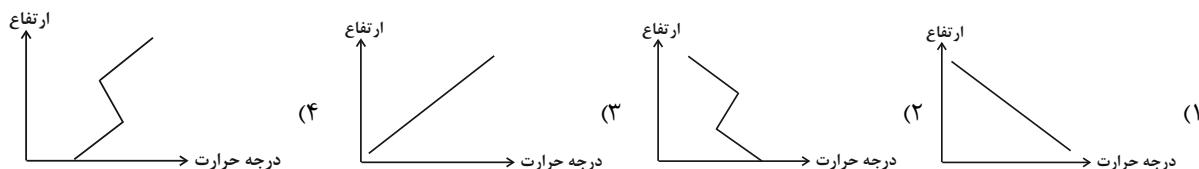
(۲) شمالی و غربی - مطلوب

(۱) جنوبی و غربی - مطلوب

(۴) شمالی و غربی - نامطلوب

(۳) جنوبی و غربی - نامطلوب

۶۶- کدام نمودار زیر، شکل صحیح شرایط وارونگی دما را نشان می‌دهد؟



۶۷- کدام گزینه در مورد ویژگی رودهای ایران نادرست است؟

- (۱) در ایران بیشتر بارش‌ها در اوخر فصل پاییز تا اویل فصل بهار می‌بارد به این دلیل هر چه به پایان این دوره نزدیک‌تر می‌شویم، آبدهی رودها بیشتر می‌شود.
- (۲) رودهای مناطق نسبتاً خشک بیشتر طغیانی و اتفاقی‌اند و مقدار آب آن‌ها در سال‌های مختلف متفاوت است.
- (۳) با توجه به ناهمواری‌ها و جهت آن‌ها، هر چه از شرق به سمت غرب کشور برویم، مقدار آب رودها کمتر می‌شود.
- (۴) رودهایی که از کوهستان‌های بلند و برف‌گیر تغذیه می‌شوند، دائمی هستند و در صورتی که این رودها در نواحی مرطوب، جریان یابند مقدار آب آن‌ها بیشتر خواهد بود.

۶۸- به ترتیب کدام گزینه صحیح یا غلط بودن عبارات زیر را در مورد کانون‌های آبگیر به درستی بیان می‌کند؟

الف) کانون‌های آبگیر دائمی بیش از ۵۰۰ میلی‌متر بارش دارند.

ب) در کانون‌های فصلی میزان بارش و زمان آن در هر صورت اهمیت دارد.

ج) در کوهستان‌های نزدیک به مناطق گرم و خشک، کانون آبگیر موقت شکل می‌گیرد که آن‌ها را کانون‌های آبگیر اتفاقی می‌نامند.

د) در کانون‌های آبگیر دائمی حداقل در هشت ماه از سال، بارش‌ها باید اتفاق بیفتد.

- (۱) ص، غ، ص، غ      (۲) غ، ص، غ      (۳) ص، ص، غ      (۴) غ، ص، غ

۶۹- حوضه آبریز با توجه به چه عواملی آب‌های جاری را به پایین‌ترین نقطه آن هدایت می‌کند و کدام گزینه حوضه آبریز خارجی محسوب می‌شود؟

(۱) شکل زمین و شیب ناهمواری‌ها - حوضه آبریز دریاچه ارومیه

(۲) جنس خاک و نوع پوشش گیاهی - حوضه آبریز دریای خزر

(۳) شکل زمین و شیب ناهمواری‌ها - حوضه آبریز خلیج فارس و دریای عمان

(۴) جنس خاک و نوع پوشش گیاهی - حوضه آبریز دریاچه ارومیه

۷۰- کدام مورد مطابق با مشخصات دریاچه معرفی شده در متن زیر، تدوین و تنظیم شده است؟

«در قله بعضی از کوههای آتش‌فشانی مانند سبلان، دریاچه‌های کوچکی وجود دارند که به دلیل سرمای ناشی از ارتفاع، اغلب موقع سال بیخ بسته است.»

(۱) این دریاچه دائمی است و آب آن علاوه بر چشممه‌های کف و حاشیه آن، از طریق رودهای متعدد ورودی، تأمین می‌شود.

(۲) در ماههای گرم و دوره‌های خشک‌سالی، همزمان با ورود توده هوای مرطوب غربی به کشور، وسعت کمتری دارند.

(۳) در فصول پربارش و ماههای سرد، همزمان با ورود توده هوای مرطوب موسیمی به کشور، وسعت بیشتری دارند.

(۴) آب این دریاچه از طریق ذوب برفها تأمین می‌شود و همانند دریاچه‌های پریشان و مهارلو، دائمی است.



وقت پیشنهادی: ۱۵ دققه

منطق

اقسام استدلال استقرایی

قضیه حملی

احکام قضایا (تا پایان تداخل)

صفحه‌های ۴۱ تا ۶۷

۷۱- کدام گزینه درباره استدلال زیر صحیح نیست؟

نهایی

«زندگی ما مانند فیلمی است که آغاز و پایان مشخصی دارد.»

۱) استدلال بیان شده، استقرای تمثیلی است.

۲) نتیجه استدلال بیان شده، قطعی است.

۳) زندگی ما، مانند فیلم نیست چرا که فیلم به پایان می‌رسد ولی زندگی انسان‌ها جاودانه است.

۴) حیات ما، مانند وجود انرژی است که از بین نمی‌رود و فقط شکل آن تغییر می‌کند.

۷۲- کدام گزینه در حوزه استقرای نمی‌تواند مصداقی از مغالطة تعییم شتاب‌زده باشد؟

۱) دانشمندان در نتیجه آزمایش‌های مختلف متوجه تأثیرگذاری سیگار بر میزان کاهش عمر انسان شده‌اند.

۲) پس از شمارش آراء در تمام حوزه‌های رأی‌گیری سه کلان‌شهر، کارشناسان معتقدند حزب سیاسی A پیروز انتخابات شده است.

۳) براساس آمار مسابقه فوتبال در پایان نیمة اول، چون تیم B یک گل زده است، در نیمة دوم هم می‌تواند گل‌های بیشتری بزند و برنده بازی باشد.

۴) جغرافی دانان در ژاپن پس از مشاهده و ثبت کامل چند زلزله، به این نتیجه رسیدند که همه زلزله‌ها در ژاپن در یک ریشه‌یکسان اتفاق می‌افتد.

۷۳- در کدام گزینه استنتاج بهترین تبیین وجود دارد؟

۱) با بررسی کتاب‌های کتابخانه این مدرسه، آگاه شدیم که همه کتاب‌ها به حوزه علوم تجربی مربوط است. پس کتابی که آقای احمدی به امانت برده به حوزه علوم تجربی مربوط است.

۲) پارسا با بررسی جوانب مختلف شغل‌هایی که در لیست وجود دارد، به انتخاب فعالیت در بازار ارز دیجیتال رسیده است.

۳) آقای احمدی برای انتخاب دبیر ریاضی در مجموعه خود سعی می‌کند دبیری هم اسم مجموعه رقیب خود را استخدام کند چون معتقد است که دانش‌آموزان از او راضی خواهند بود.

۴) باشگاهی که به دسته دوم سقوط کرده، معتقد است برای برگشت به دسته اول باید کارهایی را که چند سال قبل انجام دادند بار دیگر تکرار کنند.

۷۴- کدام گزینه درباره ویژگی‌های قضیه صحیح است؟

نهایی

۱) قضیه می‌تواند عبارت یا جمله باشد به شرطی که بامعنای باشد.

۲) جملات مطابق با واقع همان قضایا هستند.

۳) اگر جمله‌ای درباره موضوعی به ما خبر بامعنای بدهد که بتوانیم آن را از نظر صدق و کذب بسنجدیم، با قضیه مواجه‌ایم.

۴) آن دسته از جملات که تمایلات، احساسات، خواسته‌ها و امور این چنینی را مطرح می‌کنند و مورد قضاوت قرار می‌گیرند، قضیه نام دارند.

۷۵- در کدام عبارت فقط یک قضیه حملی وجود دارد؟

۲) صادق هدایت و کافکا نویسنده هستند و ملیت‌های مختلفی دارند.

۱) تقوا پیشه کنید تا رستگار گردید.

۴) اگر باران ببارد هوا پاکیزه می‌شود.

۳) شهر بی‌یار مگر ارزش دیدن دارد؟



۷۶- کدام عبارت قضیه شخصیه نیست؟

(۱) میوه های داخل این جعبه گندیده هستند.  
 (۲) «گرگ» را از هر طرف بخوانیم یکسان است.

(۳) بازیگنان این تیم ۱۰ نفر هستند.  
 (۴) بدون دلیل حرف می زد.

۷۷- چه تعداد از موارد بیان شده درباره رابطه تناقض صحیح است؟

- رابطه میان دو قضیه «بعضی ج د است» و «هیچ ج د نیست» از این نوع رابطه است.

- با تغییر کیفیت یک قضیه، به متناقض آن می توانیم دست پیدا کنیم.

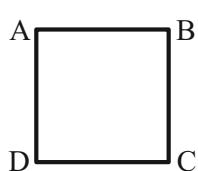
- نتیجه گیری صدق و کذب در رابطه تناقض، دو طرفه است.

- تناقض تنها میان قضایای موجبه کلیه و سالبه جزئیه برقرار است.

- دو قضیه متناقض می توانند هم زمان کاذب باشند.

(۱) دو  
 (۲) سه  
 (۳) چهار  
 (۴) پنج

۷۸- اگر مربع رو به رو مربع تقابل باشد، امکان موارد زیر را به ترتیب بررسی کرده و پاسخ درست را انتخاب کنید.



- جمع میان A و B در کذب

- جمع میان A و C در کذب

- تشخیص صدق یا کذب A، در صورت کذب D

(۱) امکان پذیر- غیرممکن- غیرممکن  
 (۲) غیرممکن- غیرممکن- امکان پذیر

(۳) غیرممکن- امکان پذیر- امکان پذیر  
 (۴) امکان پذیر- غیرممکن- امکان پذیر

۷۹- متناقض قضیه «این کودک باهوش است.» کدام قضیه حملی است؟

نهایی

(۱) بعضی کودک ها باهوش نیستند.  
 (۲) هیچ کودکی باهوش نیست.

(۳) این کودک باهوش نیست.  
 (۴) هر کودکی باهوش نیست.

۸۰- با توجه به احکام قضایا در مربع تقابل، کدام گزینه نادرست است؟

(۱) نسبت میان مصادیق دو قضیه متداخل، عموم و خصوص مطلق است.

(۲) صدق هم زمان دو قضیه متضاد و متناقض محال و غیرممکن است؛ اما کذب هم زمان دو قضیه متضاد ممکن است.

(۳) در رابطه صدق و کذب دو قضیه متداخل، هرگاه قضیه جزئی صادق باشد، قضیه کلی نیز صادق است و نه برعکس.

(۴) اگر تصدیق کلیه صادقی داشته باشیم می توانیم قضیه متداخل جزئیه آن را هم صادق بگیریم.



## وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

## اقتصاد

- نقش دولت در اقتصاد چیست؟  
 تجارت بین الملل  
 رکود، بیکاری و فقر  
 صفحه های ۹۱ تا ۵۵

- هر یک از عبارات زیر به کدام هدف دولت از اخذ مالیات اشاره دارد؟

(الف) دو برابر شدن سقف معافیت مالیات اشخاص حقوق‌بگیر و صاحبان مشاغل کم‌درآمد

(ب) مالیات بر سوخت‌های آلینده مانند بنزین و گازوئیل در برخی از کشورها

(پ) پشتیبانی از فعالیت‌های دولت مانند امنیت و دفاع

(۱) افزایش درآمد دولت - کاهش فعالیت‌های نامناسب - کاهش نابرابری‌ها و فاصله‌های اقتصادی و اجتماعی

(۲) افزایش درآمد دولت - کاهش نابرابری‌ها و فاصله‌های اقتصادی و اجتماعی - تشویق فعالیت‌های مطلوب

(۳) کاهش نابرابری‌ها و فاصله‌های اقتصادی و اجتماعی - افزایش درآمد دولت - تشویق فعالیت‌های مطلوب

(۴) کاهش نابرابری‌ها و فاصله‌های اقتصادی و اجتماعی - کاهش فعالیت‌های نامناسب - افزایش درآمد دولت

- کدام گزینه درباره انواع مالیات نادرست است؟

(۱) در مالیات مستقیم، دولت می‌تواند افراد پردرآمد و کم‌درآمد یا افراد ثروتمند و افراد فقیر را از هم جدا کند و فقط از گروه خاصی مالیات بگیرد.

(۲) مالیات بر دارایی، براساس میزان درآمد مؤذی محاسبه می‌شود.

(۳) حقوق و عوارض گمرکی یکی از ازارهای دولت برای حمایت از صنایع داخلی است.

(۴) مالیات بر مصرف، هنگام خرید کالاهای خاص توسط مصرف‌کننده نهایی پرداخت می‌شود.

- جدول زیر نشان‌دهنده میزان مالیات پرداختی در یک جامعه است. به ترتیب مالیات مستقیم و غیرمستقیم پرداختی در این جامعه، چند میلیون تومان است؟

مالیات بر مصرف	۲۴۰ میلیون تومان
مالیات بر دارایی	۸۵ میلیون تومان
مالیات بر درآمد	$\frac{1}{5}$ مالیات بر مصرف
مالیات بر ارزش افزوده	۳۲ میلیون تومان
عوارض نوسازی	۴۵ میلیون تومان
مالیات بر ارث	۲۰ میلیون تومان
مالیات بر حقوق	۱۵ میلیون تومان
مالیات بر دخانیات	۳۰ میلیون تومان

(۱) ۱۶۸ - ۳۰۲ (۲) ۳۱۷ - ۱۳۳ (۳) ۲۷۲ - ۱۴۸ (۴) ۳۴۷ - ۱۳۳

- به ترتیب هر یک از موارد زیر به کدام قرارداد اشاره دارد؟

(الف) در سال ۱۹۴۷، ۲۳ کشور برای جلوگیری از اقدامات حمایت‌گرایانه کشورها علیه یکدیگر و حفظ روابط تجاری بین خودشان، این قرارداد غیررسمی را امضا کردند.

(ب) پیمان تجارت آزاد توسط آمریکا و کانادا و مکزیک در سال ۱۹۹۲، امضا شد.

(ج) از مهم‌ترین پیمان‌های تجاری نقض شده توسط دولت‌های ایالات متحدة آمریکا

(۱) الف) گات (ب) توافقنامه آسیا- پاسیفیک (ج) نفتا

(۲) الف) نفتا (ب) گات (ج) توافقنامه آب و هوا بی پاریس

(۳) الف) گات (ب) نفتا (ج) توافقنامه آسیا- پاسیفیک

(۴) الف) نفتا (ب) توافقنامه آسیا- پاسیفیک (ج) کنفرانس پولی و مالی سازمان ملل

محل انجام محاسبات



۸۵- جدول زیر، بیانگر هزینه تولید مقدار یکسانی کالا در سه کشور مختلف است. کدام عبارت در رابطه با جدول صحیح است؟

کالا	کشور	گندم	بادام	غذا
چین		۱۰۰۰	۶۸۰	۶۹۰
روسیه		۲۰۰	۴۸۰	۹۰۰
ترکیه		۲۱۰	۸۸۰	۷۹۵

- (۱) کشور روسیه در زمینه تولید غذا، نسبت به کشور ترکیه مزیت نسبی دارد.
- (۲) کشور چین در زمینه تولید گندم، نسبت به کشورهای دیگر مزیت مطلق دارد.
- (۳) کشور ترکیه بهتر است روی تولید گندم تخصص یابد، زیرا در تولید گندم نسبت به کاشت بادام و تولید غذا، مزیت نسبی دارد.
- (۴) روسیه و چین در زمینه تولید غذا، مزیت مطلق دارند.

۸۶- در کدام گزینه به راه رسیدن به وضعیت استقلال و استحکام اقتصادی اشاره‌ای نشده است؟

- (نهایی) (۱) توجه به اقتصاد دانشبنیان  
 (۲) خلق مزیت‌های جدید برای تأمین نیازهای مهم و اساسی  
 (۳) تعامل با کشورهای مختلف برای تأمین کالاهای وارداتی  
 (۴) تولید براساس مزیت با تمرکز بر اقتصاد تک محصولی

۸۷- کدام گزینه در خصوص دلایل فاصله نرخ بیکاری از مقدار واقعی اش صحیح است؟

- (۱) همه کسانی را که به صورت پاره وقت مشغول به کار هستند، شاغل به حساب نمی‌آورند، زیرا بعضی از آن‌ها در جستجوی شغل تمام وقت هستند.
- (۲) کسانی که در زمینه غیرتخصصی شان مشغول به کار و فعالیت هستند، شاغل محسوب نمی‌شوند.
- (۳) کسانی که از جستجوی شغل دلسوز شده‌اند، بیکار به حساب نمی‌آیند.
- (۴) زنان خانه‌دار، جز جمعیت شاغل نیستند.

۸۸- جمعیت کشوری فرضی ۹۶ میلیون نفر است. تعداد افراد زیر ۱۵ سال این کشور ۱۷ میلیون نفر و تعداد افراد غیرفعال آن ۱۴ میلیون نفر است؛ اگر نرخ بیکاری در این کشور ۲۰ درصد باشد، به ترتیب کدام گزینه پاسخ صحیح پرسش‌های زیر است؟

- (الف) تعداد افراد بالای ۱۵ سال در این کشور چند نفر است؟  
 (ب) در این کشور به ترتیب چند نفر شاغل و بیکار هستند؟

(ج) جمعیت فعال در این کشور، حدود چند درصد جامعه را تشکیل می‌دهند؟

- (۱) ۷۹ میلیون نفر - ۵۲ میلیون و ۱۳ میلیون - ۶۷ میلیون - ۸۰ درصد
- (۲) ۶۵ میلیون نفر - ۴۰ میلیون و ۲۵ میلیون - ۸۲ میلیون - ۲۰ درصد
- (۳) ۶۵ میلیون نفر - ۷۹ میلیون نفر - ۴۰ میلیون و ۲۵ میلیون - ۰ درصد

۸۹- نمودار مقابل، عرضه و تقاضای نیروی کار را در یک جامعه نمایش می‌دهد. به ترتیب کدام گزینه بیانگر پاسخ صحیح پرسش‌های زیر است؟

- (الف) کدام نمودار نشان‌دهنده رفتار صاحبان شرکت‌ها و کارخانه‌ها و کدام نمودار بیانگر رفتار کارگران است؟  
 (ب) در چه سطح دستمزدی مازاد عرضه نیروی کار و در کدام دستمزد مازاد تقاضای نیروی کار وجود دارد؟

- (الف) ۱ - ۲ - ب) ۱۰۰۰ و ۱۲۵۰ و ۵۰۰ و ۲۵۰
- (الف) ۲ - ۱ - ب) ۱۰۰۰ و ۱۲۵۰ و ۵۰۰ و ۲۵۰
- (الف) ۱ - ۲ - ب) ۱۰۰۰ و ۱۲۵۰ و ۵۰۰ و ۲۵۰
- (الف) ۱ - ۲ - ب) ۱۰۰۰ و ۱۲۵۰ و ۵۰۰ و ۲۵۰

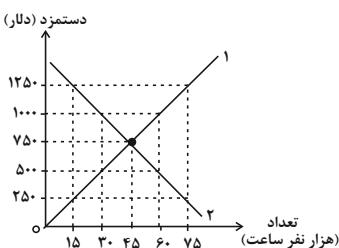
۹۰- هر یک از عبارت‌های زیر به ترتیب به اقدامات کدام گروه در جهت مبارزه با فقر و بیکاری اشاره می‌کند؟

- (نهایی)  
 - حمایت از شرکت‌های تولیدی  
 - تأسیس صندوق‌های قرض‌الحسنه  
 - ایجاد نهادهای توانمندسازی

- (۲) وظایف دولت - وظایف دولت - وظایف دولت
- (۴) مسئولیت مردم - مسئولیت مردم - مسئولیت مردم

- (۱) مسئولیت مردم - مسئولیت مردم - وظایف دولت
- (۳) وظایف دولت - مسئولیت مردم - مسئولیت مردم

محل انجام محاسبات





دانشآموز عزیز، سوالات عمومی از شماره ۱۰۱ شروع می‌شود،  
دقت نمایید تا گزینه‌ها را به درستی وارد پاسخبرگ کنید.

## دفترچه سؤال ?

### عمومی دهم

### (رشته انسانی)

۱۴۰۳ بهمن ماه

تعداد سؤالات و زمان پاسخگویی آزمون

نام درس	تعداد سؤال	شماره سؤال	وقت پیشنهادی
فارسی (۱)	۲۰	۱۰۱-۱۲۰	۲۰
دین و اندیشه (۱)	۱۰	۱۲۱-۱۳۰	۱۰
(بان انگلیسی (۱))	۱۰	۱۳۱-۱۴۰	۱۰
همچ دروس عمومی	۴۰	—	—

طریق

حسین پرهیزگار - مریم پیروی - فاطمه جمالی آراني - سپیده فتح‌اللهی - احمد فهیمی - الهام محمدی	فارسی (۱)
محسن بیاتی - فردین سماقی - عباس سیدشیبستی - مرتضی محسنی کبر - یاسین ساعدی	دین و اندیشه (۱)
رحمت‌الله استیری - محسن رحیمی - مجتبی درخشان‌گرمی - عقیل محمدی‌روشن	(بان انگلیسی (۱))

گزینشگران و براستاران

نام درس	مسئول درس و گزینشگر	گروه ویراستاری	گروه مستندسازی	ویراستار رتبه برتر	گروه مستندسازی
سپیده فتح‌اللهی	فارسی (۱)	مرتضی منشاری	نازنین فاطمه حاجیلو	نازنین فاطمه حاجیلو	الهام محمدی
یاسین ساعدی	دین و اندیشه (۱)	امیر مهدی افشار	نازنین فاطمه حاجیلو	نازنین فاطمه حاجیلو	محمد صدرًا بنجه پور
دین و اندیشه (۱) (اقلیت)	دبورا حاتانیان	دبورا حاتانیان	—	—	—
(بان انگلیسی (۱))	عقیل محمدی‌روشن	فاتمه نقی	نازنین فاطمه حاجیلو	نازنین فاطمه حاجیلو	سوگند بیکلاری

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	الهام محمدی
مسئول دفترچه	حبیبه محبی
مسئول دفترچه	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: فربیا رئوفی
مستندسازی	فاتمه علی‌باری
حرروفنگار و صفحه‌آرا	سوران نعیمی
ناظر چاپ	گروه آزمون

گروه آزمون  
بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی (وقف عام)



۲۰ دقیقه

## سؤالات عمومی از شماره ۱۰۱ شروع می‌شود

فارسی (۱)

- ادیبات سفر و زندگی،  
ادیبات انقلاب اسلامی  
(درباره این صفحه‌شکن)  
درس ۸ تا ۱۰  
صفحه‌های ۵۸ تا ۱۳۱

۲۰ دقیقه

**۱-۰۱-در کدام گزینه معنای تمام واژگان درست است؟**

(۱) (مُکاری: چاروادار)، (تازی: عرب)، (اهلیت: اهلی بودن)

(۲) (شوخ: چرک)، (دین: آیین و رسم)، (شوریده: عاشق)

(۳) (گسیل کردن: روانه کردن)، (مرمت کردن: بخشیدن)، (درحال: بی‌درنگ)

(۴) (غوك: قورباغه)، (دلّک: کیسه‌کش حقام)، (مروت: جوانمردی)

**۱-۰۲-در کدام گزینه نادرستی املایی می‌باشد؟**

(۱) گذشته خویش را با وسواس یک قاضی می‌کاوند و سراپای زندگی خویش را محاسبه می‌کنند و وصیت‌نامه می‌نویسند.

(۲) اینجا سوله‌ای است که گردان عبدالله آخرین لحظات قبل از شروع عملیات را در آن می‌گذرانند.

(۳) غواص‌ها در سکوت شب بعد از خواندن دعای فرج و توسل به حضرت زهرا مرضیه به آب زدند.

(۴) با اشتیاق از بین گل‌ولایی که حاصل جذر و مد آب «خور» است بولدوزرچی جهاد خاکریز می‌زند.

**۱-۰۳-در کدام بیت، جمله غیرساده به کار رفته است؟**

دریا همه عمر خوابش آشته است

(۱) دریایم و نیست باکم از طوفان

عقل و صبرم ببرد و طاقت و هوش

(۲) دوش، مرغی به صبح می‌نالید

گاهی شود بهار، دگرگه خزان شود

(۳) دوران روزگار به ما بگذرد بسی

کارام درون دشت شب خفته است

(۴) حسرت نیرم به خواب آن مرداب

**۱-۰۴-در متن زیر، به ترتیب چه تعداد «واو عطف» و «واو پیوند (ربط)» به کار رفته است؟**

«زنگ نقاشی، دلخواه و روان بود. صاد معلم ما بود؛ آدمی افتاده و صاف. کارش نگار نقشۀ قالی بود و در آن دستی نازک داشت. نقش‌بندی‌اش دلگشا بود و رنگ را نگارین می‌ریخت. آدم در نقشه‌اش نبود و بهتر که نبود. در پیچ و تاب عرفانی اسلامی، آدم چه کاره بود؟؟»

(۱) یک، چهار

(۲) دو، سه

(۳) چهار، یک

**۱-۰۵-در کدام گزینه وجه شبه، گروه متممی است؟**

(۱) من از بدحالی و بر亨گی شرم داشتم و رفتن مناسب ندیدم.

(۲) چون به بصره رسیدیم، از بر亨گی و عاجزی به دیوانگان ماننده بودیم.

(۳) مردی اهل بود و فضل داشت از شعر و ادب و هم کرمی تمام.

(۴) این جوانان آنان‌اند که فلان روز ما ایشان را در حمام نگذاشتیم.

**۱-۰۶-نام نویسنده آثار زیر، به ترتیب در کدام گزینه به درستی آمده است؟**

«اتاق آبی، ارزیابی شتاب‌زده، درباره این صفحه‌شکن»

(۱) جلال آل احمد، سید مرتضی آوینی، سهراب سپهری

(۲) سهراب سپهری، جلال آل احمد، سید مرتضی آوینی

(۳) سهراب سپهری، سید مرتضی آوینی، جلال آل احمد

(۴) جلال آل احمد، سهراب سپهری، سید مرتضی آوینی

۱۰۷- کدام یک از عبارات زیر فاقد «وجه شبه» است؟

هر کجا پای گذارد رد پایی دارد  
زیرا که چنین هر دو سیاه است و دراز است  
چو بیش در میان چاه او من  
کارام درون دشت شب خفته است

- (۱) آدمی در همه احوال چو دزد شب و برف
- (۲) زلف تو مگر جانا، امید است و نیاز است
- (۳) شبی چون چاه بیش تنگ و تاریک
- (۴) حسرت نبرم به خواب آن مردان

## ۱۰۸- مفهوم کدام بیت به عبارت زیر نزدیک است؟

«و این فصل بدان آوردم تا مردم بدانند که به شدتی که از روزگار پیش آید نباید نالید و از فضل و رحمت کردگار نامید نباید شد  
که او، تعالی، رحیم است.»

به کوشش همه دست نیکی بریم  
بدو دل سپردن سزاوار نیست  
به سختی نباشد فریاد رس  
تو نیز آز مپرست و انده مخور

- (۱) بیا تا جهان را به بد نسپریم
- (۲) جهان را نمایش چو کردار نیست
- (۳) زمانه سراسر فریب است و بس
- (۴) جهان چون بر و بر نمанд ای پسر

## ۱۰۹- مفهوم قسمت مشخص شده در کدام گزینه مشاهده می شود؟

«مدتی بود که پیرمرد افتاده بود.»

ز کاینات بریدم دل و به موی تو بستم  
حق و طلب بایدش از دست داد  
بر آن سرم که کنم سوی آسمان پرواز  
روشنی خواه از چراغ عقل و رای

- (۱) شبی که زلف تو ای نازنین فتاد به دستم
- (۲) کانکه بدینجا سر و کارش فتاد
- (۳) فتاده بر سر من فکرهای دور و دراز
- (۴) تا نیقتادی، درین ظلمت ز پای

## ۱۱۰- مفهوم کدام بیت به مفهوم جمله زیر نزدیک است؟

«خلف صدق نیاکان هنرور خود بود.»

که فرزند خویشت برآید تباہ  
تا دگر مادر گیتی چو تو فرزند بزاید  
که فرزند این آب و خاکیم ما  
دیگر نیاورد چو تو فرزند، مادری

- (۱) مکن بد به فرزند مردم نگاه
- (۲) صبر بسیار بباید پدر پیر فلک را
- (۳) چو خورشید و ماه، تابناکیم ما
- (۴) کس درنیامده است بدین خوبی از دری

**تبديل نمونه سؤال‌های امتحانی به تست**

## ۱۱۱- در کدام گزینه، همه افعال در معنای امروزی خود به کار رفته‌اند؟

- (۱) آنچه آن اعرابی کرای شتر بر ما داشت، به سی دینار، هم این وزیر بفرمود تا بدو دادند.
- (۲) گفتم اکنون ما را که در حمام گذارد؟
- (۳) من از بدهالی و برهنگی، شرم داشتم و رفتن مناسب ندیدم.
- (۴) ما به گوهه‌ای بازشدهیم و به تعجب در کار دنیا می‌نگریستیم.

۱۱۲- واژه مشخص شده برای جای خالی در کدام گزینه درست نیست؟

- (۱) معلم که از ... رسته بود، به خونسردی گفت: (مخمسه / مخمصه)
- (۲) در این سفرها به جستجوی تسلایی می‌رفت: برای غم ... که در شهر به آن دچار می‌شد: (غربتی / قربتی)
- (۳) وقتی بیرون آمدیم، هر که در مسلح گرمابه بود، همه بر پای ... بودند: (خاسته / خواسته)
- (۴) چنان که در کرامت و ... به پارس رسیدیم از برکات آن آزادمرد. (فراغ / فراق)

۱۱۳- کاربرد معنایی پسوند «ـ ک» در کدام گزینه متفاوت است؟

- |             |          |
|-------------|----------|
| (۲) مردک    | (۱) دمک  |
| (۴) خورجینک | (۳) درمک |



۱۱۴- در کدام بیت جمله وابسته بر جمله هسته مقدم شده است؟

- مرغ تسبیح‌گوی و من خاموش  
بانگ مرغی چنین کند مدهوش  
با یاد تو افتادم از یاد برفت آنها  
می‌گوییم و بعد از من گویند به دورانها
- (۱) گفتم این شرط آدمیت نیست  
(۲) گفت باور نداشتم که تو را  
(۳) گه نعره زدی بلبل، گه جامه دریدی گل  
(۴) گویند مگو سعدی چندین سخن از عشقش

۱۱۵- نقش واژگان مشخص شده به ترتیب در کدام گزینه به درستی آمده است؟

- (الف) مرا حدیثی از اسب پردازی معلم در یاد است.  
(ب) نمایش نیم رخ زندگان رازی در برداشت.  
(پ) صورتک به رو نداشت.

(۱) مفعول، نهاد، مفعول

(۲) مضافالیه، مفعول، نهاد

(۳) مضافالیه، مفعول، مفعول

۱۱۶- نقش کلمات مشخص شده در ابیات و عبارت زیر، به ترتیب در کدام گزینه به درستی آمده است؟

(الف) «صاد» هرگز جانوری از پهلو نکشید.

- بانگ مرغی چنین کند مدهوش  
دریا همه عمر خوابش آشته است  
(۱) نهاد، نهاد، مسند  
(۲) نهاد، نهاد، مسند  
(۳) نهاد، مفعول، متمم
- (ب) گفت باور نداشتم که تو را  
(ج) دریایم و نیست باکم از طوفان  
(۱) مفعول، نهاد، مسند  
(۲) مفعول، مسند، متمم

۱۱۷- در کدام گزینه، آرایه «تشبیه» مشاهده نمی‌شود؟

- (۱) این‌ها که یکدیگر را در آغوش گرفته‌اند و اشک می‌ریزند، دریادلان صفحه‌کنی هستند که دل شیطان را می‌لرزانند.  
(۲) بعضی دیگر از بچه‌ها گوشة خلوتی یافته‌اند و گذشته خویش را با وسوس یک قاضی می‌کاوند.  
(۳) کجا از مرگ می‌هراسد آن‌کس که به جاودانگی روح خویش در جوار رحمت حق آگاه است؟  
(۴) طبله جوانی همچون وجود جمع، فضای نفوس را با یاد خدا معطر می‌کند و دائم از بچه‌ها صلوات می‌گیرد.

۱۱۸- مفهوم کدام گزینه با عبارت زیر قرابتی ندارد؟

«هرچه بر او تنگ گرفتند، کمربند خود را تنگ‌تر بست تا دست آخر با حقارت زندگی هامان اخت شد.»

- (۱) زخم کهنه مرد را آبدیده می‌کند.  
(۲) سختی، نرdban ترقی است.  
(۳) آتش، آهن را سخت می‌کند.

۱۱۹- کدام یک از مفاهیم زیر از عبارت زیر دریافت نمی‌گردد؟

«معرف بر پای خاست و گفت: «خدایش بیامزاد که هر کسی از آن‌جا که هست، یک گام، فراتر آید.» شیخ گفت: «و صَلَّی اللہ علیٰ محمد و آلِہ اجمعین» و دست به روی فروآورد و گفت: «هرچه ما خواستیم گفت، و همه پیغمبران بگفته‌اند، او بگفت که از آن‌چه هستید یک قدم فراتر آید.»

- (۱) پیام پیغمبران، پیشرفت و تکامل انسان است.  
(۲) همه باید در زندگی سیر تکاملی خود را بپیمایند و لو یک قدم.  
(۳) در حرکت باش از آنکه آب روان نفس رو / کز حرکت یافت عشق، سر سراندازی  
(۴) یک قدم پیشرفت برای انسان کفايت می‌کند.

۱۲۰- مفهوم کنایی «صورتک به رو نداشت» در کدام گزینه آمده است؟

- (۱) نقاب نداشتن  
(۲) آشکار بودن  
(۳) داشتن صورت زشت  
(۴) ریاکار و دور و نبودن و صمیمی بودن



۱۰ دقیقه

## تفکر و اندیشه

(مذلگاه بعد، واقعه بزرگ،

فرجهام کار)

دروس ۶ تا ۸

صفحه‌های ۵۹ تا ۷۰

## دین و زندگی (۱)

۱۲۱- کدام مورد عامل اصلی افزایش یا کاهش پرونده متوفی پس از مرگ در عالم برزخ است و پاسخ فرشتگان به بهانه‌جویی ظالمان که می‌گفتند: «ما در سرزمین خود تحت فشار و مستضعف بودیم.» چه بود؟

(۱) آثار ماتقدم - مگر پیامبران برای شما دلایل روشنی نیاورندن؟

(۲) آثار ماتقدم - مگر زمین خدا وسیع نبود که مهاجرت کنید؟

(۳) آثار ماتأخر - مگر زمین خدا وسیع نبود که مهاجرت کنید؟

(۴) آثار ماتأخر - مگر پیامبران برای شما دلایل روشنی نیاورندن؟

۱۲۲- پاسخ مناسب برای سؤالات زیر، بهتر ترتیب کدام است؟

- به چه دلیلی اعمال پیامبران و امامان، معیار و میزان سنجش اعمال قرار می‌گیرد؟

- مرحله اول قیامت با چه چیزی آغاز می‌شود؟

(۱) زیرا ظاهر و باطن اعمال انسان‌ها را در دنیا دیده‌اند و از هر خطای مصون‌اند. - شنیده‌شدن صدای مهیب

(۲) زیرا ظاهر و باطن اعمال انسان‌ها را در دنیا دیده‌اند و از هر خطای مصون‌اند. - پایان یافتن دنیا

(۳) چون اعمال آنان عین آن چیزی است که خداوند به آن دستور داده است. - پایان یافتن دنیا

(۴) چون اعمال آنان عین آن چیزی است که خداوند به آن دستور داده است. - شنیده‌شدن صدای مهیب

۱۲۳- بهتر ترتیب، بالاترین نعمت بهشت چیست و بعد از خوش‌آمدگویی فرشتگان، بهشتیان چه می‌گویند؟

(۱) وارد شدن به بهشت و دارالسلام - خدای را سپاس که به وعده خود وفا و این جایگاه زیبا را به ما عطا کرد.

(۲) وارد شدن به بهشت و دارالسلام - خدا را سپاس که حزن و اندوه را از ما زدوده و از رنج و درماندگی دور کرده است.

(۳) رسیدن به مقام خشنودی خداوند - خدا را سپاس که حزن و اندوه را از ما زدوده و از رنج و درماندگی دور کرده است.

(۴) رسیدن به مقام خشنودی خداوند - خدای را سپاس که به وعده خود وفا و این جایگاه زیبا را به ما عطا کرد.

۱۲۴- دنیایی که انسان پس از مرگ تا قیامت در آن می‌ماند چه نام دارد و سرانجام نیکوکاران و بدکاران در آنجا چگونه است؟

(۱) بروزخ - لذت یا رنج و درد

(۲) دوزخ - دریافت تمام پاداش و جزا

(۳) بروزخ - دریافت تمام پاداش و جزا

۱۲۵- مفاهیم «ضبط و ثبت تمامی اعمال» و «تجسم صورت‌های بسیار زیبا و لذت بخش» بهتر ترتیب، مؤید کدام حدث از مراحل قیامت هستند و عبارت قرآنی «یعلمون ما تفعلون» با کدامیک از آن‌ها مرتبط است؟

(۱) حضور شاهدان و گواهان - کنار رفتن پرده از حقایق عالم - اولی

(۲) حضور شاهدان و گواهان - دادن نامه اعمال - اولی

(۳) برپا شدن دادگاه عدل الهی - دادن نامه اعمال - دومی

(۴) برپا شدن دادگاه عدل الهی - کنار رفتن پرده از حقایق عالم - دومی



۱۲۶- در سوره مبارکه معارج، چه ویژگی‌هایی برای بہشتیان ذکر شده است؟

۱) اقامه کنندگان نماز - انفاق کنندگان در زمان توانگری و تنگدستی - فرو بردگان خشم

۲) رعایت کنندگان امانت‌ها و عهدها - ادائی شهادت به راستی - مواظبت کنندگان بر نماز

۳) گذشت از خطای مردم - به یاد خدا افتادن بعد از ستم به خود - طلب آمرزش از گناهان خود

۴) جهاد در راه خدا - شتاب برای رسیدن به بہشت - استغفار بعد از ارتکاب عمل رشت

۱۲۷- آگاهی گناهکاران از کدام موضوع باعث درخواست بازگشت مجدد آن‌ها (رب ارجعون) به دنیا شده است؟

۱) قاطعیت برخورد خداوند با بدکاران

۲) حقانیت قیامت و لزوم پاسخگویی به اعمال

۳) آگاهی از کاستی اعمال دنیوی

۱۲۸- کدام آیه شریفه پاسخگوی این سؤال است که «اگر ما بخواهیم در زمرة بہشتیان باشیم، باید در دنیا چگونه زندگی کنیم؟»

۱) «بہشتیان با خدا هم صحبت‌اند و به جمله خدایا تو پاک و منزهی مترنم‌اند.»

۲) «آن‌ها که وقتی مرتکب عمل رشتی می‌شوند یا به خود ستم می‌کنند، به یاد خدا می‌افتد.»

۳) «دوستان و همنشینان انسان در آنجا، پیامبران، راستگویان، شهیدان و نیکوکاران‌اند.»

۴) «زنان و مردان بہشتی در زیباترین و جوان‌ترین صورت و قیافه در بہشت به سر می‌برند.»

۱۲۹- با نظر به آیات قرآن کریم، فخار (بدکاران) در روز قیامت آنگاه که حقایق را در می‌یابند، درباره انتخاب دوست چه می‌گویند و

همراهی با چه کسی یا کسانی را آرزو می‌کنند؟

۱) او را از یاد خدا بازداشت. - متقین

۲) او را از یاد خدا بازداشت. - پیامبر (ص)

۳) او را به گناه واداشت. - پیامبر (ص)

۱۳۰- به ترتیب، نگهبانان جهنم در پاسخ به تقاضای دوزخیان برای گرفتن تخفیف مجازات از خداوند چه پاسخی می‌دهند و کدام مورد

از انواع رابطه میان عمل و جزای آن نیست؟

۱) مگر پیامبران برای شما دلایل روشنی نیاورندند؟ - شرعی

۲) مگر پیامبران برای شما دلایل روشنی نیاورندند؟ - طبیعی

۳) آیا در دنیا به اندازه کافی به شما عمر داده نشد تا هر کس می‌خواست به راه راست آید؟ - طبیعی

۴) آیا در دنیا به اندازه کافی به شما عمر داده نشد تا هر کس می‌خواست به راه راست آید؟ - شرعی

**زبان انگلیسی (۱)**

۱۰ دقیقه

**PART A: Grammar and Vocabulary**

**Directions:** Choose the word or phrase (1), (2), (3), or (4) that best completes each sentence. Then mark the correct choice on your answer sheet.

**Wonders of Creation**  
(Listening and Speaking, ..., پایان درس ۵)

**The Value of Knowledge**  
(Get Ready, ..., New Words and Expressions)

درس ۹  
۷۹ تا ۵۸ صفحه های

**131- On the open plains, the ... horse can run very quickly.**

- |                       |                       |
|-----------------------|-----------------------|
| 1) Iranian fast brown | 2) brown Iranian fast |
| 3) fast brown Iranian | 4) Iranian brown fast |

**132- That new phone is very ..., and it runs apps ... than any other phone.**

- |                                      |                                    |
|--------------------------------------|------------------------------------|
| 1) expensive – faster                | 2) as expensive as – fast          |
| 3) more expensive than – the fastest | 4) the most expensive – as fast as |

**133- Venus is ... Earth; it is hot, covered with clouds, and shines brightly in the sky.**

- |                 |                  |                 |          |
|-----------------|------------------|-----------------|----------|
| 1) the smallest | 2) as smaller as | 3) smaller than | 4) small |
|-----------------|------------------|-----------------|----------|

**134- The chocolate cake she made was so ... that I took some home for later.**

- |           |              |              |         |
|-----------|--------------|--------------|---------|
| 1) famous | 2) delicious | 3) energetic | 4) weak |
|-----------|--------------|--------------|---------|

**135- The city plans to ... a new park to create more green space for people.**

- |          |         |            |          |
|----------|---------|------------|----------|
| 1) solve | 2) seek | 3) develop | 4) light |
|----------|---------|------------|----------|

**136- Everyone has a different idea of ... . Some people think it means being happy, while others believe it means having lots of money and power.**

- |              |            |          |             |
|--------------|------------|----------|-------------|
| 1) knowledge | 2) success | 3) brain | 4) research |
|--------------|------------|----------|-------------|

**PART B: Reading Comprehension**

**Directions:** Read the following passage and answer the questions by choosing the best choice (1), (2), (3), or (4). Then mark the correct choice on your answer sheet.

Nikola Tesla was one of the most successful inventors. He was born in Croatia in 1856. His mother was an inventor, and his father was a writer who was also the first religious teacher in the town. As a child, Nikola Tesla was interested in science, and he never lost that interest. At the age of 28, Tesla left Europe for the United States because he wished to create new inventions. In the United States, he began to work with another famous American inventor, Thomas Edison. They worked together to make Edison's inventions better. However, in 1885, Tesla left Edison and started his own company.



In 1893, Tesla began to work on a new electrical system to produce power, which was more powerful than Edison's system. This electrical system caught the attention of another American inventor, George Westinghouse. Westinghouse and Tesla began to work together to supply electricity for the country. In 1895, Tesla opened the world's first hydroelectric power plant, which generated electricity using energy from moving water. This plant brought power to the city of Buffalo and made Tesla famous all around the world.

**137- The underlined word “who” in paragraph 1 refers to ... .**

- 1) Tesla's father      2) Nikola Tesla      3) Thomas Edison      4) Tesla's mother

**138- Nikola Tesla moved to the United States because ....**

- 1) he wanted to invent new things  
2) Edison asked him to do so  
3) his mother was an inventor  
4) he was going to open a hydroelectric power plant

**139- Which of the following is true, according to the passage?**

- 1) Westinghouse invented the first electric car.  
2) Tesla only worked with Thomas Edison.  
3) Edison left Tesla to start his own company.  
4) Tesla helped Edison make his inventions better.

**140- Tesla became famous all around the world because ... .**

- 1) his father was the first religious teacher in the town  
2) he left Europe for the United States at the age of 28  
3) he developed the world's first hydroelectric power plant  
4) he worked with Thomas Edison, who was a very famous inventor



# پاسخنامه

## دهم انسانی

### ۱۴۰۳ بهمن ماه ۱۲

بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی (وقت‌عام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین پلاک ۹۲۳ - بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی (وقت‌عام) ۰۲۱-۶۴۶۳

« تمام دارایی‌ها و درآمدهای بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی وقف عام است بر گسترش دانش و آموزش »

# پدیدآورندگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام طراحان	نام درس
دانیال آرکیش، مهدی اسفندیاری، محسن جهانبخش، آروین حسینی، حمیدرضا رستم‌نژاد، مسعود عباسی	ریاضی و آمار (۱)
صالح بهاری، سعید جعفری، اکرم رسا، علی صیداگلو، ابوالفضل عباس‌زاده، فاطمه عبدالوند	علوم و فنون ادبی (۱)
راضیه ابراهیمی‌نژاد، ریحانه امینی، یاسین ساعدی، فاطمه عبدالوند	جامعه‌شناسی (۱)
ابوطالب درانی، منیزه خسروی، آرمین ساعدپناه، مرتضی کاظم‌شیرودی، مصطفی قدیمی‌فرد	عربی، زبان قرآن (۱)
برگزیده از سوالات کتاب جامع علیرضا آزادی‌زاده، راضیه ابراهیمی‌نژاد، متین بهادرلو، امیررضا برویزی، زهرا دامیار، فاطمه عزیزی، امیرحسین کاروبین	عربی، زبان قرآن (۱) – سوالات «آشنا»
جواد پاکدل، محمد رضایی‌پنا، طهورا رهانچام، سالار صفائی	تاریخ (۱) و جغرافیای ایران
آرش کتابفروش‌بدری، آیدا رحیمی، سارا شریفی، علی صیدی، احسان عالی‌نژاد، سپیده فتح‌الهی	منطق
	اقتصاد

## گزینشگران و ویراستاران

مستندسازی	ویراستاران و قبه برقر	ویراستاران استاده	مسئول درس	گزینشگر	نام درس
سمیه اسکندری	سید عارف خبیری	محمد بحیرایی، احسان غنی‌زاده	آروین حسینی	آروین حسینی	ریاضی و آمار (۱)
الناز معتمدی	امیرمحمد قلعه‌کاهی، جواد جلیلیان امیررضا کرمی‌بور	الهام محمدی	ابوالفضل عباس‌زاده	ابوالفضل عباس‌زاده	علوم و فنون ادبی (۱)
سجاد حقیقی‌بور	ملیکا ذاکری، امیررضا کرمی‌بور	یاسین ساعدی، زهرا زارع	ریحانه امینی	ریحانه امینی	جامعه‌شناسی (۱)
لیلا ایزدی	ساغر اسفهندی	درویشعلی ابراهیمی، اسماعیل یونس‌بور	آرمین ساعدپناه	آرمین ساعدپناه	عربی، زبان قرآن (۱)
عطیه محلوجی	امیررضا کرمی‌بور	فاطمه عزیزی	زهرا دامیار	زهرا دامیار	تاریخ (۱) و جغرافیای ایران
سوگند بیگلری	امیرمحمد قلعه‌کاهی	فرهاد علی‌نژاد، سیده سمیرا معروف	مرضیه محمدی	مرضیه محمدی	منطق
سجاد حقیقی‌بور	سید عارف خبیری	محمدعلی یوسفی	آفرین ساجدی	آفرین ساجدی	اقتصاد

## گروه فنی و تولید

زهرا دامیار	مدیر گروه
مهدیه ملاصالحی	مسئول دفترچه
مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: سجاد حقیقی‌بور	مستندسازی
زهرا تاجیک	حروف چین و صفحه‌آرا
سوران نعیمی	ناظر چاپ



(مسئلہ جواب پیش)

## «۴- گزینہ»

در توابع خطی با دامنه محدود، برای پیدا کردن برد تابع کافی است ابتدا و انتهای دامنه را در ضابطه تابع قرار دهیم:

$$x = -2 \Rightarrow f(-2) = 3(-2) - 1 = -7$$

$$x = 2 \Rightarrow f(2) = 3(2) - 1 = 5$$

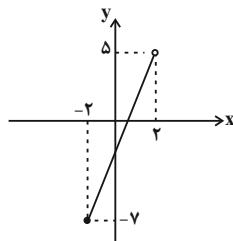
برد تابع بین دو عدد -۷ و ۵ خواهد بود:

$$-7 \leq y < 5$$

**نکته:** چون خود ۲ در دامنه تابع نیست، پس عدد ۵ هم نباید در برد تابع

باشد و نقطه (۲, ۵) باید به صورت توخالی در نمودار نمایش داده شود.

با دو نقطه (۲, -۷) و (۰, ۵) نمودار را رسم می‌کنیم:



(نمودار تابع خطی، صفحه‌های ۵۶ تا ۶۲)

(مهدی اسفندیاری)

## «۵- گزینه»

هر دو تابع  $f$  و  $g$  از نقطه (۰, -۲) می‌گذرند؛ پس:

$$f(0) = -2 \Rightarrow m + h = -2$$

$$g(0) = -2 \Rightarrow -a + h = -2$$

$$\Rightarrow m + a = 0 \Rightarrow m = -a$$

$$f\left(\frac{0}{\gamma}\right) = \gamma g(-1)$$

از طرفی داریم:

$$g(x) = -ax + h \Rightarrow g(-1) = a + h \Rightarrow \gamma g(-1) = \gamma a + \gamma h$$

$$\Rightarrow f(x) = -ax + h \Rightarrow f\left(\frac{0}{\gamma}\right) = -\frac{\gamma}{\gamma} a + h \xrightarrow{f\left(\frac{0}{\gamma}\right) = \gamma g(-1)} -\frac{\gamma}{\gamma} a + h = \gamma a + \gamma h$$

$$-\frac{\gamma}{\gamma} a = h \Rightarrow \frac{a}{h} = \frac{-2}{\gamma}$$

(نمودار تابع خطی، صفحه‌های ۵۸ تا ۶۲)

## ریاضی و آمار (۱)

## «۱- گزینه»

(همیرضا رستمیزاد)

شرط اینکه نمودار داده شده، یک تابع باشد این است که هر خطی که موازی با محور  $y$  ها رسم می‌شود، نمودار را در بیش از یک نقطه قطع نکند، پس برای اینکه نمودار داده شده مربوط به یک تابع باشد، حداقل باید ۵ نقطه حذف کنیم.

(ضابطه هیری تابع، صفحه ۵۵)

## «۲- گزینه»

(دانیال آرکیشن)

$$g(-1) = 2(-1)^2 + 1 = 2 + 1 = 3$$

$$f(2\sqrt{2}) = \sqrt{(2\sqrt{2})^2 + 1} = \sqrt{8+1} = \sqrt{9} = 3$$

$$\Rightarrow 2g(-1) + f(2\sqrt{2}) = 2 \times (3) + 3 = 6 + 3 = 9$$

(ضابطه هیری تابع، صفحه‌های ۵۰ تا ۵۵)

## «۳- گزینه»

اگر عدد مورد نظر را  $x$  فرض کنیم، آنگاه سه برابر جذر آن، به علاوه یک به صورت  $\sqrt{x} + 1$  خواهد بود، پس ضابطه تابع  $f(x)$  به صورت زیر خواهد بود:

$$f(x) = \sqrt[3]{x} + 1, x > 0$$

حال داریم:

$$f(0/04) = \sqrt[3]{0/04} + 1 = \sqrt[3]{0/2} + 1 = 1/6$$

$$f(0/01) = \sqrt[3]{0/01} + 1 = \sqrt[3]{0/1} + 1 = 1/3$$

در نتیجه:

$$\frac{f(0/04) + f(0/01)}{3} = \frac{1/6 + 1/3}{3} = \frac{2/9}{3} = \frac{2}{27}$$

(ضابطه هیری تابع، صفحه ۵۱)



(مسعود عباسی)

## «۶- گزینه»

در نمودار داده شده، طول رأس سهمی برابر ۱ است؛ پس داریم:

$$x = 1 \rightarrow \frac{-b}{\gamma a} = 1 \xrightarrow{a=-1} \frac{-b}{-2} = 1 \Rightarrow -b = -2 \Rightarrow b = 2$$

با به دست آوردن مقدار  $b$ ، تابع به صورت  $y = -x^2 + 2x + c$  خواهد شد.

نقطه  $(-1, 0)$  باید در تابع صدق کند:

$$y = -x^2 + 2x + c \xrightarrow{(-1, 0)} 0 = -(-1)^2 + 2 \times (-1) + c$$

$$0 = -1 + (-2) + c$$

$$0 = -3 + c \Rightarrow c = 3$$

$$\Rightarrow \frac{b}{c^2} = \frac{2}{(3)^2} = \frac{2}{9}$$

(نمودار تابع درجه ۲، صفحه های ۵۶ تا ۶۱)

(آریان هسینی)

## «۱۰- گزینه»

اگر  $x$  کالا را به قیمت هر کالا ۲۰۰ ریال بفروشیم، تابع درآمد به صورت زیر است:

$$R(x) = 200x \Rightarrow \text{قیمت هر کالا} \times \text{تعداد کالا} = \text{درآمد}$$

تابع سود را می نویسیم:

$$P(x) = R(x) - C(x) \Rightarrow \text{هزینه} - \text{درآمد} = \text{سود}$$

$$\Rightarrow P(x) = 200x - (3x^2 - 40x + 200) \Rightarrow P(x) = -3x^2 + 240x - 300$$

برای پیدا کردن بیشترین سود، اول طول رأس را حساب می کنیم:

$$x_s = \frac{-b}{\gamma a} = \frac{-240}{2(-3)} = 40$$

حال  $x = 40$  را در تابع سود قرار می دهیم:

$$P(40) = -3(40)^2 + 240(40) - 300 \Rightarrow P(40) = -4800 + 9600 - 300 = 4500$$

(نمودار تابع درجه ۲، صفحه های ۵۶ تا ۶۱)

(مسعود عباسی)

## «۶- گزینه»

شرط آن که نمودار تابع خطی فقط از ناحیه سوم عبور نکند، به صورت زیر است:

- شب خط
- عرض از مبدأ

$$\Rightarrow m - 1 < 0 \Rightarrow m < 1$$

$$\Rightarrow m > 0$$

$$\cap \Rightarrow 0 < m < 1$$

(نمودار تابع خطی، صفحه های ۵۶ تا ۵۷)

(دانیال آرکیش)

## «۷- گزینه»

با توجه به نمودار تابع درجه دوم که بر محور  $x$  ها مماس است، پس دارای

ریشه مضاعف است، بنابراین  $\Delta = 0$  است:

$$\Delta = 0 \Rightarrow b^2 - 4ac = 0$$

$$(1)^2 - 4(a)(-1) = 0 \Rightarrow 1 + 4a = 0 \Rightarrow a = -\frac{1}{4}$$

(نمودار تابع درجه ۲، صفحه های ۶۱ تا ۶۲)

(محسن پهلوان بخش)

## «۸- گزینه»

سهمی را می توان به صورت  $y = a(x - x_s)^2 + y_s$  نمایش داد که در آن  $x_s$

طول رأس سهمی و  $y_s$  هم عرض رأس سهمی خواهد بود، پس  $x_s = -2$  و

$y_s = -k$  است:

$$S = (-2, -k) : \text{مختصات رأس سهمی}$$

رأس سهمی روی خط قرار داد، پس در ضابطه خط صدق می کند:

$$y = kx + 4 \Rightarrow -k = k(-2) + 4 \Rightarrow -k = -2k + 4 \Rightarrow k = 4$$

پس ضابطه سهمی به صورت زیر است:

$$y = (x + 2)^2 - 4$$

در محل برخورد سهمی با محور  $x$  ها،  $y = 0$  است؛ پس:

$$0 = (x + 2)^2 - 4 \Rightarrow (x + 2)^2 = 4$$

$$\Rightarrow \begin{cases} x + 2 = 2 \Rightarrow x = 0 \\ x + 2 = -2 \Rightarrow x = -4 \end{cases}$$

(نمودار تابع درجه ۲، صفحه های ۶۱ تا ۶۲)



(علی صیداللو)

## «۱۵- گزینهٔ ۴»

تفعیل گزینه‌ها:

گزینه «۱»:

	ران	زا	هـ	با
	غـ	ما	ر	بـهـ
	-	-	U	-
است	د	خوان	مان	زو
است	د	شان	بن	رم
-	U	-	-	-

گزینه «۲»:

مهـ	بد	جـ	نا	ها	ج
نـی	ها	جـ	خـو	بد	رـ
زا	با	تـ	شفـ	آـ	جـ
نـی	گـا	رـ	زا	با	رـ
-	-	U	-	-	U

گزینه «۳»:

	را	آـ	لمـ	بـ
	بر	مـی	نـر	بـ
	-	-	-	U
بار	بـک	سـ	یـی	قوـ
رفـ	مـی	هـ	رونـ	چـونـ
-	-	U	-	-

گزینه «۴»:

مـی	بـ	بـ	با	نـی	جا	دـ	زـنـ	گـرـ
مـی	بـ	تا	بر	نشـ	مـ	دا	منـ	
مـی	بـ	خـا	در	کـی	شـ	کـا	رـ	ایـ
قا	لـ	دـی	مو	بـنـ	بـ	خـا	درـ	
-	U	-	-	-	U	-	-	

(موسیقی شعر، صفحه ۵)

## علوم و فنون ادبی (۱)

## «۱۱- گزینهٔ ۲»

اوج سبک شعر خراسانی، دورهٔ سامانی است و به همین دلیل آن را «سبک سامانی» نیز نامیده‌اند.

(سبک‌شناسی، صفحه ۶۲)

## «۱۲- گزینهٔ ۳»

تمثیل و استشهاد به آیات، احادیث و اشعار از ویژگی‌های نثر دورهٔ غزنی و سلجوقی است.

(سبک‌شناسی، صفحه‌های ۶۴ و ۶۵)

## «۱۳- گزینهٔ ۲»

سبک سلجوقی را باید «بینابین» نامید؛ زیرا ویژگی‌های سبک عراقی نیز در آن به چشم می‌خورد.

(سبک‌شناسی، صفحه ۶۲)

## «۱۴- گزینهٔ ۴»

این گزینه متعلق به سبک خراسانی است. از جمله ویژگی‌های این بیت زمینی بودن معشوق و توصیفات عینی شاعر می‌باشد و علاوه بر این، سادگی فکر و اندیشه نیز در این بیت دیده می‌شود. همچنین استفاده از واژگان کهن، مانند «ذقن» از مواردی است که سبب می‌شود در ذیل سبک خراسانی قرار بگیرد.

تشییع گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: در این بیت شاعر مفاخره کرده است و مفاخره از جمله ویژگی‌های سبک خراسانی نیست. (شاعر می‌گوید من جهان را با شمشیر سخنوری و شعر و شاعری فتح کردم).

گزینه «۲»: در این بیت شاعر اندیشه‌ای فلسفی را مطرح کرده است، در صورتی که در شعر سبک خراسانی اندیشه‌ها با مسائل فلسفی آمیخته نمی‌شود و فکر و اندیشه، ساده است.

گزینه «۳»: در شعر سبک خراسانی، معشوق زمینی است، در حالی که در این بیت اندک‌اندک معشوق جنبهٔ معنوی و آسمانی و شعر، حالت عرفانی پیدا کرده است.

(سبک‌شناسی، صفحه‌های ۶۲ و ۶۳)



(سعید مجفری)

## ۱۸- گزینه «۴»

تضاد: «وصل، فراق» / واژه‌آرایی: «مردی (مرد بودن) و مرد (انسان)»، معنای یکسانی ندارند؛ پس واژه‌آرایی نمی‌سازند.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: تلمیح: «اشاره به داستان ویس و رامین» / تضاد: «حقیقی، مجازی»

گزینه «۲»: جناس: «راه، را»، «راه، آه» / تشخیص: «چشم کیوان»

گزینه «۳»: کنایه: «کار دلم به جان رسد»، «کارد به استخوان رسد»، «دم مزن» / واژه‌آرایی: «ر»

نکته: بین «را» و «راه» جناس افزایشی برقرار است؛ باید توجه کرد که «را» یک حرف است و «راه» یک اسم؛ در واقع جناس می‌تواند بین دو اسم یا یک اسم و حرف برقرار باشد؛ اما دو حرف جناس نمی‌سازند.

(بیان و برع، ترکیبی)

(علی صیداللو)

## ۱۹- گزینه «۱»

در صورت سؤال تأکید شاعر بر «گذرا بودن حیات» است و در گزینه «۱» نیز شاهد این مفهوم هستیم.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: به غلبه بر غم از طریق می‌گساری تأکید دارد. (دققت کنید که

مفهوم غم صورت سؤال با گزینه «۲» کاملاً متفاوت است؛ در صورت سؤال شاعر می‌گوید که عمر، گذرا است و غم آن که رفته یا می‌آید را نداشته باش

اما در گزینه دوم شاعر به غلبه بر غم از طریق می‌گساری تأکید دارد).

گزینه «۳»: به ناتوانی در تغییر احوال گیتی تأکید دارد.

گزینه «۴»: به ناپایداری و بی‌اعتباری جهان اشاره دارد.

(مفهوم، ترکیبی)

(ابوالفضل عباس زاده)

## ۲۰- گزینه «۲»

بررسی ایات:

(الف) به زیبایی‌های طبیعت و جلوه‌های آن اشاره دارد.

(ب) به گذرا بودن عمر و لذت‌هایی که به سرعت از دست می‌رود اشاره می‌کند.

(ج) این بیت با عبارت صورت سؤال انطباق دارد و در آن بر رحمت خداوند متعال تأکید شده است.

(د) این بیت به این موضوع اشاره دارد که پدیده‌های جهان جلوه‌ای از خداوند هستند؛ درحالی که عبارت صورت سؤال به رحمت خداوند اشاره دارد.

(ه) این بیت نیز به رحمت خداوند اشاره دارد و با صورت سؤال ارتباط دارد.

(ی) این بیت بر تفکر در پدیده‌ها و عالم هستی تأکید دارد.

موارد «ج» و «ه» با صورت سؤال تناسب دارند.

(مفهوم، ترکیبی)

(ابوالفضل عباس زاده)

## ۱۶- گزینه «۲»

مصارعهای «ب» و «د» هم وزن هستند؛ علامت‌های هجایی دو مصارع

بدین گونه است: **U --- U --- U**

تشریح سایر ایات:

(الف):

ن	مل	نم	ت	ح	ج	رن	تا
<b>U</b>	-	-	<b>U</b>	<b>U</b>	-	-	
نی	بی	ن	ج	گن	نی	ک	
-	-	<b>U</b>	<b>U</b>	-	-	<b>U</b>	

(ج):

ز	سو	ک	ز	سو	ب	لا	د
<b>U</b>	-	<b>U</b>	<b>U</b>	-	<b>U</b>	-	<b>U</b>
ند	ک	ب	ها	ر	کا	ث	
-	<b>U</b>	<b>U</b>	-	<b>U</b>	-	<b>U</b>	

(ه):

گل	تر	س	نی	جب	جب	ع
-	-	<b>U</b>	-	-	-	<b>U</b>
وی	سر	ب	دد	خن	ک	
-	-	<b>U</b>	-	-	-	<b>U</b>

(و):

دا	ه	ما	کن	لی	و
-	<b>U</b>	-	-	-	<b>U</b>
	لا	با	د	قص	رد
-	-	<b>U</b>	-	-	-

نکته: مصارعه «ه» یک هجایی بلند از موارد «ب» و «د» بیشتر دارد؛ به همین دلیل با آن‌ها هم وزن نیست.

(موسیقی شعر، صفحه ۵۸)

## ۱۷- گزینه «۴»

تشریح گزینه‌ها:

گزینه «۱»: چنان که می‌بینید، شاعر بیت را به چهار قسمت تقسیم کرده و در پایان سه قسمت از آن، واژه‌هایی را آورده است که با هم سمع متوازی یا مطرف دارند؛ مانند: «بدن»، «سخن» و «خویشتن».

گزینه «۲»: «مهجور» و «رنجور» سمع متوازی دارند.

گزینه «۳»: «فسون» با «درون» سمع متوازی / «فسون»، «درون» و «خون» سمع مطற دارند.

گزینه «۴»: سمع وجود ندارد.

(بریج لفظ، صفحه ۵۸)



- کمک نکردن به حادثه‌دیدگان» رفتاری برخلاف هنجارهای جامعه و در نتیجه، نوعی ناهنجاری یا کژروی اجتماعی است.

- تنبیه و مجازات، یکی از مراتب کنترل اجتماعی است. جامعه کسانی را که به انحراف اجتماعی (رفتارهایی که برخلاف عقاید، ارزش‌ها، قواعد و هنجارهای جامعه هستند) دچار شده باشند، تنبیه و مجازات می‌کند؛ «حذف شدن از مسابقات ملی» نوعی تنبیه و مجازات است.

(ترکیبی، صفحه‌های ۶۱، ۸۲ و ۸۳)

(فاطمه عبدالوند)

### ۲۷- گزینه «۳»

تشریح موارد نادرست:

عبارت (ب): جهان اجتماعی پس از تولد هر فرد، بخشی از هویت اجتماعی او را تعیین می‌کند. (نه تمام هویت او را)

عبارت (ج): به مسیری که برای شکل‌گیری هویت اجتماعی افراد طی می‌شود، «جامعه‌پذیری» می‌گویند. (هویت اجتماعی نه هویت فردی)

(بازنولید هویت اجتماعی، صفحه ۸۰)

(کتاب آبی)

### ۲۸- گزینه «۳»

جهان اجتماعی برای بقا و تداوم، اعتقادات، ارزش‌ها و شیوه زندگی خود را به فرد آموزش می‌دهد. فرد نیز برای مشارکت در جهان اجتماعی، شیوه زندگی در آن را می‌آموزد و به تدریج، با موقعیتش در جهان اجتماعی و حقوق و تکالیفی که بر عهده دارد، آشنا می‌شود.

(بازنولید هویت اجتماعی، صفحه ۸۰)

(رافیه ابراهیمی‌نژاد)

### ۲۹- گزینه «۱»

الف) تشویق و تنبیه به دو شیوه رسمی و غیررسمی انجام می‌شود. شیوه غیررسمی آن توسط خانواده و همسلان یا به وسیله عموم افراد جامعه انجام می‌شود.

ب) اقناع، روشی است که در آن فرهنگ در افراد درونی می‌شود. ج) در جهان اسلام امر به معروف و نهی از منکر در فرآیند «جامعه‌پذیری» و «کنترل اجتماعی» نقش مهمی دارد و دارای آثار فردی - اجتماعی و نتایج دنیوی - معنوی بسیاری است.

(بازنولید هویت اجتماعی، صفحه‌های ۸۲ و ۸۳)

(رافیه ابراهیمی‌نژاد)

### ۳۰- گزینه «۴»

- فرهنگ‌هایی که از ظرفیت عقلانی و منطقی بیشتری برخوردارند و با فطرت آدمی سازگارند، از قدرت اقتصادی بیشتری برخوردارند.

- هر جهان اجتماعی که روش‌های مناسبی برای کنترل اجتماعی نداشته باشد، در معرض آسیب‌های بیشتری قرار می‌گیرد و بازنولیدش با مشکل مواجه می‌شود و دوام و بقای آن تهدید می‌شود.

- یکی از ملاک‌های ارزیابی شیوه‌های زندگی، فطرت است.

(بازنولید هویت اجتماعی، صفحه‌های ۸۲ و ۸۳)

### جامعه‌شناسی (۱)

(یاسین ساعدی)

#### ۲۱- گزینه «۱»

تشریح موارد نادرست:

- ارزش‌ها، راهنمای کنش اعضای جهان اجتماعی‌اند.

- همه آرمان‌ها درست نیستند و نمی‌توان تمام واقعیت‌ها را براساس آن‌ها ارزیابی کرد اما مبنای ارزیابی واقعیت‌ها، آرمان‌ها است.

- علوم تجربی، توان داوری درباره فنون و روش‌های اجرایی را دارد.

(ارزیابی بهان‌های اجتماعی، صفحه‌های ۵۵ و ۵۶ و ۵۸)

#### ۲۲- گزینه «۴»

(یاسین ساعدی)

- برنامه‌ریزان فرهنگی هر جامعه همواره تلاش می‌کنند تا از طریق تعلیم و تربیت، زمینه تحقق بیشتر آرمان‌ها و ورود آن‌ها به قلمرو واقعی جهان اجتماعی را فراهم کنند.

- علوم مبتنی بر عقل و وحی، دو ابزار مهم برای شناخت عقاید و ارزش‌ها هستند.

(ارزیابی بهان‌های اجتماعی، صفحه‌های ۵۶ و ۵۸)

#### ۲۳- گزینه «۴»

جوامع مختلف با ایمان به عقاید و ارزش‌های حقیقی، حقیقت را به «عرصه فرهنگ آرمانی خود وارد می‌کنند» و اگر هنجارها، کنش‌ها و اعمال خود را نیز براساس همان عقاید و ارزش‌ها سازمان دهند، حقیقت به «حوزه فرهنگ واقعی نیز راه پیدا می‌کند».

(ارزیابی بهان‌های اجتماعی، صفحه ۶۱)

#### ۲۴- گزینه «۳»

تشریح موارد:

- عصبانیت زیاد موجب سردد می‌شود: تأثیر جهان نفسانی بر جسمانی

- جهان متعدد مانع بروز ابعاد معنوی می‌شود: تأثیر جهان اجتماعی بر نفسانی

- آب و هوای سرد در بعضی مناطق، موجب مهاجرت افراد از آن منطقه می‌شود: تأثیر جهان طبیعی بر اجتماعی

(هویت، صفحه‌های ۷۶ و ۷۷)

#### ۲۵- گزینه «۲»

(ریحانه امینی)

- بخشی از هویت آگاهانه است؛ یعنی آن را می‌شناسیم یا دیگران به آن پی‌می‌برند و برایمان بازگو می‌کنند. بخش دیگر برای ما پنهان است و آن را نمی‌شناسیم.

(هویت، صفحه ۷۷)

(کنکور قارچ از کشور ۹۷)

#### ۲۶- گزینه «۴»

- بعضی از ویژگی‌های هویتی، اجتماعی و فرهنگی هستند؛ یعنی فرد بدون حضور در اجتماع نمی‌تواند آن خصوصیات را داشته باشد. «یک قهرمان ملی بودن» نیز از این ویژگی‌ها است.

- برخی از ویژگی‌های هویتی ما فردی و شخصی هستند؛ «تصویر بدن یک فرد» جزئی از هویت فردی است.



(آزمین ساعد پناه)

## «۳۶- گزینه» ۴

«احسنی»: نیکی کن

(ترجمه فعل، صفحه ۵۹)

(ابوظابد درانی)

## «۳۷- گزینه» ۴

ترجمه عبارت: «جاسوس جنگل که حیوانات را از خطر دور می‌کند: کلاخ»

تشريح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: توضیح ارائه شده برای کلمه «البطّ (اردک)» مناسب است.

گزینه «۲»: توضیح ارائه شده برای کلمه «البومة (جد)» مناسب است.

گزینه «۳»: توضیح ارائه شده برای کلمه «القطّ (گربه)» مناسب است.

(واژگان، صفحه‌های ۶۱ و ۷۰)

(مرتضی کاظم شیرودی)

## «۳۸- گزینه» ۴

این جمله، اسمیه است؛ «وَلَىٰ» مبتدا و «اللَّهُ» خبر می‌باشد.

(محل اعرابی، صفحه ۷۲)

(مصطفی قدریمی فرد)

## «۳۹- گزینه» ۱

«تجاذل» فعل مضارع از باب «مفاعلة» می‌باشد.

(قواعد - ثلثی مزید، صفحه‌های ۵۵ و ۵۶)

(آزمین ساعد پناه)

## «۴۰- گزینه» ۳

در این عبارت «تحرّک» مبتدا و «ممکن» خبر است.

نکته مهم درسی:

تمامی مصادر علی‌رغم این‌که در ظاهر بسیار شبیه به افعال هستند، اسام محسوب می‌شوند.

(قواعد - بمله فعلیه و اسمیه، صفحه ۷۲)

## عربی زبان قرآن (۱)

## «۳۱- گزینه» ۱

«آلذینَ آمنوا»: کسانی که ایمان آورده‌اند (رد گزینه‌های ۲ و ۴) / «یَخْرُجُهُمْ»: آن‌ها را خارج می‌کند (رد گزینه‌های ۳ و ۴) / «الظُّلَمَاتُ»: تاریکی‌ها (رد گزینه ۴)

(ترجمه، صفحه ۶۵)

## «۳۲- گزینه» ۲

«غَرِسُونَ»: می‌کارند (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / «نَبَاتًا»: گیاهی / «يَعْطِيَ»: می‌دهد (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / «ثُمَّ أَبْيَضَ اللَّوْنَ»: میوه‌ای سفید رنگ (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / «أَسْمَهُ قَطْنً»: نامش پنبه است (رد گزینه ۱) / «يَسْتَفِيدُ مِنْهُ»: از آن استفاده می‌کنند (رد گزینه‌های ۳ و ۴) / «فِي الْمَعَالَجَةِ»: در درمان (رد گزینه‌های ۳ و ۴)

(ترجمه، ترکیبی)

## «۳۳- گزینه» ۲

«إِنْ جَالَسْتَ الْمُؤْمِنَ»: اگر با مؤمن همتشینی کنی / «نَفَعَكَ»: به تو سود می‌رساند / «إِنْ مَا شَيْتَهُ»: اگر با او همراهی کنی / «نَفَعَكَ»: به تو سود می‌رساند / «أَيْضًا»: نیز

تشريح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «آمنه النّاس على دمائهم»: مردم او را بر جان‌هایشان امین بدانند

گزینه «۳»: «عَلَمُوا»: یاد دهید

گزینه «۴»: «لَا تَمُوتُوا كَالْجَهَالِ»: مانند نادانان نمیرید

(ترجمه، صفحه ۶۳)

## «۳۴- گزینه» ۲

ترجمه صحیح: «از طریق آن می‌توانند صحبت کنند یا با یکدیگر ارتباط برقرار کنند.»

(ترجمه، صفحه ۶۹)

## «۳۵- گزینه» ۴

«مُذَدِّر تلاش می‌کند»: يَحَاوِلُ الْعَمَلَ (رد سایر گزینه‌ها) / «پافشاری بر دشمنی»: إصرار علی‌العداوة، إصرار علی‌المُدْوَان (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / «صفهای مسلمانان را پراکنده سازد»: أَنْ يُفَرِّقَ صَفَوْفَ الْمُسْلِمِينَ (رد سایر گزینه‌ها)

(تعربی، صفحه ۵۳)



(کتاب فارسی)

## «۴۶- گزینه ۳»

متن درباره یکی از شگفتی‌های آفرینش صحبت می‌کند و مفهوم آیه گزینه «۳» بیشترین تناسب مفهومی را با متن درک مطلب دارد.  
(درک مطلب، ترکیبی)

(کتاب فارسی)

## «۴۷- گزینه ۴»

تشریح گزینه‌های دیگر:  
گزینه «۱»: خوابیدن با چشمان باز امکان ندارد. (نادرست است).  
گزینه «۲»: خوابیدن فقط برای انسان یک نیاز ضروری است. (نادرست است).  
گزینه «۳»: همه ماهی‌ها پشت صخره‌های مرجانی می‌خوابند. (نادرست است).  
(درک مطلب، ترکیبی)

(کتاب فارسی)

## «۴۸- گزینه ۳»

آیا جنابالی اهل شهری در شمال ایران هستی؟ بله، من اهل اهواز هستم.  
(پاسخ نادرست است، چون اهواز در جنوب ایران واقع شده، نه شمال آن).  
تشریح گزینه‌های دیگر:  
گزینه «۱»: مشکل چیست ای برادر عزیزم؟ یک بازرگانی ساده است. (صحیح است).  
گزینه «۲»: تعداد همراهن چند نفر است؟ سه [نفر]؛ پدر و مادرم و دخترم.  
(صحیح است).

گزینه «۴»: آیا تا به حال به شهر مشهد سفر کرده‌ای؟ نه متأسفانه، ولی  
دوست دارم که سفر کنم. (صحیح است).  
(هووار، ترکیبی)

(کتاب فارسی)

## «۴۹- گزینه ۱»

ترجمه عبارت: «و هنگامی که مؤمنان، احزاب [مشرکان] (دسته‌های  
مشرکان) را دیدند، گفتند: این چیزی است که خداوند به ما وعده داد.»  
«المؤمنون» فاعل / «الأحزاب»: مفعول / «نا»: مفعول / «الله»: فاعل  
(محل اعرابی، صفحه ۷۲)

(کتاب فارسی)

## «۵۰- گزینه ۳»

در این عبارت مضاف‌الیه وجود ندارد.  
تشریح گزینه‌های دیگر:  
گزینه «۱»: کلمه «الحسد» مبتداً می‌باشد.  
گزینه «۲»: دو جمله فعلیه در عبارت وجود دارد: «یا کلُّ الحسنات / تأکُّل  
النار الحطب».

گزینه «۴»: کلمات «الحسنات» و «الحطب» مفعول هستند.  
(محل اعرابی، صفحه ۷۲)

## عربی زبان قرآن (۱) - سوال‌های آشنا

## «۴۱- گزینه ۱»

«سیستمی»: اتحاد امت اسلامی (رد گزینه‌های ۲ و ۳) / «فی صور کثیرة»: در  
الإسلامیة؛ اتحاد امت اسلامی (رد گزینه‌های ۲ و ۳) / «مع»: همراه با (رد گزینه‌های ۲ و ۳)  
/ «التعایش السلمی»: همزیستی مسالمت‌آمیز (رد گزینه‌های ۲ و ۳)  
(ترجمه، صفحه‌های ۵۲ و ۵۳)

## «۴۲- گزینه ۳»

«لا يجُوز»: جایز نمی‌شمارد (رد سایر گزینه‌ها) / «الإصرار على نقاط  
الخلاف»: پاشاری بر نقاط اختلاف (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / «على العدوان»:  
بر دشمنی (رد گزینه ۴) / «لأنه لا ينتفع به»: زیرا از آن سود نمی‌برد (رد  
گزینه ۲) / «أحد»: کسی (رد گزینه ۱)

(ترجمه، صفحه ۵۲)

## «۴۳- گزینه ۱»

«بعض الحيوانات»: برخی از حیوانات (رد گزینه‌های ۳ و ۴) / «بدلَ»  
الإنسان؛ انسان را راهنمایی می‌کنند (رد سایر گزینه‌ها) / «على خواصِ  
الأعشاب الطيبة»: به خاصیت‌های گیاهان دارویی (رد گزینه‌های ۲ و ۳)  
(ترجمه، صفحه ۶۹)

## «۴۴- گزینه ۳»

«مادرم»: أمي، والدتی (رد گزینه ۴) / «به من دستور داد»: أمرتني (رد  
گزینه‌های ۱ و ۲) / «در شبها»: في الليل (رد گزینه‌های ۱ و ۲) / «از  
خانه»: من البيت (رد گزینه ۴) / «که خارج نشوم»: آل أخرج (رد سایر  
گزینه‌ها)

(ترجمه، ترکیبی)

## ترجمه متن درک مطلب:

همه حیوانات به مقداری از خواب احتیاج دارند، خداوند آن را سببی برای  
بازگرداندن نیرو و نشاط به بدن قرار داده است. پس حیواناتی که تصور  
می‌کنیم که آن‌ها نمی‌خوابند - مانند ماهی‌ها - آن‌ها نیز تسلیم خواب می‌شوند  
و در این حالت حرکت نمی‌کنند. برخی از ماهی‌ها برای مخفی شدن از  
دشمنان پشت صخره‌های مرجانی و گیاهان آبی (دریابی) مخفی می‌شوند و  
می‌خوابند در حالی که چشمانشان در این حالت باز است تا ماهی‌های دیگر  
گمان نکنند که آن‌ها خوابیده‌اند.

(کتاب فارسی)

## «۴۵- گزینه ۳»

برای این که نمی‌خواهد دشمنش او را ببیند.  
(درک مطلب، ترکیبی)



(راضیه ابراهیمی نژاد)

خدایان ایلامی دارای نیروی ماوراء طبیعی بودند که آنان را بر هر کاری توانا می ساخت.

(سپیده‌د<sup>۳</sup> تمدن ایرانی، صفحه‌های ۷۱ و ۷۹)

(فاطمه عزیزی)

قبایل گوناگون ماد از جمله اقوام آرایی بودند که در بخش وسیعی از مناطق غربی و مرکزی ایران استقرار یافتند و در کنار بومیان ساکن این مناطق زندگی کردند. یورش‌ها و غارتگری‌های پیاپی آشوریان، زمینه اتحاد قبایل پراکنده ماد را فراهم آورد. از این رو رؤسای این قبایل، یکی از بزرگان مادی به نام ڈھیوک، که به اشتباہ او را دیاکو می خوانند، به پادشاهی برگزیدند.

ڈھیوک شهر هگمانه‌یا اکباتان (همدان اموزی) را بنا کرد و آن را مرکز حکومت خود قرار داد.

حکومت ماد در زمان فرمانروایی هووخشتر، سومین پادشاه مادی به اوج قدرت رسید. آستیاگ، پسر و جانشین هووخشتر لیاقت و درایت پدر را نداشت و دوران طولانی سلطنت خود را صرف خوشگذرانی و گرآوری ثروت کرد. بزرگان طوایف ماد و توده مردم که از عملکرد آستیاگ ناخشنود بودند، بر ضد او با کورش هخامنشی همدست شدند.

(از ورود آرایی‌ها تا پایان هخامنشیان، صفحه‌های ۸۰ تا ۸۲)

(علیرضا آزادی زاده)

**۵۸- گزینه «۲»**

ترتیب و قایع در زمان داریوش بزرگ:

- ۱- سرکوب گومانه مغ و دیگر شورشیان و مدعیان قدرت توسط داریوش یکم
- ۲- افزودن قسمت‌هایی از غرب و شمال غرب هند به قلمرو هخامنشی
- ۳- لشکرکشی به مناطق دوردست در شمال دریای سیاه و جنوب روسیه کنونی
- ۴- جنگ با یونانیان در غرب قلمرو هخامنشیان

(از ورود آرایی‌ها تا پایان هخامنشیان، صفحه‌های ۱۵ و ۱۶)

(راضیه ابراهیمی نژاد)

**۵۹- گزینه «۲»**

- یونانیان درباره پیروزی خود در نبرد سالامیس بزرگ‌نمایی بسیار کردند و حتی ارقام باورنکردنی از ناوگان و سربازان هخامنشی در این جنگ ارائه کردند.

- دولت شهرهای یونانی، خصوصاً آتن، از تسلط ایران بر آسیای صغیر و سواحل شرقی دریای اژه ناخشنود بودند، به همین دلیل ساکنان شهر یونانی نشین می‌لتوسند.

- حملات یونانیان در جنگ ماراتن به قدری ناگهانی بود که تیراندازان پارسی کاری از پیش نبردند و سپاه ایران عقب‌نشینی کرد.

(از ورود آرایی‌ها تا پایان هخامنشیان، صفحه ۱۶)

(علیرضا آزادی زاده)

**۶۰- گزینه «۳»**

(الف): درباره خشایارشا، پسر و جانشین داریوش است.

(ج): آتنی‌ها یکی از شهرهای یونانی نشین آسیای صغیر به نام میلتوس را تشویق به شورش علیه هخامنشیان کردند و سپس به همراه شورشیان به شهر سارد هجوم آورده، آنجا را آتش زدند.

(از ورود آرایی‌ها تا پایان هخامنشیان، صفحه ۱۶)

**تاریخ (۱)****۵۱- گزینه «۳»**

تشریف موارد نادرست:

- مورخان تا دو قرن قبل، تاریخ ایران در عصر باستان را براساس ترجمة خدای‌نامه‌های متعلق به دوران ساسانی می‌نوشتند.

- یک افسر انگلیسی به نام سر هنری راولینسون برای نخستین بار موفق به خواندن خط میخی شد.

- مَرْخَان متقدم، قدیمی‌ترین سلسله تاریخ ایران باستان را پیشدادیان و سپس کیانیان می‌دانستند.

(مطالعه و کاوش در گزشته‌های دور، صفحه‌های ۶۲ تا ۶۴)

**۵۲- گزینه «۲»**

(فاطمه عزیزی)

در سال ۱۳۰۶ ش، کاوش‌های باستان‌شناسی از انحصار فرانسویان خارج شد و باستان‌شناسان برجسته‌ای از کشورهای مختلف مانند ارنسنست هرتسفلد آلمانی و آرتور پوپ آمریکایی شروع به فعالیت‌های باستان‌شناسی در ایران کردند.

(مطالعه و کاوش در گزشته‌های دور، صفحه ۶۴)

**۵۳- گزینه «۴»**

تشریف عمارت‌ها:

(الف) لوح‌های گلی کشف شده از تخت جمشید حاوی اطلاعات سودمندی درباره اوضاع اقتصادی، اجتماعی و تشکیلات اداری دوره هخامنشیان هستند.

(ب) سنگ‌نوشته‌های دوران هخامنشیان و ساسانیان هر دو شامل گزارش رویدادهای تاریخی هستند؛ مانند سنگ‌نوشته‌های پنج ستون از بیستون که به شرح و قایع دوران فرمانروایی داریوش بزرگ و سرکوب شورش‌های نواحی گوناگون اختصاص دارد و سنگ‌نوشته‌های دوران ساسانی که رویدادهای تاریخی را گزارش می‌کنند.

(ج) متن اصلی خدای‌نامه‌ها و ترجمة عربی آن‌ها از بین رفته و چیزی از آن‌ها باقی نمانده است. مورخان مسلمانی مانند طبری و دینوری، با استفاده از ترجمه‌های عربی از خدای‌نامه‌ها، تاریخ ایران باستان را نوشتند که این نوشه‌ها تا دویست سال پیش منبع اصلی مطالعه و شناخت تاریخ ایران باستان به شمار می‌آمده است.

د) صحیح است.

(مطالعه و کاوش در گزشته‌های دور، صفحه‌های ۶۱ و ۶۷)

**۵۴- گزینه «۳»**

تشریف گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: آشنان جزء اولین شهرهای فلات ایران نیست.

گزینه «۲»: جیرفت و تپه یحیی در استان کرمان، جزء مراکز تولید و صدور سنگ صابون بودند.

گزینه «۴»: طروف سفالی ساده و نقش دار متنوعی از سکونتگاه‌های باستانی ایران به دست آمده است. - درباره نخستین شهرهای فلات ایران اطلاعات موجود است.

(سپیده‌د<sup>۳</sup> تمدن ایرانی، صفحه‌های ۷۳ تا ۷۵)**۵۵- گزینه «۱»**

تشریف گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»: شوش در مرکز جلگه خوزستان قرار داشت.

گزینه «۳»: در نتیجه یورش آشوریانیپال، شهر بزرگ و آباد شوش با خاک یکسان شد. این شهر در دوران هخامنشیان شکوه دیرینه خود را بازیافت.

گزینه «۴»: آشنان یا آنزاں پایتخت دیگر ایلامیان بود.

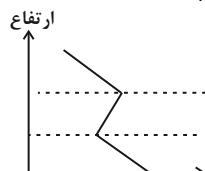
(سپیده‌د<sup>۳</sup> تمدن ایرانی، صفحه ۷۷)



(متین بخارلو)

## ۶۶- گزینه «۲»

شکل صحیح شرایط وارونگی دما:



در شرایط وارونگی دما، هوای سرد و سنتگین در مجاورت زمین ساکن است و لایه هوای گرمی در بالای آن قرار می‌گیرد. در چنین شرایطی، حرکت صعودی و جابه‌جایی هوا صورت نمی‌گیرد و موجب افزایش آلودگی هوا در شهرهای بزرگ و نواحی صنعتی می‌شود.

(آب و هوای ایران، صفحه‌های ۴۵ و ۴۶)

(متین بخارلو)

## ۶۷- گزینه «۳»

با توجه به ناهمواری‌ها و جهت آن‌ها، هر چه از غرب به سمت شرق کشور برویم، مقدار آب رودها کمتر می‌شود.

(منابع آب ایران، صفحه ۳۹)

(زهرا دامیار)

## ۶۸- گزینه «۱»

بررسی موارد نادرست:

- (ب) اگر کانون‌های آبگیر در فصول سرد سال، ذخیره برف خود را ابتدای ماههای گرم سال حفظ کنند، بدون توجه به میزان بارش و زمان آن جزء کانون‌های فصلی بهشمار می‌روند.
- (د) در کانون‌های آبگیر دائمی حداقل در هشت ماه از سال، بارش‌ها اتفاق نمی‌افتد.

(منابع آب ایران، صفحه ۵۰)

(رافعیه ابراهیمی نژاد)

## ۶۹- گزینه «۳»

حوضه آبریز خلیج فارس و دریای عمان و حوضه آبریز دریای خزر هر دو حوضه آبریز خارجی هستند.

حوضه آبریز دریاچه ارومیه حوضه آبریز داخلی است.

حوضه آبریز با توجه به شکل زمین و شیب ناهمواری‌ها، آب‌های جاری را به سوی پایین‌ترین نقطه آن هدایت می‌کند.

(منابع آب ایران، صفحه ۵۱)

(کلکور سراسری ۱۴۰۳ - نوبت اول اردیبهشت)

## ۷۰- گزینه «۴»

دریاچه‌های کوچکی که در قله بعضی کوههای آتشنشانی مانند سبلان وجود دارند، جزء دریاچه‌های دائمی هستند. آب این دریاچه‌ها از ذوب برفها تأمین می‌شود؛ اما به دلیل سرمای ناشی از ارتفاع اغلب موقع سال بیخ بسته است.

بررسی گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: آب دریاچه ارومیه که از مهم‌ترین دریاچه‌های دائمی است، علاوه بر چشممه‌های کف و حاشیه آن، از طریق رودهای متعددی تأمین می‌شود.

گزینه «۲»: دریاچه‌های فصلی، در فصول پربارش وسعت بیشتری پیدا می‌کنند؛ ولی در ماههای گرم و یا در سال‌های کم بارش به دلیل تبخیر آب آن‌ها خشک شده یا به شکل بالاتلاق و شورهزار درمی‌آیند. اما دریاچه‌های دائمی در نیمه غربی کشور قرار دارند که از نظر شرایط آب‌وهوا بجزء نواحی مطبوب و نیمه‌مطبوب کشور هستند.

گزینه «۳»: دریاچه‌های دائمی از نظر شرایط آب‌وهوا بجزء نواحی مطبوب می‌کنند؛ اما دریاچه‌های دائمی از نظر شرایط آب‌وهوا بجزء نواحی مطبوب و نیمه‌مطبوب کشور هستند.

(منابع آب ایران، صفحه‌های ۵۷ و ۵۸)

## جغرافیای ایران

## ۶۱- گزینه «۳»

(متین بخارلو)

هنجاری که توده هوای مطبوب به رشتہ کوهی مانند زاگرس برخورد می‌کند، در دامنه رو به باد به دلیل صعود هوای سرد شدن، بارش رخ می‌دهد. اما در دامنه پشت به باد، هوای نزولی به دلیل گرم شدن و افزایش دما نمی‌تواند بخار آب را متراکم کرده و بارش ایجاد کند.

(آب و هوای ایران، صفحه ۳۹)

## ۶۲- گزینه «۱»

این دو توده هوای در دوره سرما به داخل ایران منتقل می‌شوند. توده هوای سرد و خشک سبیری باعث سردی و خشکی هوای در ماههای سرد و ایجاد بارش در سواحل خزر می‌شود اما توده هوای مطبوب غربی برف و باران به همراه دارد. توده هوای سرد و خشک سبیری از سمت شمال شرقی اما توده هوای مطبوب غربی از سمت شمال غربی به ایران نفوذ می‌کنند.

(آب و هوای ایران، صفحه ۴۰)

## ۶۳- گزینه «۴»

(کلکور سراسری ۱۴۰۲ - نوبت اول دی ماه)

- ویژگی‌های اصلی آب و هوای گرم و خشک:

۱- بارش کم و خشکی هوای

۲- اختلاف شدید دما

۳- فقر پوشش گیاهی

۴- تبخیر و تعرق زیاد

- ویژگی‌های اصلی آب و هوای گرم و شرجی:

۱- بارندگی انداز

۲- رطوبت نسبی بالا

۳- میانگین دمای بالای سالیانه

(آب و هوای ایران، صفحه ۴۲)

## ۶۴- گزینه «۳»

(رافعیه ابراهیمی نژاد) جهت رشتہ کوههای البرز و زاگرس، دور بودن از دریاها و منابع رطوبتی و عامل پرفسار جنب حاره‌ای از عواملی هستند که در ایجاد بیابان‌ها در ایران نقش دارند. زیاد بودن توان تبخیر و تعرق، کمبود پوشش گیاهی و بارندگی کم و نامنظم از ویژگی‌های اصلی مناطق بیابانی است. بیابان لوت در جنوب شرق ایران قرار دارد. بخشی زیادی از این مناطق به دلیل قرار گرفتن در منطقه پرفسار جنب حاره‌ای کمتر از ۳۰ میلی‌متر بارش دارد.

(آب و هوای ایران، صفحه‌های ۶۷ و ۶۴)

## ۶۵- گزینه «۴»

(کلکور فارج از کشور ۱۴۰۱) توده هوای مطبوب غربی، از سمت شمال و غرب رطوبت دریای مدیترانه و اقیانوس اطلس را در دوره سرما به داخل ایران منتقل می‌کند و برف و باران به همراه دارد. این شرایط آب‌وهوا برای فعالیت‌های نظامی تاکتیک‌ها و است؛ زیرا آب‌وهوا دارای رطوبت بالا طرح‌های نظامی، تاکتیک‌ها و تجهیزات نظامی، البسه و پشتیبانی از نیروها را تحت تأثیر قرار می‌دهد.

(آب و هوای ایران، صفحه‌های ۴۰ و ۴۵)



(سالار صفائی)

## ۷۳- گزینه «۲»

استنتاج بهترین تبیین نوعی از اقسام استقرا است که مانند دیگر اقسام استقرا نتیجهٔ یقینی ندارد؛ بلکه همچنان احتمالی است. ویژگی این نوع استقرا این است که در آن شبیه به یک کارآگاه عمل می‌شود. یعنی احتمالات مختلفی که وجود دارد برسی می‌شود و با حذف احتمالات اشتباه یا دور از موضوع یا مسئله به بهترین تبیین می‌رسیم. نکته‌ای که وجود دارد این است که چون هنوز احتمالات دیگری نیز وجود دارد و این صرفاً بهترین احتمال بوده، نمی‌توان به طور قطعی نتیجه‌گیری کرد. در اینجا پارسا با بررسی لیست موجود، شغل‌های دور از علاقه‌اش را با جواب آن خط زده و به بهترین شغل رسیده، هرچند احتمالات دیگری نیز هنوز وجود دارد.

بورسی گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: این عبارت یک نوع قیاس است؛ چون از یک حکم کلی نتیجهٔ جزئی گرفته‌ایم.

گزینه «۳»: این عبارت یک استقرای تمثیلی است؛ چون به دلیل شباهت اسمی حکم یک را به دیگری تسری داده یا به عبارت دیگر تسری حکم یک مورد جزئی به مورد جزئی دیگر به دلیل شباهت ظاهری رخ داده است.

گزینه «۴»: یک استقرای تعمیمی است؛ چون با بررسی چند مورد جزئی یک حکم کلی داده است یا به بیان دیگر در این عبارت حکم یک زمان را که گذشته باشد به آینده این باشگاه تعمیم داده است.

(اقسام استدلال استقرایی، صفحه‌های ۴۱ تا ۵۰)

## ۷۴- گزینه «۳»

نکته: تنها به جملاتی که قابلیت صدق یا کذب را دارند و معنادار هستند، قضیه اطلاق می‌شود و جملات انشایی که بیانگر تمایلات، احساسات و خواسته‌ها هستند در منطق مورد بررسی قرار نمی‌گیرند.

بورسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: قضیه تنها می‌تواند جمله باشد؛ چرا که عبارت خبری به موضوع استناد نمی‌کند.

گزینه «۲»: جملاتی که مطابق واقع هستند، از اقسام جملهٔ خبری هستند که قابلیت بررسی صادق یا کاذب بودن را دارند اما این قضایا شامل موارد کاذب هم می‌شوند؛ بنابراین عبارت صحیح نیست. (اگر به جای «همان قضایا» عبارت «از قضایا» را مطرح کرده بود این گزینه صحیح بود).

براساس نکته بیان شده، گزینه «۴» به سبب توضیح جملهٔ انشایی غلط و گزینه «۳» جواب درست است.

(قفسه‌های فصلی، صفحه‌های ۵۵ و ۵۶)

## ۷۵- گزینه «۳»

در اقسام قضایا دو نوع قضیه داریم که یکی از آن‌ها حملی است و دیگری شرطی. برای تشخیص شرطی از حملی تنها کافی است تشخیص بدھید در آن حکمی مشروط است یا خیر. اگر مشروط بود آن قضیه شرطی است و اگر مشروط نبود، حملی است. برای اینکه قضیه حملی باشد باید یک جملهٔ تمام خبری بامعنای با قابلیت صدق و کذب باشد.

نکته: برای پاسخ به این تست باید صورت سؤال را با دقت بخوانید. عبارت صورت سؤال از ما یک قضیه حملی خواسته است.

عبارت گزینه «۳» به ظاهر شاید جملهٔ پرسشی باشد اما استفهام انکاری است و با دلالت التزامی یک قضیه حملی محسوب می‌شود: «شهری که در آن یار یا معمشوق نیست، ارزش دیدن ندارد» و پاسخ تست ما است.

## منطق

## ۷۱- گزینه «۲»

نکته: استقراها برخلاف استدلال قیاسی، نتیجهٔ قطعی ندارند و حمایت مقدمات از نتیجه در آن‌ها نسبی است.

نکته: برای مقابله با مغالطة تمثیل ناروا می‌باشد از یکی از دو روش، آوردن استقرای تمثیلی مخالف و یا توجه به وجود افتراق، استفاده کنیم.

## شرح گزینه‌ها:

گزینه «۱»: استدلال صورت سؤال استقرای تمثیلی است و این گزینه صحیح می‌باشد.

گزینه «۲»:

با توجه به نکته اول غلط است و پاسخ ماست.

گزینه «۳»: این گزینه به وجود افتراق زندگی انسان و فیلم پرداخته تا از این

طریق با استدلال تمثیل ناروا مقابله کند.

گزینه «۴»: در این عبارت استقرای تمثیلی مخالف برای مقابله با مغالطة تمثیل ناروا آورده شده است.

(اقسام استدلال استقرایی، صفحه‌های ۴۱ تا ۴۴)

۷۲- گزینه «۱»

در یک استقرای تعمیمی قوی باید چند ویژگی به چشم بخورد؛ از جمله:

۱- تصادفی بودن نمونه‌های بررسی شده در جامعه آماری

۲- نمونه‌های بررسی شده باید متنوع و از همه طیف‌های موجود در کل

جامعه آماری باشند.

۳- تناسب میان تعداد نمونه‌های آماری با کل جامعه آماری با این توضیحات باید تک تک گزینه‌ها را با این سه ویژگی و شرط ارزیابی کنیم

و نبود هر یک از این ویژگی‌ها موجب مغالطة تعمیم شتاب‌زده خواهد شد.

عبارت گزینه «۱» یعنی «دانشمندان در نتیجهٔ آزمایش‌های مختلف متوجه تأثیرگذاری سیگار بر میزان کاهش عمر انسان شده‌اند». یک استقرای تعمیمی قوی است؛ زیرا هر سه شرط یک استقرای قوی را دانشمندان در روش استقرایی و مشاهدات علمی خود رعایت کرده‌اند و نتیجهٔ بررسی نمونه‌های مختلف را به کل جامعه آماری تعمیم داده و نتیجه‌گیری کرده‌اند.

نکته: استقرای تعمیمی از روش‌های پرکاربرد در علوم تجربی محسوب می‌شود.

بورسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: عبارت «پس از شمارش آراء در تمام حوزه‌های رأی گیری سه کلان شهر، کارشناسان معتقدند حزب سیاسی A پیروز انتخابات شده است.» مصدقای از مغالطة تعمیم شتاب‌زده است؛ زیرا با شمارش آراء سه کلان شهر نمی‌توان نتیجهٔ نهایی انتخابات را بیان کرد و این استقرا ویژگی تناسب میان تعداد نمونه‌های آماری و کل جامعه آماری را رعایت نکرده است.

گزینه «۳»: عبارت «براساس آمار مسابقهٔ فوتیبال در پایان نیمة اول، چون تیم B یک گل زده است، در نیمة دوم هم می‌تواند گل‌های بیشتری بزند و برنده بازی باشد.» نیز مصدقای از مغالطة تعمیم شتاب‌زده است که در آن تنها با بررسی تعداد گل در نیمة اول بازی، حکم به پیروزی در کل بازی داده است.

گزینه «۴»: همچنین در عبارت «جغرافی دانان در ژاپن پس از مشاهده و ثبت کامل چند زلزله، به این نتیجه رسیدند که همهٔ زلزله‌ها در ژاپن در یک ریشتر یکسان اتفاق می‌افتد.» از بررسی محدود چند زلزلهٔ حکمی کلی در برایه تمامی زلزله‌ها در کشور ژاپن داده است که مصدقای از مغالطة تعمیم شتاب‌زده است و تناسبی میان تعداد نمونه‌های آماری با کل جامعه آماری وجود ندارد.

(اقسام استدلال استقرایی، صفحه‌های ۴۱ تا ۴۵)

Telegram:@konkur\_in



(کنکور سراسری ۱۴۰۰)

## «۷۸-گزینه ۴»

بین A و B رابطه تضاد وجود دارد و در تضاد ممکن است هر دو قضیه کاذب باشند (ارتفاع دو طرف امکان پذیر است). بین A و C رابطه تناقض وجود دارد. در تناقض حتماً یکی از قضایا صادق و دیگری کاذب است و امکان ندارد هر دوی آنها کاذب باشند. قضیه D متداخل جزئی قضیه A است. از کذب متداخل جزئی می‌توان کذب کلی را نتیجه گرفت.

(اکام قضايا، صفحه‌های ۶۲ تا ۶۶)

(محمد رضابی برقا)

## «۷۹-گزینه ۳»

متناقض قضیه شخصیه، با تغییر رابطه یا نسبت آن، حاصل می‌شود. پس متناقض «این کودک باهوش است». به صورت «این کودک باهوش نیست». می‌باشد.

(اکام قضايا، صفحه ۶۳)

(پهلوان پاکدل)

## «۸۰-گزینه ۳»

در ارتباط با احکام مربع تقابل و قضایای محصوره چهارگانه در آن، همه گزینه‌ها احکام و ویژگی‌های درستی را بیان کرده‌اند به غیر از عبارت گزینه «۳» یعنی در رابطه صدق دو قضیه متداخل، هرگاه قضیه کلی صادق باشد، قضیه جزئی نیز صادق است و نه بر عکس.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: میان قضایای متداخل کلیه و جزئیه، نسبت عموم و خصوص مطلق برقرار است؛ زیرا قضایای متداخل جزئیه خاص‌تر از قضایای متداخل کلیه هستند.

گزینه «۲»: صدق همزمان دو قضیه متضاد و متناقض محال و غیرممکن می‌باشد، اما کذب همزمان دو متضاد ممکن است.

نکته: صدق و کذب همزمان قضایای متناقض، محال است.

گزینه «۴»: در قضایای متداخل از صدق قضیه کلیه می‌توانیم صدق قضیه متداخل جزئیه را به دست آوریم و همین‌طور از کذب قضیه جزئیه هم به کذب قضیه متداخل کلیه برسیم (و نه بر عکس).

(اکام قضايا، صفحه‌های ۶۲ تا ۶۶)

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: یک قضیه شرطی است که در آن حکم مشروط شده است: رستگاری در گرو تقوا است، «اگر تقوا پیشه کنید آن گاه رستگار خواهد شد.»

گزینه «۲»: این عبارت در گیرگزینه بیش از یک قضیه حملی است، در حالی که صورت سوال یک قضیه حملی را خواسته است.

گزینه «۴»: این گزینه یک قضیه شرطی است که در آن حکم مشروط شده است: پاکیزه شدن هوا در گرو بارش باران است؛ یعنی «اگر باران ببارد آن گاه هوا پاکیزه می‌شود.»

(قضیه عملی، صفحه ۵۶)

## «۷۶-گزینه ۱»

عبارت گزینه «۱» یک قضیه محصوره است. زیرا حمل محمول «گندیده» بر تک تک مصاديق موضوع ما یعنی «میوه‌های داخل این جعبه» معنادار است.

میوه شماره یک گندیده است.

میوه شماره ۲۲ گندیده است و ... (حمل محمول بر تک تک مصاديق موضوع معنادار است). بنابراین این عبارت یک قضیه محصوره است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

قضیه شخصیه در منطق قضیه‌ای است که موضوع آن مفهومی جزئی باشد مانند عبارت گزینه «۴»، «بدون دلیل حرف می‌زد.» که موضوع آن، ضمیر «او» است که حذف شده است و یا عبارت گزینه «۲»، «گرگ را از هر طرف بخوانیم یکسان است.» چون درباره خود لفظ سخن می‌گوییم و در واقع درباره مفهومی جزئی در حال حرف‌زن هستیم. بنابراین این دو عبارت قضایای شخصیه هستند.

نکته: راه دیگر تشخیص قضایای محصوره از شخصیه این است که اگر بتوانیم محمول را بر تک تک اعضای یک مجموعه (که موضوع قضیه است) حمل کنیم قضیه ما محصوره و اگر نتوانیم محمول را بر تک تک اعضای آن مجموعه حمل کنیم قضیه، شخصیه خواهد بود. به عنوان مثال عبارت گزینه «۳»، «بازیکنان این تیم ۱۰ نفر هستند.» حمل محمول «۱۰ نفر» بر تک تک اعضای «بازیکنان این تیم» بی معنا است:

بازیکن شماره یک ۱۰ نفر است. (بی معنا می‌شود)

بازیکن شماره پنج ۱۰ نفر است. (بی معنا می‌شود) بنابراین این عبارت یک قضیه شخصیه است.

(قضیه عملی، صفحه‌های ۵۸ تا ۶۰)

## «۷۷-گزینه ۱»

نکته: رابطه تناقض میان قضیه‌های موجبه کلیه و سالبه جزئیه و میان سالبه کلیه و موجبه جزئیه برقرار است و با تغییر کمیت و کیفیت یک قضیه می‌توان به متناقض آن دست یافت. (موضوع و محمول ثابت می‌ماند)

نکته: در رابطه تناقض صدق یک قضیه، کذب دیگری را در پی دارد و کذب یک قضیه به صدق دیگری نتیجه می‌دهد. بنابراین دو قضیه متناقض نمی‌توانند همزمان صادق و یا کاذب باشند.

بنابراین تنها دو عبارت صحیح است که پاسخ گزینه «۱» می‌باشد.

(اکام قضايا، صفحه‌های ۶۲ و ۶۳)



(سازمان شریفی)

## «۲- گزینه» ۸۳

$$\text{مالیات بر مصرف} \times \frac{1}{5} = \text{مالیات بر درآمد}$$

$$= \frac{1}{5} \times ۲۴۰ = ۴۸$$

$$\text{مالیات بر درآمد} + \text{مالیات بر دارایی} = \text{مالیات مستقیم}$$

$$\text{میلیون تومان} = ۱۳۳ = ۸۵ + ۴۸$$

$$\text{مالیات بر مصرف} + \text{عوارض گمرکی و خدماتی} = \text{مالیات غیرمستقیم}$$

$$\text{مالیات بر ارزش افزوده} +$$

$$\text{میلیون تومان} = ۳۱۷ = ۴۵ + ۲۴۰ + ۳۲$$

نکته: توجه کنید که مالیات بر ارث در مالیات بر دارایی، مالیات بر حقوق در مالیات بر درآمد و مالیات بر دخانیات در مالیات بر مصرف محاسبه شده و نیازی به محاسبه مجدد ندارند. همچنین عوارض نوسازی نوعی مالیات غیرمستقیم است که در مجموعه حقوق و عوارض گمرکی و خدماتی قرار می‌گیرد.

(نقش دولت در اقتصاد پیست: صفحه‌های ۶۱ تا ۶۳)

(اهسان عالی نژاد)

## «۳- گزینه» ۸۴

(الف) در سال ۱۹۴۷، ۲۳ کشور برای جلوگیری از اقدامات حمایت‌گرایانه کشورها علیه یکدیگر و حفظ روابط تجاری بین خودشان، قراردادی غیررسمی را امضا کردند که به نام «قرارداد گات» مشهور شد.

(ب) آمریکا و کانادا و مکزیک در سال ۱۹۹۲، پیمان تجارت آزاد مشهور به «پیمان نفت» را امضا کردند.

(ج) «توافق آب و هوایی پاریس»، «توافقنامه آسیا-پاسیفیک»، «توافق برجام» و پیمان جهانی سازمان ملل برای بهبود وضعیت مهاجران و پناهندگان» مهم‌ترین موارد نقض پیمان‌های تجاری است که در کارنامه دولت‌های ایالات متحده آمریکا ثبت شده است.

(تهرارت بین‌الملل، صفحه ۷۵)

(ایرا رهیمی)

## «۳- گزینه» ۸۵

دقت کنید که جدول بیانگر هزینه‌های تولید است، بنابراین کشوری مزیت دارد که آن کالا را با هزینه‌های کمتری تولید کرده است.

بورسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: روسیه در تولید غذا هیچ مزیتی ندارد، زیرا غذا را با هزینه بیشتری نسبت به دو کشور دیگر تولید می‌کند.

گزینه «۲»: چین در زمینه تولید غذا مزیت مطلق دارد، اما در تولید گندم مزیتی ندارد.

گزینه «۳»: ترکیه در کشور خودش گندم را با هزینه کمتری نسبت به سایر کالاهای تولید می‌کند. بنابراین در تولید گندم، مزیت نسبی دارد.

گزینه «۴»: چین در تولید غذا، مزیت مطلق دارد اما روسیه در تولید گندم و بادام مزیت مطلق دارد، زیرا هر دو کالا را با هزینه کمتری نسبت به سایر کشورها تولید می‌کند.

(تهرارت بین‌الملل، صفحه‌های ۷۲ و ۷۳)

## اقتصاد

## «۴- گزینه» ۸۱

(سازمان شریفی)

## اهداف دولت از لذت مالیات

- مالیات برای تأمین مالی اهداف و پشتیبانی از فعالیت‌های دولت (مانند امنیت، دفاع، امور قضایی، آموزش و پهداشت عمومی) ضروری است.

- افزایش درآمد دولت (اولین و مهم‌ترین هدف مالیات)
- هدف اصلی از مالیات این است که درآمد دولت را تا حدی بالا ببرد (افزایش دهد) که عملکرد دولت مؤثر واقع شود.
- مثال‌هایی که افزایش و پایان مالیات باعث کاهش فعالیت یا رفتار نامناسب شده است:

\* وضع مالیات بر چوبک‌های غذاخوری در چین، باعث افزایش قیمت این چوبک‌ها شد. در نتیجه بسیاری از مردم، عادت خود را تغییر دادند و به جای چوبک‌ها از قاشق استفاده کردند. (هدف دولت: کاهش قطع درختان جنگلی و حفاظت از محیط زیست)

\* مالیات بر سوخت‌های آلینده مانند بنزین و گازوئیل در برخی از کشورها (هدف دولت: کاهش مصرف و در نتیجه

کاهش آلودگی ناشی از مصرف سوخت‌های آلینده)

\* مالیات بر مصرف کیسه‌های پلاستیکی (هدف دولت: کاهش مصرف کیسه‌های پلاستیکی به دلیل آلترزیست‌محیطی خطرناک آنها)

\* مالیات بر سیگار و محصولات تنباکویی (هدف دولت: کاهش مصرف آنها به دلیل مضر بودن مصرف آنها برای سلامت انسان)

- دولت از بعضی از فعالیت‌ها که برای افراد جامعه مفید است (مانند مصرف شیر و لبنیات)، مالیات دریافت نمی‌کند.

مالیات یکی از ابزارهای مهم دولت در کاهش نابرابری و فاصله طبقاتی بین افراد پردرآمد و کم‌درآمد محسوب می‌شود.

(نقش دولت در اقتصاد پیست: صفحه ۶۰)

## کاهش نابرابری‌ها و فاصله‌های اقتصادی و اجتماعی

## «۲- گزینه» ۸۲

اساس و مبنای مالیات بر دارایی، ثروت مؤدی (پرداخت‌کننده مالیات) است، در مالیات بر درآمد، میزان درآمد اشخاص ملاک پرداخت مالیات قرار می‌گیرد.

(نقش دولت در اقتصاد پیست: صفحه‌های ۶۱ تا ۶۳)



جمعیت غیرفعال - افراد بالای ۱۵ سال = جمعیت فعال

$$= ۶۵ - ۱۴ = ۶۱$$

$$\frac{\text{جمعیت بیکار}}{۱۰۰} = \frac{۲۰}{۶۵}$$

$$\text{میلیون نفر} = \frac{۶۵ \times ۲۰}{۱۰۰} = ۱۳$$

جمعیت بیکار - جمعیت فعال = جمعیت شاغل

$$= ۶۵ - ۱۳ = ۵۲$$

(ج)

$$\frac{\text{جمعیت فعال}}{\text{جمعیت}} \times 100 = \text{درصد جمعیت فعال}$$

$$\text{درصد} = \frac{۵۲}{۹۶} \times 100 = 67$$

(رکود، بیکاری و فقر، صفحه‌های ۸۵ و ۸۶)

(آرش کتاب فروش بذری)

### ۸۹- گزینه «۲»

الف) تقاضاکنندگان نیروی کار، صاحبان شرکت‌ها و کارخانه‌ها یا سرمایه‌گذارانی هستند که نیروی کار را استخدام می‌کنند. نمودار شماره (۲) بیانگر رفتار تقاضاکنندگان است. عرضه‌کننده نیروی کار، همان کارگرانی هستند که با نیروی بدنی و یا فکری خود، محصول یا خدمتی را تولید می‌کنند. نمودار شماره (۱) رفتار عرضه‌کنندگان را در بازار نشان می‌دهد. ب) در دستمزدهای بالاتر از دستمزد تعادلی (۷۵۰ دلار) مازاد عرضه نیروی کار وجود دارد، مانند دستمزد ۱۰۰۰ و ۱۲۵۰ دلار. همچنین در دستمزدهای پایین‌تر از دستمزد تعادلی (۷۵۰ دلار) مازاد تقاضای نیروی کار داریم که شامل دستمزد ۲۵۰ و ۵۰۰ دلار می‌شود.

(رکود، بیکاری و فقر، صفحه‌های ۸۶ و ۸۷)

(علی صیری)

### ۹۰- گزینه «۳»

- دولتها موظفاند از طریق «حمایت از شرکت‌های تولیدی» و «مبازه با فساد» با فقر و بیکاری مبارزه کنند.  
- مردم می‌توانند از طریق «ایجاد نهادهای توامندسازی، خیریه و کمک‌های مردمی» و نیز «تأسیس صندوق‌های قرض‌الحسنه» و «فعالیت‌های جهادی» از یکدیگر در برابر خطر فقر و نابرابری محافظت کنند.

(رکود، بیکاری و فقر، صفحه ۹۰)

(آبراهامی)

### ۸۶- گزینه «۴»

زندگی عموم انسان‌ها در جامعه شهری به خاطر تخصص‌گرایی و تولید براساس مزیت، اقتصادی تکمیلی است؛ اما در فضای جهانی اقتصاد تکمیلی شکننده و آسیب‌پذیر است.

اگر کشوری راههای تأمین کالاهای وارداتی یا بازارهای فروش کالاهای صادراتی خود را گوناگون کند، از وضعیت تکمیلی فاصله بگیرد، با خلق مزیت‌های جدید اقتصادی امکان تأمین بعضی نیازها در داخل فراهم کند و به علم و فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان توجه بیشتری داشته باشد، در این صورت می‌تواند به وضعیت استقلال و استحکام اقتصادی نزدیک شود.

(تهرارت بین‌الملل، صفحه ۷۷)

(علی صیری)

### ۸۷- گزینه «۳»

طبق تعریف کسانی را که از جست‌وجوی شغل دلسربد شده‌اند، بیکار محسوب نمی‌کنند. زیرا بیکار کسی است که در جست‌وجوی شغل است اما شغلی پیدا نمی‌کند.

**بورسی گزینه‌ها:**

گزینه «۱»: همه کسانی را که به صورت پاره‌وقت مشغول به کار هستند، شاغل به حساب می‌آورند.

گزینه «۲»: همه کسانی را که در زمینه غیر از زمینه تخصصی شان مشغول به کار و فعالیت باشند، شاغل محسوب می‌کنند.

گزینه «۴»: زنان خانه‌دار جزء جمعیت فعال و شاغل نیستند، این عبارت صحیح است اما در فاصله بیکاری از مقدار واقعی اش با توجه به احساس عمومی جامعه از بیکاری، تأثیری ندارد.

(رکود، بیکاری و فقر، صفحه ۸۶)

(سپیده فتح‌الله)

### ۸۸- گزینه «۱»

$$\text{میلیون نفر} = ۹۶$$

$$\text{میلیون نفر} = ۱۷$$

$$\text{افراد بالای ۱۵ سال} = \text{افراد زیر ۱۵ سال} - \text{کل جمعیت} \Rightarrow$$

$$= ۹۶ - ۱۷ = ۷۹$$

$$\frac{\text{جمعیت بیکار}}{۱۰۰} = \text{نرخ بیکاری}$$

$$\text{درصد} = ۲۰ = \text{نرخ بیکاری}$$



# دفترچه پاسخ

## عمومی دهم

### (رشته انسانی)

### ۱۴۰۳ بهمن ماه

طراحان

حسین برهیزگار - مریم پیروی - فاطمه جمالی آرانی - سیده فتح‌اللهی - احمد فهیمی - الهام محمدی	فاسی (۱)
محسن یاتی - فردین سماقی - عباس سیدشیستری - مرتضی محسنی کبیر - یاسین ساعدی	دین و زندگی (۱)
رحمت‌الله استیری - محسن رحیمی - مجتبی درخشان‌گرمی - عقیل محمدی‌روشن	زبان انگلیسی (۱)

گزینشگران و براستاران

نام درس	مسئول درس و گزینشگر	گروه ویراستاری	ویراستار و ته بور	گروه مستندسازی
سیده فتح‌اللهی	حسین برهیزگار	مرتضی منشاری	نازنین فاطمه حاجیلو	الهام محمدی الناظر معتمدی
یاسین ساعدی	یاسین ساعدی	امیرمهدی افشار	نازنین فاطمه حاجیلو	محمد صدرًا پنجده‌پور
دبورا حاتانیان	دبورا حاتانیان	دبورا حاتانیان	—	—
عقیل محمدی‌روشن	عقیل محمدی‌روشن	فاطمه نقدی	نازنین فاطمه حاجیلو	سوگند بیگلری

گروه فنی و تولید

الهام محمدی	مدیر گروه
حبیبه محبی	مسئول دفترچه
مدیر: مهیا اصغری، مسئول دفترچه: فریبا رئوفی	مستندسازی
فاطمه علی‌یاری	حرروف‌نگار و صفحه‌آرا
سوران نعیمی	ناظر چاپ

بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام)

آدرس دفتر مرکزی: خیابان انقلاب - بین صبا و فلسطین - پلاک ۹۲۳ - تلفن چهار رقمی: ۰۶۴۶۳-۲۱



(حسین پرهیزگار - سبزوار)

## ۱۰۵ - گزینه «۲»

فقط در گزینه «۲» تشبیه داریم. ارکان تشبیه عبارت‌اند از:  
۱- یم (ما): مشبه - ۲- دیوانگان: مشبه - ۳- مانند: ادات تشبیه - ۴- از

برهنگی و عاجزی: وجه شبه

نقش دستوری «از برهنگی و عاجزی» بهدلیل وجود حرف اضافه «از» گروه  
متهمی است.

(آرایه‌های ادبی، صفحه ۶۱)

(فاطمه بهالی‌آرانی)

## ۱۰۶ - گزینه «۲»

«اتاق آبی» اثر سهراب سپهری، «ازیابی شتاب زده» اثر جلال آل احمد و  
«دریادلان صفشكن» اثر شهید سید مرتضی آوینی است.

(تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۶۷، ۷۳ و ۸۰)

(فاطمه بهالی‌آرانی)

## ۱۰۷ - گزینه «۴»

در این گزینه، تشبیه اضافی مشاهده می‌شود: «دشت شب» و وجه شبه  
محذوف است.

تشريح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: آدمی (مشبه)، دزد شب و برف (مشبه)، وجه شبه (رد پای  
گذاشتن)

گزینه «۲»: زلف (مشبه)، امید و نیاز (مشبه)، وجه شبه (سیاه و دراز  
بودن)

(مریم پیروی)

## فارسی (۱)

## ۱۰۱ - گزینه «۴»

تشريح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: اهلیت: شایستگی، لیاقت

گزینه «۲»: دین: وام/ دین: آین و رسم

گزینه «۳»: مرمت کردن: بهبود بخشیدن، اصلاح کردن

(لغت، صفحه‌های ۶۱ تا ۶۵)

(حسین پرهیزگار - سبزوار)

## ۱۰۲ - گزینه «۴»

جزر (پایین آمدن آب دریا) درست است. جزر اصطلاحی در ریاضی است.

(املا، صفحه ۷۹)

(مریم پیروی)

## ۱۰۳ - گزینه «۴»

در این بیت «که» در ابتدی «کارام» نشانه وابسته‌ساز است و جمله پس از

آن جمله وابسته است؛ بنابراین کل بیت جمله غیرساده محسوب می‌شود.

(دستور زبان فارسی، صفحه‌های ۸۱ و ۸۲)

(مریم پیروی)

## ۱۰۴ - گزینه «۲»

واوهای عطف: «دلخواه و روان»، «آدمی افتاده و صاف»

واوهای ربط: «کارش نگار نقشهٔ قالی بود و در آن دستی نازک داشت»،

نقش‌بندی اش دلگشا بود و رنگ را نگارین می‌ریخت»، «آدم در نقشه‌اش

نبود و بهتر که نبود»

توجه: «پیج و تاب» میانوند.

(دستور زبان فارسی، صفحه‌های ۶۸ و ۶۹)



گزینه‌های «۲» و «۴»: توصیف زیبایی و خوبی مخاطب شعر است.

(مفهوم، صفحه ۶۶)

### تبديل نمونه سؤال‌های امتحانی به تست

(مریم پیروی)

### ۱۱۱ - گزینه «۳»

#### تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «داشتن بر»: «طلب داشتن از»

گزینه «۲»: «گذاشتن» به معنای «اجازه ورود دادن»

گزینه «۴»: «باز شدن» به معنای «رفتن»

(ستور زبان فارسی، صفحه‌های ۶۱ و ۶۲)

(الهام مهرمی)

### ۱۱۲ - گزینه «۳»

املاً صحیح کلمه «خاسته بودند» است.

خواستن: طلب کردن / خاستن: از جا بلند شدن

(املا، ترکیبی)

(امد نعیمی)

### ۱۱۳ - گزینه «۲»

پسوند (ـک) در گزینه «۲» برخلاف سایر گزینه‌ها نشانه تحقیر است.

در گزینه‌های «۱»، «۳» و «۴»، (ـک) نشانه تصغیر است و به مفهوم کوچک

بودن دلالت می‌کند.

(ستور زبان فارسی، صفحه ۶۴)

گزینه «۳»: شبی (مشبه)، چون (ادات تشبيه)، چاه (مشبه به)، تنگ و

تاریک (وجه شبیه) / من (مشبه)، چو (ادات تشبيه)، بیژن (مشبه به)، در میان

چاه بودن (وجه شبیه)

(آرایه‌های ادبی، صفحه ۸۲)

(حسین پرهیزکار - سبزوار)

### ۱۰۸ - گزینه «۴»

گزینه «۴»: چون جهان پابدار نیست نباید از سختی آن غم و اندوه داشت.

#### تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: دعوت به نیکی در جهان است.

گزینه‌های «۲» و «۳»: فریب و دوره‌ی روزگار را بیان می‌کند.

(مفهوم، صفحه ۶۲)

(مریم پیروی)

### ۱۰۹ - گزینه «۴»

در جمله صورت سؤال، «افتادن» در معنای «ناتوان شدن، بیمار شدن» به

کار رفته است که متناظر است با «از پا افتادن» در گزینه «۴».

(مفهوم، صفحه ۷۷)

(حسین پرهیزکار - سبزوار)

### ۱۱۰ - گزینه «۳»

سؤال مفهوم نزدیک را خواسته است. در این بیت شاعر درخشش و تابناکی

خود را وابسته و برخاسته از آب و خاک و اجداد و نیاکان خود می‌داند که

به مفهوم عبارت «جاشین نیک بودن» نزدیک است.

#### تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: مفهوم، بازگشت عمل بد به انسان است.



(مریم پیرروی)

**۱۱۷ - گزینه «۳»**

در این گزینه، تشییه وجود ندارد.

**تشریح گزینه‌های دیگر:**

گزینه «۱»: «دریادل» تشییه درون واژه‌ای است.

گزینه «۲»: «با وسوساً یک قاضی می‌کاوند» تشییه رزمندگان به قاضی

گزینه «۴»: «طلبه همچون وجدان جمع

(آرایه‌های ادبی، صفحه‌های ۷۷، ۷۹ و ۸۰)

(فاطمه بهمالی‌آرانی)

**۱۱۸ - گزینه «۴»**

در این گزینه به نتیجه و ثمرة صبر اشاره شده است، در حالی‌که عبارت مذکور به این نتیجه اشاره‌ای ندارد و تنها می‌گوید نیما در نهایت به سختی‌ها عادت کرد.

**مفهوم عبارت ذکر شده در صورت سوال:**

نیما با وجود مقاومت در برابر محدودیت‌ها و شرایط سخت زندگی، سرانجام با آن شرایط کنار آمد و به آن عادت کرد.

همچنین کنایه است از اینکه هر چه وضعیت زندگی برای او دشوارتر شد، او تحملش را بالاتر بردا.

(مفهوم، صفحه ۷۲)

(فاطمه بهمالی‌آرانی)

**۱۱۹ - گزینه «۴»**

مفهوم گزینه «۴»، از عبارات ذکر شده در صورت سوال دریافت نمی‌گردد و «یک قدم» در مفهومی مجازی و حداقلی به کاررفته است و کافی بودن یک قدم را نمی‌رساند.

(مفهوم، صفحه ۸۳)

(حسین پرهیزکار - سیزوار)

**۱۱۴ - گزینه «۳»**

در مصراع دوم این بیت که جمله مرکب است، حرف ربط (تا، همین‌که) در ابتدای مصراع حذف شده است

[همین‌که] تا [با یاد تو افتادم از یاد برفت آن‌ها]

جمله هسته

جمله وابسته

(دستور زبان فارسی، صفحه‌های ۸۱ و ۸۲)

**۱۱۵ - گزینه «۳»**

الف) «م» در «مرا» نقش مضافق‌الیه دارد و «را» رای فک اضافه است که بین مضاف و مضافق‌الیه می‌آید و گاهی مضافق‌الیه را بر مضاف مقدم می‌نماید. ترتیب اصلی اجزای جمله «الف» بدین صورت است: حدیثی از اسب‌پردازی معلم در یاد من است.

ب) با پرسیدن سوال «چه چیزی را» از فعل، مفعول که همان «رازی» است بهدست می‌آید.

پ) «علم» یا «او» نهاد محذوف است و با پرسیدن سوال «چه چیزی را» از فعل، مفعول که همان «صورتک» است، بهدست می‌آید.

(دستور زبان فارسی، صفحه ۶۶)

(سپیده فتح‌الله)

**۱۱۶ - گزینه «۱»**

الف) جانوری: مفعول (برای بی بردن به نقش آن، کافی است از خود بپرسید «چه چیزی را نکشید» آنچه در پاسخ قرار می‌گیرد، مفعول است.

ب) بانگ: نهاد (چه چیزی مدهوش کند؟ بانگ ...)

ج) آشفته: مستند (خوابش: نهاد/ آشفته: مستند/ است: فعل استنادی)

(دستور زبان فارسی، ترکیبی)



(عباس سید شیستری)

## ۱۲۳ - گزینه «۴»

بالاترین نعمت بهشت، رسیدن به مقام خشنودی خداست و بعد از ورود

بهشتیان به بهشت، فرشتگان به استقبال آنان می‌روند به به آن‌ها می‌گویند

«خوش آمدید؛ وارد بهشت شوید و برای همیشه در آن زندگی کنید.»

سپس بهشتیان می‌گویند: «خدای را سپاس که به وعده خود وفا و این

جایگاه زیبا را به ما عطا کرد.»

(فرهاد کلار، صفحه ۸۳)

(فردرین سماقی)

## ۱۲۴ - گزینه «۱»

عالم بزرخ میان زندگی دنیوی و اخروی قرار گرفته شده است و آدمیان،

پس از مرگ وارد آن می‌شوند و تا قیامت در آنجا می‌مانند. اگر نیکوکار

باشند، از لذت‌های آن بهره‌مند می‌شوند و اگر بدکار باشند، از رنج‌ها و

درد‌های آن متالم می‌گردند.

(منزلگاه بعد، صفحه ۶۳)

(مرتفعی مهنسی‌کبیر)

## ۱۲۵ - گزینه «۲»

- حضور شاهدان و گواهان: فرشتگان الهی در طول زندگی انسان‌ها، همواره

مراقب آن‌ها بوده‌اند و تمامی اعمال آن‌ها را ثبت و ضبط کرده‌اند و آیه «و

آنَ عَلَيْكُمْ لِحَافِظِينَ كَرَامًا كَاتِبِينَ يَعْلَمُونَ مَا تَفْعَلُونَ» به آن مرتبط است.

- تجسم صورت‌های بسیار زیبا و لذت‌بخش درباره حادثه «دادن نامه

اعمال» است.

(واقعه بزرگ، صفحه‌های ۷۳ و ۷۴)

(احمد غویمی)

## ۱۲۰ - گزینه «۴»

صورتک به رو نداشت: ریاکار و دوره نبودن و صمیمی و خودمانی بودن.

(مفهوم، صفحه ۶۶)

## دین و زندگی (۱)

## ۱۲۱ - گزینه «۳»

آثار متأخر موجب سنگین شدن پرونده گناهان فرد یا افزوده شدن بر

حسنات پس از مرگ وی می‌شود.

- فرشتگان به کسانی که روح آنان را دریافت می‌کنند در حالی که به خود

ظلم کرده‌اند، می‌گویند: شما در [دنیا] چگونه بودید؟ گفتند: ما در سرزمین

خود تحت فشار و مستضعف بودیم. فرشتگان گفتند: مگر زمین خدا وسیع

نبود که مهاجرت کنید؟...

(منزلگاه بعد، صفحه‌های ۶۴ تا ۶۶)

## ۱۲۲ - گزینه «۳»

- اعمال پیامبران و امامان معیار و سنجش اعمال قرار می‌گیرد؛ زیرا اعمال

آنان عین آن جزیی است که خدا به آن دستور داده است؛ از این‌رو هر چه

عمل انسان‌ها به راه روش آنان نزدیک‌تر باشد، ارزش افزون‌تری خواهد

داشت.

- مرحله اول قیامت با پایان یافتن دنیا آغاز می‌شود و دارای سه حادثه است

که اولین حادثه آن، شنیده شدن صدایی مهیب است.

(واقعه بزرگ، صفحه‌های ۷۳ و ۷۴)



آتش از درون جان آن‌ها شعله می‌کشد؛ در این حال، ناله حسرت دوزخیان

بلند می‌شوند و می‌گویند «ای کاش فلاں شخص را به عنوان دوست خود

انتخاب نمی‌کردیم، او ما را از یاد خدا بازداشت. ای کاش همراه و هم‌مسیر

با پیامبر (ص) می‌شدیم»

(ترکیبی، صفحه‌های ۷۶ و ۸۶)

(یاسین ساعدی)

### «۱۳۰ - گزینه ۱»

دوزخیان به سوی نگهبانان جهنم روی می‌آورند تا آن‌ها برایشان از خداوند

تخفیفی بگیرند؛ ولی فرشتگان می‌گویند: مگر پیامبران برای شما دلایل

روشنی نیاورند؟ آنان می‌گویند: بلی. فرشتگان نیز تقاضای آن‌ها را

نمی‌پذیرند و درخواستشان را بی‌جا می‌دانند.

رابطه میان عمل و جزای آن سه گونه است:

۱- قراردادی

۲- طبیعی

۳- تجسم عمل

(فرجام‌کار، صفحه‌های ۸۶ تا ۸۸)

### زبان انگلیسی (۱)

(رحمت‌الله استیری)

### «۱۳۱ - گزینه ۳»

ترجمه جمله: «در دشت‌های باز، اسب ایرانی قهوه‌ای سریع می‌تواند خیلی

سریع بود». **نکته مهم درسی:**

صفات بیانگر نظر شخصی در ابتدا قرار می‌گیرند، در نتیجه صفت "fast" به

معنای «سریع» باید در ابتدای جای خالی قرار بگیرد (رد سایر گزینه‌ها).

همچنین، صفت بیانگر ملیت بعد از صفت رنگ می‌آید (رد گزینه‌های «۱» و «۴»).

(کرامر)

(عباس سیدشیسترن)

### «۱۲۶ - گزینه ۲»

خداوند در آیات ۳۲ تا ۳۵ سوره معارج ی فرماید: «و آن‌ها که امانت‌ها و

عهد خود را رعایت می‌کنند و آن‌ها که به راستی ادای شهادت کنند و آن‌ها

که بر نماز مواظبت دارند، آنان در باغ‌های بهشتی گرامی داشته می‌شوند.»

(فرجام‌کار، صفحه ۸۱۴)

### «۱۲۷ - گزینه ۳»

با توجه به آیه «قال رب ارجعونی ... (گناهکار) می‌گوید: پروردگار!! مرا

بازگردانید، باشد که عمل صالح انجام دهد آنچه را در گذشته ترک کرده‌ام

...» گناهکاران به دلیل جبران کاستی اعمال دنیوی خود، درخواست

بازگشت به دنیا را از خدا می‌کنند.

(منزلگاه بعد، صفحه ۶۳۳)

### «۱۲۸ - گزینه ۲»

قرآن کریم در آیات ۱۳۳ تا ۱۳۵ سوره آل عمران در پاسخ به این سؤال که «اگر

ما بخواهیم در زمرة بهشتیان باشیم، باید در دنیا چگونه زندگی کنیم،»

می‌فرماید: «... آن‌ها که وقتی مرتکب عمل زشتی می‌شوند، یا به خود ستم

می‌کنند، یه باد خدا می‌افتدند و برای گناهان خود طلب آمرزش می‌کنند ...»

(فرجام‌کار، صفحه ۸۱۴)

### «۱۲۹ - گزینه ۲»

در آیات قرآن می‌خوانیم، پس از پایان محاکمه در روز قیامت، دوزخیان

گروه گروه به سوی جهنم رانده شده و در جایگاهی تنگ افکنده می‌شوند.

(مرتفعی محسنی کبیر)



## ترجمه متن درگ مطلب:

نیکولا تسلا یکی از موفق‌ترین مخترعان بود. او در سال ۱۸۵۶ در کرواسی به دنیا آمد. مادرش مخترع و پدرش یک نویسنده بود که اولین معلم دینی در شهر نیز بود. نیکولا تسلا در کودکی به علم علاقه داشت و هرگز آن علاقه را از دست نداد. تسلا در ۲۸ سالگی، اروپا را به مقصد ایالات متحده ترک کرد زیرا می‌خواست اختراعات جدیدی خلق کند. در ایالات متحده او با مخترع آمریکایی مشهور دیگری، توماس ادیسون شروع به کار کرد. آن‌ها برای بهبود اختراقات ادیسون با هم کار کردند. با این حال، در سال ۱۸۸۵ تسلا ادیسون را ترک و شرکت خود را راه‌اندازی کرد.

در سال ۱۸۹۳، تسلا شروع به کار روی یک سیستم الکتریکی جدید برای تولید برق کرد که از سیستم ادیسون قدرتمندتر بود. این سیستم الکتریکی توجه مخترع آمریکایی دیگری، جورج وستینگهاوس، را به خود جلب کرد. وستینگهاوس و تسلا شروع به همکاری برای تأمین برق برای کشور کردند. در سال ۱۸۹۵، تسلا اولین نیروگاه برق‌آبی جهان را افتتاح کرد که با استفاده از انرژی آب در حال حرکت، برق تولید می‌کرد. این نیروگاه برق را به شهر بوفالو آورد و تسلا را در سراسر جهان مشهور کرد.

(عقیل محمدی روش)

## «۱- گزینه» ۱

ترجمه جمله: «کلمه زیر خطدار "who" در پاراگراف «۱» به "پدر تسلا" اشاره دارد.»

(درگ مطلب)

(عقیل محمدی روش)

## «۱- گزینه» ۱

ترجمه جمله: «نیکولا تسلا به ایالات متحده نقل مکان کرد زیرا ... او می‌خواست چیزهای جدیدی اختراع کند»

(درگ مطلب)

(عقیل محمدی روش)

## «۱- گزینه» ۴

ترجمه جمله: «با توجه به متن، کدامیک از موارد زیر صحیح است؟»  
«تسلا به ادیسون کمک کرد تا اختراقاتش را بهتر کند.»

(درگ مطلب)

(عقیل محمدی روش)

## «۱- گزینه» ۳

ترجمه جمله: «تسلا در سراسر جهان مشهور شد زیرا ... او لین نیروگاه برق‌آبی جهان را ایجاد کرد»

(درگ مطلب)

(عقیل محمدی روش)

## «۱- گزینه» ۱

ترجمه جمله: «آن گوشی جدید بسیار گران است و برنامه‌ها را سریع‌تر از هر گوشی دیگری اجرا می‌کند.»

نکته مهم درسی:

در جای خالی اول هیچ مقایسه‌ای صورت نگرفته است، بنابراین به شکل ساده صفت نیاز داریم (رد سایر گزینه‌ها). در جای خالی دوم با توجه به وجود "than" بعد از جای خالی به صفت برتری نیاز داریم (رد سایر گزینه‌ها).

(کرامر)

## «۱- گزینه» ۳

ترجمه جمله: «زهره کوچک‌تر از زمین است. آن گرم و پوشیده از ابر است و در آسمان می‌درخشد.»

نکته مهم درسی:

با توجه به معنی و مفهوم جمله در می‌باییم که مقایسه‌ای بین دو چیز در حال رخ دادن است، بنابراین باید از صفت برتری یا صفت برابری استفاده کنیم. همچنین، توجه داشته باشید که در صفت‌های برابری "as + adjective + as" باید از صفت ساده استفاده کنیم (رد گزینه «۲»).

(کرامر)

## «۱- گزینه» ۲

ترجمه جمله: «کیک شکلاتی که او درست کرد، آنقدر خوشمزه بود که من مقداری را برای بعد به خانه بردم.»

- (۱) معروف
- (۲) خوشمزه
- (۳) پرانرژی
- (۴) ضعیف

(واژگان)

## «۱- گزینه» ۳

ترجمه جمله: «شهر قصد دارد یک پارک جدید ایجاد کند تا فضای سبز بیشتری برای مردم به وجود آورد.»

- (۱) حل کدن
- (۲) جستجو کدن
- (۳) توسعه دادن، به وجود آوردن، ایجاد کدن
- (۴) روشن کدن

(واژگان)

## «۱- گزینه» ۲

ترجمه جمله: «هر کس برداشت متفاوتی از موفقیت دارد. برخی از مردم فکر می‌کنند موفقیت به معنای شادی‌بودن است، در حالی که برخی دیگر معتقدند که به معنای داشتن پول و قدرت زیاد است.»

- (۱) دانش
- (۲) موفقیت
- (۳) مغز
- (۴) تحقیق

(واژگان)

**۱۴۰۳**  
کنکور



www.kanoon.ir

رتبه‌های زیر ۱۰ کشوری (تجربی، انسانی و ریاضی)

# ۲۹ نفر از ۳۰ نفر برتر کشور

هر کدام چندسال و چند آزمون کانوونی بودند؟

## تجربی

۱ کشور    ۲ کشور    ۳ کشور    ۴ کشور    ۵ کشور    ۶ کشور    ۷ کشور    ۸ کشور    ۹ کشور    ۱۰ کشور



علی‌نجمی (تبریز)    محمدامین دولت‌آبادی (سبزوار)    محمذنی‌ماهوری‌بانی (همدان)  
علی‌خلیلی (سازی)    آرتا‌قلعه‌باغی (رشت)    احسان‌نعمی‌خواه (نیشابور)  
امیر‌محمد درستی (ارومیه)    سجاد‌لطفی (مشهد)    پرهام‌راسخ (تهران)  
سید‌محمد‌منیا (بندرعباس)    ۵ سال (۱۰ آزمون)    ۶ سال (۱۰ آزمون)    ۷ سال (۱۰ آزمون)  
۴ سال (۱۰ آزمون)    ۵ سال (۱۰ آزمون)    ۶ سال (۱۰ آزمون)    ۷ سال (۱۰ آزمون)  
۸ سال (۱۰ آزمون)    ۹ سال (۱۰ آزمون)    ۱۰ سال (۱۰ آزمون)

## انسانی

۱ کشور    ۲ کشور    ۳ کشور    ۴ کشور    ۵ کشور    ۶ کشور    ۷ کشور    ۸ کشور    ۹ کشور    ۱۰ کشور



محمد‌مهدی‌الصلابی (یزد)    سید‌حسام‌الدین‌هاشمی (تهران)    نسترن‌گل‌آقانی (صفهان)  
جوده‌جلیلیان (کرمانشاه)    مهدی‌فروتن (تهران)    سید‌عارف‌خوبی‌بی‌برجند  
مهرزاد‌مشیشی (تهران)    ساره‌اسفهندی (مشهد)    علی‌کبر‌قدیزی‌ردی (تهران)  
۱ سال (۱۰ آزمون)    ۱ سال (۱۰ آزمون)    ۱ سال (۱۰ آزمون)    ۱ سال (۱۰ آزمون)  
۲ سال (۱۰ آزمون)    ۲ سال (۱۰ آزمون)    ۳ سال (۱۰ آزمون)    ۳ سال (۱۰ آزمون)  
۴ سال (۱۰ آزمون)    ۴ سال (۱۰ آزمون)    ۵ سال (۱۰ آزمون)    ۵ سال (۱۰ آزمون)

## ریاضی

۱ کشور    ۲ کشور    ۳ کشور    ۴ کشور    ۵ کشور    ۶ کشور    ۷ کشور    ۸ کشور    ۹ کشور    ۱۰ کشور



محمد‌سجاد‌حسنی (تهران)    شکان‌میرزا‌نی (مشهد)    رضا‌گل‌هار (تبریز)    علی‌فتحی (قزوین)  
احسان‌رضوی (تهران)    فرزاد‌حلاج‌مقدم (فردوس)    مهدی‌ابوالطالبی (یزد)  
امیر‌محمد‌محمق (تهران)    ۱ سال (۱۰ آزمون)    ۱ سال (۱۰ آزمون)    ۱ سال (۱۰ آزمون)  
۲ سال (۱۰ آزمون)    ۲ سال (۱۰ آزمون)    ۳ سال (۱۰ آزمون)    ۴ سال (۱۰ آزمون)  
۵ سال (۱۰ آزمون)    ۶ سال (۱۰ آزمون)    ۷ سال (۱۰ آزمون)    ۸ سال (۱۰ آزمون)



# دفترچه پاسخ فرهنگیان

(تعلیم و تربیت اسلامی و هوش و استعداد)

۱۴۰۳ بهمن ماه ۱۲

انسانی

گروه آزمون

بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام)

آدرس دفتر مرکزی: خیابان انقلاب - بین صبا و فلسطین - پلاک ۹۲۳ - تلفن چهار رقمی: ۰۶۴۶۳-۲۱.



(مرتضی محسنی کبیر)

## «۲۵۶- گزینهٔ ۴»

امام علی (ع) می‌فرماید: «من حاسب نفسه وقف علی عیوبه و احاطه بذنوبه و استقال الذنوب و اصلاح العیوب: هر کس محاسبه نفس کند، بر عیب‌هاش آگاه می‌شود و بر گناهانش احاطه پیدا می‌کند و گناهان را جبران می‌کند و عیب‌ها را اصلاح می‌کند.» و در بیان دیگری می‌فرماید: «من حاسب نفسه، سعدی: هر کس محاسبه نفس کند، خوش‌بخت می‌شود» جملات بعد از «من حاسب نفسه» آثار محاسبه نفس به شماره‌ی رود.

(دین و زندگی، آهنج سفر، صفحهٔ ۰۰۱)

(یاسین ساعدی)

## «۲۵۷- گزینهٔ ۳»

خداآوند در آیهٔ ۱۰ سوره فتح می‌فرماید: «... و هر که به عهدی که با خدا بسته وفادار بماند، بهزودی پاداش عظیمی به او خواهد داد.»

(دین و زندگی، آهنج سفر، صفحهٔ ۹۸)

(مرتضی محسنی کبیر)

## «۲۵۸- گزینهٔ ۱»

تمایلات دانی، مانند تمایل به ثروت، شهرت، غذاهای لذیذ، زیورآلات و رفاه مادی که مربوط به بُعد حیوانی و دنیاگی انسان است و وقتی به این تمایلات دست یابیم، از آن‌ها لذت می‌بریم و خوشحال می‌شویم و انسان‌ها به طور طبیعی به این امور میل دارند و علاقه نشان می‌دهند؛ زیرا این‌ها لازمه زندگی در دنیا هستند و بدون آن‌ها یا نمی‌توان زندگی کرد یا زندگی سخت و مشکل می‌شود.

(دین و زندگی، عزت نفس، صفحهٔ ۱۰۰)

(میثم هاشمی)

## «۲۵۹- گزینهٔ ۳»

## تشريح گزینه‌های دیگر:

عزت از صفاتی است که قرآن کریم بیش از ۹۵ بار خداوند را بدان توصیف کرده است. (رد گزینه‌های ۲ و ۴)

احادیث ذکر شده در صورت سؤال بهتر ترتیب مربوط به دو مرحله تقویت عزت نفس، یعنی «توجه به عظمت خداوند و تلاش برای بندگی او» و «شناخت ارزش خود و نفوختن خویش به بهای اندک» است. (رد گزینه‌های ۱ و ۴)

(دین و زندگی، عزت نفس، صفحه‌های ۱۹۸، ۱۹۶ و ۱۹۹)

(مرتضی محسنی کبیر)

## «۲۶- گزینهٔ ۴»

عزت نفس، فقط پیمان با خدا را به دنبال دارد. تسليم و بندگی خداوند، عزت نفس را به دنبال دارد.

(دین و زندگی، عزت نفس، صفحهٔ ۲۰۲)

## تعلیم و تربیت اسلامی

## «۲۵۱- گزینهٔ ۳»

(میثم هاشمی)

در گزینهٔ ۳، هر دو مورد نادرست است؛ زیرا آدمی با عزم خودش آن‌چه که انتخاب کرده عملی می‌سازد نه با عزم دیگران، و همچنین در محاسبه و ارزیابی، عوامل موققیت یا عدم موققیت شناخته می‌شود.

تشريح گزینه‌های دیگر:

گزینهٔ ۱؛ مورد دوم، درست است.

گزینهٔ ۲؛ هردو مورد درست است.

گزینهٔ ۴؛ هردو مورد درست است.

(دین و زندگی، آهنج سفر، صفحه‌های ۹۷ و ۹۸)

## «۲۵۲- گزینهٔ ۴»

(مرتضی محسنی کبیر)

برای حرکت در مسیر هدف، وجود اسوه و الگوهایی که راه را با موققیت طی کرده و به مقصد رسیده‌اند، بسیار ضروری است؛ زیرا وجود این الگوها، اولاً به ما ثابت می‌کند که این راه موققیت‌آمیز است، ثانیاً می‌توان از تجربه آنان استفاده نمود و مانند آنان عمل کرد و از همه مهم‌تر این که می‌توان از آنان کمک گرفت و با دنباله‌روی (پیروی) از آنان سریع‌تر به هدف رسید.

(دین و زندگی، آهنج سفر، صفحهٔ ۱۰۱)

## «۲۵۳- گزینهٔ ۲»

تشريح گزینه‌های دیگر:

بعد از محاسبه، اگر معلوم شود که در انجام عهد خود موفق بوده‌ایم، خوب است خدا را سپاس گوییم و شکرگزار او باشیم؛ زیرا می‌دانیم که او بهترین پشتیبان ما در انجام پیمان‌هast.

حضرت علی (ع) می‌فرماید: «زیرگترین افراد کسی است که از خود و عملش بعد مرگ حساب نکشد.»

(دین و زندگی، آهنج سفر، صفحه‌های ۹۹ و ۱۰۰)

## «۲۵۴- گزینهٔ ۴»

(مرتضی محسنی کبیر)

اسوه بودن آن بزرگان مربوط به اموری که به طور طبیعی و با تحولات صنعتی تغییر می‌کنند، نیست؛ مانند وسائل حمل و نقل، امکانات شهری و ... بلکه اسوه‌بودن در اموری است که همواره برای بشر خوب و بالارزش بوده‌اند. با گذشت زمان حتی درک بیشتری از آن‌ها نیز به دست آمده است مانند تقسیم اوقات پیامبر (ص) به سه قسمت.

(دین و زندگی، آهنج سفر، صفحهٔ ۱۰۲)

## «۲۵۵- گزینهٔ ۲»

(یاسین ساعدی)

استواری بر هدف، شکیبایی و تحمل سختی‌ها برای رسیدن به آن هدف از آثار عزم قوی است.

(دین و زندگی، آهنج سفر، صفحهٔ ۹۷)



(یاسین ساعدی)

**۲۶۶- گزینه «۴»**

سیزده آیه در قرآن به سوال‌های مردم از پیامبر اکرم (ص) اختصاص یافته که با کلمه «یسئلونک» همراه است. این نشان می‌دهد که پیامبر (ص) معلم مردم بوده است. تعلیم و تربیت، مبارک‌ترین کاری است که خداوند آن را بر دوش انبیا و اوصیا (ع) گذاشته است.

(مهارت معلمی، ارزش و امتیاز‌کار معلمی، صفحه‌های ۱۷ و ۱۸)

(مرتضی محسنی‌کبیر)

**۲۶۷- گزینه «۴»**

قاتل نبودن به محدودیت جغرافیایی: «اطلبوا العلم و لو بالصين: دانش را بجویید، اگرچه در چین باشد.»  
«فبعث الله غرباً يبحث في الأرض ليりه كيف يواري سؤأة أخيه: پس خداوند زاغی را فرستاد که زمین را می‌کاوید، تا به او نشان دهد که چگونه کشته برادرش را پوشاند [و دفن کند].»

(مهارت معلمی، ارزش و امتیاز‌کار معلمی، صفحه‌های ۲۵ و ۲۶)

(مرتضی محسنی‌کبیر)

**۲۶۸- گزینه «۲»**

امام حسین (ع) به معلم فرزندش صد دینار هدیه داد و در پاسخ به اعتراض مردم فرمود: «این یقع هذا من عطائه يعني تعليمه: این مبلغ، در قبال تعليمات او چه ارزشی دارد؟»  
«من عمل صالحًا من ذكر او انشى و هو مؤمن فلنحييته حياة طيبة: هر کس کار شایسته‌ای کند، چه مرد یا زن، در حالی که مؤمن باشد، به زندگی پاک و پسندیده زنده‌اش می‌داریم.»

(مهارت معلمی، ارزش و امتیاز‌کار معلمی، صفحه‌های ۱۹ و ۲۱)

(یاسین ساعدی)

**۲۶۹- گزینه «۱»**

در قرآن برای توصیف انبیا (ع) عبارات متعددی به کار رفته ولی آنچه بیش از همه استفاده شده، تعبیر «يَعِلَّمُهُمُ الْكِتَابُ وَالْجِنْكَةَ وَيُزَكِّيهِمُ» است که نشان می‌دهد کار پیامبران، تعلیم کتاب و حکمت و تزکیه بوده است.

(مهارت معلمی، ارزش و امتیاز‌کار معلمی، صفحه‌های ۱۷ و ۱۸)

(مرتضی محسنی‌کبیر)

**۲۷۰- گزینه «۲»**

نشانه فقیه آن است که مردم را از شر دشمنانشان آزاد سازد: «و انذهم من اعدائهم». ناگفته پیداست که «ربوبیت» زمانی کامل است که بر اساس علم، حکمت، مصلحت و رحمت باشد که خداوند همه را دارد.

(مهارت معلمی، ارزش و امتیاز‌کار معلمی، صفحه‌های ۱۹ و ۲۰)

(میثم هاشمی)

**۲۶۱- گزینه «۲»**

یکی از مهم‌ترین قدم‌ها در مسیر کمال، تقویت عزت نفس است. (رد گزینه‌های ۱ و ۳)  
عزت از صفاتی است که قرآن کریم بیش از ۹۵ بار خداوند را بدان توصیف کرده است. معصومین بزرگوار (ع) این صفت را از ارکان فضایل اخلاقی دانسته‌اند که اگر در وجود ما شکل بگیرد، مانع بسیاری از زشتی‌ها خواهد شد. (رد گزینه‌های ۳ و ۴)

اگر کالای گران قیمتی مانند طلا داشته باشیم، اما ارزش واقعی آن را ندانیم، به آسانی فریب می‌خوریم و آن را به بهای اندک می‌فروشیم اما اگر ارزش واقعی آن را بدانیم، آن را عزیز می‌شماریم و به قیمت واقعی می‌فروشیم. (دین و زندگی، ۲، عزت نفس، صفحه‌های ۱۹۶ و ۱۹۸)

(یاسین ساعدی)

**۲۶۲- گزینه «۱»**

شناخت ارزش خود و نفوختن خویش به بهای اندک: اگر کالای گران قیمتی مانند طلا داشته باشیم اما ارزش و قیمت آن را ندانیم، به آسانی فریب می‌خوریم و آن را به بهای اندک می‌فروشیم اما اگر ارزش آن را عزیز می‌شماریم و به قیمت واقعی می‌فروشیم و بهایی برابر با ارزش آن به دست می‌آوریم.

از همین رو خداوند خطاب به انسان فرموده: «إِنَّ فَرِنْزَنَدَ آدَمَ، أَيْنَ مُخْلوقَاتِ رَا بِرَاهِنِ توْ آفَرِيدَمْ وَ توْ رَا بِرَاهِنِ خُودَمْ» و حضرت علی (ع) می‌فرماید: «أَتَهُ لَيْسَ لِنَفْسِكُمْ ثُمَّ إِلَّا الْجَنَّةُ ... هَمَّا نَا جَنْ شَمَا جَزْ بَهْشَتْ نِيَسْتْ پَسْ خُودْ رَا بِهِ كَمْتَرْ اَزْ آنْ نَفْرُوشِيدْ.» (دین و زندگی، ۲، عزت نفس، صفحه‌های ۱۹۸ و ۱۹۹)

(مرتضی محسنی‌کبیر)

**۲۶۳- گزینه «۴»**

عقل و وجودن یا همان نفس لوئمه از انسان می‌خواهد در حد نیاز به تمایلات فروتنر پاسخ دهد و فرصتی فراهم کند که تمایلات معنوی و الهی در او پرورش پیدا کند و آن زیبایی‌ها وجودش را فرابگیرد. به تعبیر پیامبر اکرم (ص) جوان به آسمان نزدیک‌تر است؛ یعنی گرایش به خوبی‌ها در او قوی‌تر است.

(دین و زندگی، ۲، عزت نفس، صفحه‌های ۱۹۰ و ۱۹۱)

(مرتضی محسنی‌کبیر)

**۲۶۴- گزینه «۱»**

رسول خدا (ص) فرمودند: «اهمایی کننده به راه خیر، مانند انجام‌دهنده آن است.»

علم حقیقی، نگاه انسان را توحیدی می‌کند. در حدیث می‌خوانیم: «ثمرة العلم معرفة الله: ثمرة علم، شناخت خداوند است.» (مهارت معلمی، ارزش و امتیاز‌کار معلمی، صفحه‌های ۱۸، ۱۹ و ۲۰)

(مرتضی محسنی‌کبیر)

**۲۶۵- گزینه «۴»**

قرآن کریم، درباره بعضی انسان‌ها می‌فرماید: «أوْلَئِكَ الْأَنْعَامُ بِلَهِ أَضَلُّ: آن‌ها مثل حیوانات هستند، بلکه پست‌تر.» سپس دلیل انحراف آن‌ها را این‌گونه بیان می‌کند: «أوْلَئِكَ هُمُ الْغَافِلُون്.» غفلت انواعی دارد: عده‌ای، از توانمندی‌های خود غافل‌اند و نمی‌دانند که چه موجودی هستند.

رسول خدا (ص) فرمودند: «بالترين صدقات آن است که انسان چیزی را باد بگیرد و به دیگران بیاموزد.» (مهارت معلمی، ارزش و امتیاز‌کار معلمی، صفحه‌های ۱۸ و ۱۹)



(فرزند شیرمحمدی)

**۲۷۸- گزینهٔ ۲**

منعی برای کنار هم بودن «ب» و «ن» نیست، ولی چهار حرف «ز ذ ظ» نمی‌توانند کنار هم قرار بگیرند، چرا که خانه‌های عددی ۳، ۶، ۹ و ۱۲ به حرف‌های «ت»، «ف»، «ق» و «ن» اختصاص دارد.

(هوش منطقی و ریاضی)

(فرزند شیرمحمدی)

**۲۷۹- گزینهٔ ۲**

حرف‌های «ت» و «ف» قطعاً کنار هم نیستند. حروف «ج ذ ب» نیز بی‌فاصله کنار هم نمی‌آیند، چرا که هیچ کدام «ت»، «ق» و «ن» نیستند.

(هوش منطقی و ریاضی)

(فرزند شیرمحمدی)

**۲۸۰- گزینهٔ ۲**

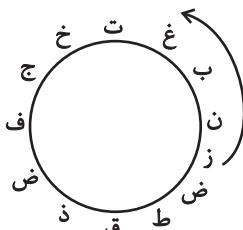
در ساعت یادشده، دو عقربه روی یکدیگرند و یک حرف را نشان می‌دهند.

(هوش منطقی و ریاضی)

(فرزند شیرمحمدی)

**۲۸۱- گزینهٔ ۳**

حرف «ش» اصلاً در حروف نیست. بین «ن» و «ق» نیز حداقل باید دو حرف باشد ولی «زنیغ» ممکن است، مثلاً:



(هوش منطقی و ریاضی)

(همیده کتبی)

**۲۸۲- گزینهٔ ۴**

امیر در هر ساعت  $\frac{1}{12}$  کار را انجام می‌دهد. او در هشت ساعت،

$\frac{1}{12} \times 8$  از کار را انجام داده است پس  $\frac{1}{3}$  کار باقی بوده است. سه

نفر با هم، در یک ساعت  $\frac{1}{3}$  باقی‌مانده را انجام داده‌اند، یعنی:

$$\frac{1}{12} + x = \frac{1}{3} \Rightarrow x = \frac{1}{3} - \frac{1}{12} = \frac{1}{4}$$

پس زهرا و مینا در هر ساعت  $\frac{1}{4}$  از کار را انجام می‌دهند. پس در چهار ساعت به انجام کل کار می‌رسند.

(هوش منطقی و ریاضی)

**استعداد تحلیلی****۲۷۱- گزینهٔ ۳**

مشحون: پُر، لبریز، مالامال

(همیده اصفهانی)

(هوش کلامی)

**۲۷۲- گزینهٔ ۱**

شهرومندانی که خشمگین بودند و برخی از ایشان به فکر پول دیجیتال افتادند.

(هوش کلامی)

(همیده اصفهانی)

**۲۷۳- گزینهٔ ۲**

بند دوم متن، پاسخ به این سؤال است که اگر وجهی فارغ از دولت‌ها باشد، چگونه می‌توان آن را کنترل کرد؟

(هوش کلامی)

(همیده اصفهانی)

**۲۷۴- گزینهٔ ۴**

درباره کاهش یا افزایش ارزش پول دیجیتال یا نحوه ارتباط بانکداران خصوصی و دولتی، مطلبی در متن نیست ولی انگیزه ساخت ارز دیجیتال در متن هست: جداسازی پول از دولتها.

(هوش کلامی)

(کتاب استعداد تحلیلی هوش کلامی)

**۲۷۵- گزینهٔ ۳**

«پسته» و «بادام» هر دو از انواع خشکبار و همه خشکبارها خوراکی‌اند. بنابراین رابطه بین این کلمه‌ها به ترتیب یادشده در گزینهٔ ۳، به آنچه در صورت سؤال نمودار شده است همانند است. در سایر گزینه‌ها دقت کنید «شلیل» و «هلو» و «نانار» از انواع هم نیستند، قرمز و سبز و زرد هر سه رنگ‌اند.

(هوش کلامی)

(کتاب استعداد تحلیلی هوش کلامی، بر اساس کنکور، کتبی سال ۹۲)

**۲۷۶- گزینهٔ ۳**

گزینهٔ پاسخ، اساس استدلال صورت سؤال را زیر سؤال می‌برد: اگر قرار است خزه‌های دریایی نه از بین برنده دی اکسید کردن که صرفاً نگهدارنده آن باشند و در نهایت آن را به محیط بفرستند و باعث آلودگی شوند، چه فایده‌ای برای بهبود محیط زیست دارند؟

(هوش کلامی)

(کتاب استعداد تحلیلی هوش کلامی، بر اساس کنکور، کتبی سال ۹۲)

**۲۷۷- گزینهٔ ۲**

طبق گزینهٔ پاسخ، مقایسه دو کشور و دو محصول با یکدیگر درست نیست، چرا که محصول ذرت در کشور «ب» به اندازه کشور «الف» به صرفه نیست. این بهترین گزینه است.

(هوش کلامی)



(فاطمه راسخ)

**«۲۸۸- گزینهٔ ۴»**

شکل از سه طرح در قالب تشكیل شده است که با الگویی ثابت از



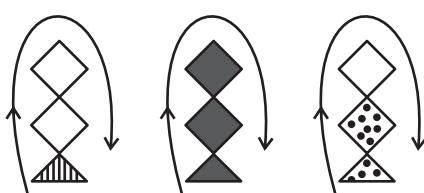
چپ به راست در حرکتند:

(فاطمه راسخ)

**«۲۸۳- گزینهٔ ۴»**

تعداد پرتاب‌های دوامتیازی داده مفیدی نیست، از پرتاب‌های یکامتیازی هم اطلاعی نداریم! تعداد پرتاب‌های یک شخص خاص هم درصد پرتاب‌های درست تیم را معلوم نمی‌کند.

(هوش منطقی و ریاضی)



(هوش غیرکلامی)

(ممید کنی)

**«۲۸۹- گزینهٔ ۴»**

در ساعت شنبه اصولاً شن‌ها رو به پایین حرکت می‌کنند. در ساعت‌های شنبی صورت سؤال که این قاعده در آن‌ها رعایت شده است گُد «الف» داریم و آن ساعت‌های شنبی که خلاف قاعده‌اند گُد «ب» خورده‌اند. کدهای «ج» و «د» نیز به رنگ بالای ساعت مربوط است.

(هوش غیرکلامی)

(فرزاد شیرمحمدی)

**«۲۹۰- گزینهٔ ۳»**

گزینه‌های «۱»، «۲» و «۴» به ترتیب نمایه از جلو، راست و بالای حجم است.

(هوش غیرکلامی)

(ممید کنی)

**«۲۸۴- گزینهٔ ۱»**

اعداد بر اساس باقی‌مانده تقسیم آن‌ها بر عدد چهار تقسیم‌بندی شده است:

$313, 605, 721 \rightarrow 1$

$160, 508, 404 \rightarrow 0$

$903, 215, 111 \rightarrow 3$

$726, 814 \rightarrow 2$

در نتیجه عدد خواسته شده باید در تقسیم بر ۴ باقی‌مانده ۲ داشته باشد.

(هوش منطقی و ریاضی)

(ممید اصفهانی)

**«۲۸۵- گزینهٔ ۲»**

در الگوی صورت سؤال:

$9 - 2 = 7, 2 \times 9 = 18, 9 - 5 = 4, 9 \times 5 = 45 \rightarrow 718445$

$6 - 3 = 3, 3 \times 6 = 18, 6 - 4 = 2, 6 \times 4 = 24 \rightarrow 318224$

$7 - 5 = 2, 5 \times 7 = 35, 7 - 1 = 6, 7 \times 1 = 7 \rightarrow 23567$

$8 - 4 = 4, 4 \times 8 = 32, 8 - 0 = 8, 8 \times 0 = 0 \rightarrow 43280$

$3 - 1 = 2, 3 \times 1 = 3, 3 - 2 = 1, 3 \times 2 = 6 \rightarrow 2316$

(هوش منطقی و ریاضی)

(فاطمه راسخ)

**«۲۸۶- گزینهٔ ۳»**

هر دو قطعهٔ رویه‌روی هم در شکل صورت سؤال، به این شکل قرینهٔ یکدیگرند که دایره‌های رنگی به مربع‌های سفید تبدیل می‌شوند و دایره‌های سفید به مربع‌های رنگی

(هوش غیرکلامی)

(فاطمه راسخ)

**«۲۸۷- گزینهٔ ۳»**در انتقال از بالا به پایین در الگوی صورت سؤال، جهت شکل وسط  $180^\circ$  و جایگاه همهٔ شکل‌ها قرینه می‌شود و رنگ داشتن یا نداشتن آن‌ها هم جابه‌جا می‌شود.

(هوش غیرکلامی)